

Debreceni független Újság

politikai napilap

MEDGYESSY FERENC a Déri-múzeum előtti szobraival megnyerte a párisi világkiállítás szobrászati nagydíját

A Déri múzeum előtt állott boldogult Klebelsberg Kunó megrendelésére és bőkezűségéből Medgyessy Ferencnek négy hatalmas, remek szobra. A négy szobor, amely a Történelmet, az Ethnografiát, a Művészettörténetet és a Régiségtörténetet személyesítette meg, a debreceni közönség részéről is csak a csodálatban részesült. Debrecen város vezetősége nem engedi ugyan a modern művészet megértésére nevelni a debreceni közönséget és főleg a festészet terén sem most, sem a múltban nem olyan irányban fejlesztették a Déri múzeumot, hogy az új, az egész világon mindenütt elfogadott, modern művészet felé elindulhassanak a debreceni közönség széles rétegei. A szobrászművészetben azért állunk kissé másképpen, mert Medgyessy Ferenc debreceni származású s a nagy szobrász sok jelentős sikere és műveinek magasabb helyen is észrevetett méltánylása arra bírta a város közelmúlt és jelenlegi vezetőségét, hogy a modern művésztől való irtózatuk ellenére néhány szobrát elhelyezzék a Déri múzeum körül. Ilyen a páratlanul értékes lovasszobor, az egyszerűségében is megindítóan szép Térdeplő nő s a finom Táncoló leány. Klebelsberg kultuszminiszter bizta meg aztán annak a négy hatalmas bronzszobornak a megalkotásával a debreceni mestert, amelyek most a magyar világsikerek aranykönyvébe írták be Medgyessy Ferenc s egyúttal Debrecen város nevét is. Ezeknek a szobroknak nemcsak az az értéke felbecsülhetetlen számmunkra, hogy egyszerű műalkotások, hanem az a nevelő hatás is, amelyet a debreceni közönségre gyakorolnak. Azt hisszük, a párisi világsiker felhívja Debrecen város vezetőségének figyelmét arra, hogy Medgyessy Ferenc szobraiból minél többet szerezzék meg a város számára, mert ezek a műalkotások nemcsak a jövőben is kerestek s nagyrabecsült díszei és különleges értékei lesznek Debrecennek, hanem tanító hatásukkal a város kulturájának emelésén működnek közre.

A négy ragyogó szobrot a párisi világkiállítás magyar pavillonja részére kérte el a magyar kiállítási rész rendezősége a kormány útján Debrecen város polgármesterétől. A szobrokat a magyar pavillon bejáratí részén helyezték el nagyszerű környezetben, — amely nem vont le semmit a műalkotások művészi hatásából. A rendezőség számítása helyesnek bizonyult, mert

a remek szobrok elsőrendű tényezők voltak a világkiállítás magyar pavillonjának sikerében. Művészek és műértők szemében egyre nagyobb lett a szobrok népszerűsége. Amikor most összeült a világkiállítás szobrászati zsürije, Despioux, a zsüri francia elnöke egyenesen azt az előterjesztést tette a zsüri-nek, hogy a szobrászművészeti nagydíjat négy hatalmas szobra jutalmául Medgyessy Ferencnek a debreceni származású nagy magyar szobrászművésznek adják ki. A zsüri egyhangulag

fogadta el a javaslatot s a nagydíjat a Déri múzeum szobraival Medgyessy Ferenc nyerte meg.

Ismételjük: reméljük, hogy a magas kitüntetés, amely a Debrecen város tulajdonában levő szobrokat érte s amelyből így Debrecenre is dicsőség hármlik, a képzőművészetekért nagyobb áldozatok hozására és az új, egészséges irányzatok befogadására bírja Debrecen város vezetőit.

Nem büntetett előéletűek a debreceni kasszafűrók

Óriási hajsza egész Debrecenben a lövöldöző haramiák után, akiket már a csendőrség is nyomoz — A kasszafűrók nagy mulatozásai nyomában — Kétszázötven gyanúsítottat vizsgáltak meg — Nem mer nyomot adni a közönség a revolveres banditák terrorja miatt

A revolveres debreceni kasszafűrók üldözése szakadatlanul folyik. Pénteken éjszaka tüvé tették értük a várost — hiába. A rendőrség véleménye az, hogy a gonosztevők nem mernek kimozdulni és bizonyára valami eldugott rejtekhelyen várják remegve, hogy mikor jönnek értük.

A detektívek két napja nem fekdtek le, éjt-napot egybevéve talpálnak le minden kis nyomot.

Rengeteg gyanús embert állítottak elő

Pénteken éjszaka és szombaton, a rovtmultúakat is sorra veszik, mert az alvilág lovagjai minden valószínűség szerint sok fontos adattal rendelkeznek a kasszafűrók felől.

Mindenestre már az is eredmény, hogy Póka Ferenc rendőr szemfülessége felrebbentette a titokzatosság leplét a kasszafűrókat illetően és pozitív adatokat szolgáltatott a nyomozás számára, amely

a csütörtök éjszakai események nélkül még mindig csak a sötétben tapogatózott volna.

A Hadházi uca 26. számú ház előtt megtalálták a kasszafűró dohányszelencéjét, amelyben egy cigarettá, egy tekeres sodrópapír és egy öngyújtó volt.

A szelencében »F. K.« monogram és »Juliska« bevésés olvasható.

A kasszafűró nevének kezdőbetűit és ideáljának keresztnévét tehát már ismeri a rendőrség. Ez nagy lépéssel viszi előbbre a nyomozás tempóját.

Mint utólag kiderült, a kasszafűró nem véletlenül hagyta el háromnegyedes felsőkabátját, hanem maga dobta le menekülés közben, hogy

gyorsabban tudjon szaladni.

Mikor ugyanis a törvényszék előtti revolveres csata után a Werbőczy uccán át menekült, két detektívvel találta magát szemben és ezek üldözőbe vették. A távolság azonban egyre fogyott közöttük és a kasszafűró ezért volt kénytelen kabátját ledobni magáról, hogy ez se akadályozza a futásban. Nagy László, a fiatal és agilis detektívgyakornok rendületlenül nyomában maradt a gyorslábú kasszafűrónak, mire ez visszafordult és nagyot kiérmekodva elsütötte revolverét. Nagy László nem ijedt meg, követte továbbra is a lövöldöző banditát, akinek aztán

sikerült egy házba bemászni és elbujni.

Itt még megzavarták a később érkező rendőrszolgálatok, de a kasszafűró újból felpattant és vad elszántsággal futott tovább, hogy aztán elérve a faraktárt, végleg eltűnjön az üldözők elől.

A fűrógép egyik alkatrészében megtalálták a lakatos nevét, aki bizonyára javítást végezt rajta, esetleg készítette. A villanyfűró egyébként valószínűen lopásból származik, mert egyik állami szervtől

hónapokkal ezelőtt két ilyen gépet loptak el. Az egyik fűrógép tehát még a banditák birtokában van.

A kasszafűró csütörtök éjszakai megmenekülése a rendőrgyűrűből — határtalan szerencséjére mutat. Hogy már eddig is nem vesztett rajta valamelyik vállalkozásán, ez is azt igazolja, hogy nagyobb volt a szerencséje, mint a tudománya.

Azt orthodox zsidó hitközség Teller nevű házfelügyelője meglepte munkaközben, de a kasszafűró rákiáltott:

— Takarodj, az anyád minde-

nit, mert keresztüllök.

Az idős házfelügyelő természetesen nem mert szembeszállni a banditával és bezárkózott lakásába, mire a kasszafűró nyugodtan eltávozott.

De még nagyobb szerencséje volt a Nyugati uca 13. szám alatt, ahol Feldmann Dániel terményüzletébe tört be. Itt is meglepte a házmester, a kasszafűró a kerítésen volt kénytelen menekülni, közben pedig a kerítés fala másfélméter magasságban beomlott.

Becsületes embert a faltömeg agyonütött volna,

a kasszafűró azonban az öt üldöző házmester szemeláttára az utolsó pillanatban félreugrott és megmentette bőrét. A házmestert aztán szintén megfenyegette, hogy agyonlővi, ha követni merésze.

A szombati nyomozás és üldözés nem járt pozitív eredménnyel. A rendőrség eddig

kétszázötven gyanúsítottat egyén priuszát és alibijét vizsgálta felül.

egész napon át hozták be a detektívek a gyanúsítottakat, de ezek minden tekintetben igazoluitudták ártatlanságukat.

Több irányban folyik a nyomozás, sűrűn érkeztek bejelentések a rendőrségre, de a feldolgozás óriási munkát és hosszú időt vesz igénybe.

Mindazok a nyomok, melyek büntetett előéletű egyének gyanúsításához vezettek, — megdőlteknek tekinthetők.

A kasszafűró hátrahagyott sapkájában eseh felírás olvasható, amiből arra következett, hogy a tettes felvidéki.

A nyáron történt betörések egyik tettes-

Ebben rejlik a különbség.

ASPIRIN névvel mindenki tudja mit vásárol. Évtizedek tapasztalatai állanak mögötte. Milliók ismerik az ASPIRIN-t. Milliók tapasztalták már jóságát, ártalmatlanságát és kiváló hatását. Aki meghűlt, vagy rheumában szenved, annak ASPIRIN a legjobb segítség!

ASPIRIN
TABLETTA

csak a „Bayer”-keresztrel valódi

egy Szilágyi nevű felvidéki bűnöző volt, de ő, mint kiderült, jelenleg fogházbüntetését tölti ki.

Szombaton éjszaka nagy haditanács volt a rendőrségen és detektívesoportok indultak a város minden irányában a kasszafűrók kézrekerítésére.

Bekapcsolódott az üldözésbe a csendőrség is,

amely a külsőségi területeket és az itt meghúzódó gyanús egyéneket tartja szemmel. A kasszafűrók körül tehát egyre szorul a hurok és ebből az egérfogóból nehéz lesz kiszabadulni, ha ugyan az elszánt haramia gyalogosan nem szökött

ki eddig a határon. De nem tartják valószínűnek, hogy rejtekhelyéből, amely eddig is megmengette a hatóságok lesújtó kezétől, kimerészkedne.

A kocsmákat és mulatóhelyeket is sorra járják a detektívek, mert kiderült, hogy a Teleki uca 83. sz. alatti vendéglőben, ahova csütörtökön éjszaka a Magoss György térről autón akartak menni,

a kasszafűrók személyleírásának megfelelő egyének nagy mulatozást csaptak.

Biztosra vehető tehát, hogy a kasszafűrók, akik

tízezer pengőn felüli összeget raboltak össze, a bőséges zsákmány és a sikerült kirándulások örömeire gyakran és több helyen rendeztek mulatozást.

A hajszá rendületlenül folyik és csak rövid idő kérdése, hogy mikor fogják el a régóta keresett gengsztereket.

A nyomozást megnehezíti, hogy még azok sem mernek adataikkal a rendőrség segítségére sietni, kik talán egy szóval fel tudnák lebenteni a fátolt a kasszafűrók ki létéről. Jól ismerik ugyanis azoknak elszántságát és félnek a bosszújától.

Karácsonyra

rádiót, csillárt, kerékpárt gramofont
Katz Andortól
megbízható, jó, olcsó

Az összes új típusú márkás rádiók, alkatrészek és csövek raktáron. Értőnyös csere, javítás, karbantartás. Használt készülékek 30 pengőtől.

Sztalin az állam fővédnöke lesz

Kun Béla ellenzte a (ervei, ezért fogják el

London, december 4. Moszkvából kerülő uton érkezett megbízható értesülések szerint Sztalin, akinek jelenlegi hivatalos címe »a kommunistapárt titkára«, elhatározta, hogy a szovjet első általános választása alkalmából felveszi a »Possadnyik« azaz »az állam fővédnöke« címet.

A kommunista párt végrehajtó bizottságának bizalmas ülésén azzal indokolta tervét, hogy jelképes főméltóságra van szükség, amelyre a nép épen olyan tisztelettel tekinthessen fel, mint a háború előtt, a »minden oroszok atyuskájára, a cárra«. Az egyet-

len, aki a diktátor terveivel azonnal szembeszállt, Kun Béla volt. Kijelentette, hogy Sztalin I. Napoleont utánozza, aki »I. konzulnak« kiáltotta ki magát, hogy egyengesse útját a császári trónhoz.

— Possadnyikból nemsokára cár lesz — kiáltotta nagy hévvel Kun Béla, — aki végül azzal vádolta Sztalint, hogy titokban a külföldi fehéroroszkokkal alkudozik.

Másnap Kun Bélát a cseka börtönbe vetették, Sztalin pedig a jövő évre halasztotta a Possadnyik cím felvételét.

A debreceni egyetem angol tanszékéről tanácskozott a kultuszminiszter

Budapest, december 4. Sir Robert Gower, az angol alsóház magyarbarát csoportjának vezetője, aki tegnap éjjel Budapestre érkezett, ma délután Yoland Arthur egyetemi tanár kíséretében meglátogatta Hóman Bálint kul-

tuszminisztert. A kultuszminiszter és Sir Robert Gower a British Council által Debrecenben felállítandó angol tanszék kérdéséről tanácskozott a beszélgetés során.

A Tesz jubileumi arany érdemkereszteket osztott ki

A Debreceni Társadalmi Egyesületek Szövetsége szombat délután a Vitézi Szék dísztermében nagyszabású ünnepélyt rendezett, melyre Debrecenbe érkezett dr. Lázár Andor igazságügyminiszter és felesége, báró Vay László államtitkár és felesége is.

Kuffy Vargha úrnán debreceni elnök megnyitóbeszéde után báró Feilitsh Berthold mondott nagyszabású beszédet. Hangzottatta a bolsevizmus elleni küzdelem szükségességét, de kifejtette azt is, hogy ezt nem a német és olasz mintákra kell szervezni.

A nagy tapssal fogadott beszéd után Feilitsh Berthold báró kiosztotta a TESZ jubileumi arany érdemkereszteit és munkakereszteit.

A kitüntetett hölgyek nevében Konez Aurélné, a férfiak nevében pedig báró Vay László államtitkár mondtak köszönetet a magas kitüntetésért.

Lázár Andor igazságügyminiszter emelkedett ezután szólásra s beszédében többek között ezeket mondotta:

— Az utáztatoknak mindig kevés értéke van. Ki kell fejlesztenünk saját erős nemzeti jellegünket, mert csak ez az útja a jövőnek.

Az ünnepély után az Arany Bikában 300 terítékes közebed volt, amelyen több felköszöntő hangzott el.

A Debrecenben időző Lázár Andor igazságügyminiszter szombaton délután kihallgatáson fogadta a Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének küldöttségét. A háztulajdonosok kívánságait dr. Hódy Béla adta elő. Az előterjesztésre az igazságügyminiszter hosszasan válaszolt és megígérte a sérelmek orvoslását s a kívánságok teljesítését.

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete vasárnap délelőtt a megyeháza dísztermében tart gyűlést.

Minden reklámnál többet beszél,

ha személyesen győződik meg minden igényt kielégítő áraitól
STRAUSZ IMRE
illatszertára, Hatvan u. 6.
Zsidó bérpalota.

UJ
elvek alapján
épült a 2-csöves
EXTRA
Standard Radio

ARANY-SOROZAT

Jön a havazás

Hazánkban ma még enyhe és változó volt az idő. A hőmérséklet csaknem mindenütt elérte a tíz fokot, sőt a déli megyékben a 12 fokot is. Esőt csak Békéscsaba jelentett 1 mm-t el nem érő mennyiségben. Hó csak a legmagasabb hegyeken volt.

Jóslás: Élénkebb szél sok helyen eső, havaseső, később hó, a hőmérséklet csökken.

— Gyomorsavas szellemi munkásoknál, eldugult neuraszténias egyéneknek és aranyeres betegeskedő embereknek reggelként felkeléskor egy-egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz igen jótékony hatást szokott kifejteni. Kérdezze meg orvosát.

A debreceni ügyvédi kamara felsőházi tagválasztó kiküldötte,

A debreceni ügyvédi kamara szombaton délután dr. Hegedűs Jenő elnökhelyettes elnöklésével tartott rendkívüli választó közgyűlésen választotta meg az országgyűlés felsőházában az ügyvédi kamarák részéről megüresedett tagsági helyek betöltésére hivatott kiküldötteit.

Dr. Hegedűs Jenő elnökhelyettes délután 4 órakor nyitotta meg a közgyűlést.

67 debreceni és 25 vidéki, összesen 92 szavazatot adtak le, amelyekből

dr. Nagy István 84,
dr. tungogi Szűcs Géza 83

szavazatot kapott, 4 szavazólap üres volt. Dr. Hegedűs Jenő elnökhelyettes dr. Nagy Istvánt és dr. tungogi Szűcs Gézát jelentette ki a debreceni ügyvédi kamara felsőházi tagválasztó elektoralat.

Az ország ügyvédi kamaráinak kiküldöttei december 9-én, csütörtökön a budapesti ügyvédi kamara helyiségében dr. Farnos Dezső miniszteri tanácsos, kiküldött miniszteri biztos elnöklésével ejtik meg a felsőházba az ügyvédi kamarák részéről küldendő egy rendes és egy póttag választását.

Vígyszínház

Ma és holnap
Lilian Harvey
Willy Birgel-el
a tánc, a zene, a szerelem
csodaszép filmje:
Elssler Fanny

Legalkalmasabb Karácsonyi ajándék

egy jó **Rádió**
Földestől püspöki palota

**Vonat elé vetette magát
s meghalt József Attila,
a költő**

Kaposvár, december 4. József Attila, az országosan ismert költő tegnap este 8 órakor a balatonszárszói állomáson keresztülhaladó tehervonat elé vetette magát. A szerencsétlen költőt a vonat kerekei darabokra szaggatták.

József Attila lelkibetegségben szenvedett. Hat évvel ezelőtt lehangoltság állapot lépett fel nála, betegsége az utóbbi időben egyre súlyosabb mérvet öltött, be kellett szállítani a szanatóriumba, ahol hosszas kezelés után állapotában javulás is állott be. Csak

ládja vette magához a költőt, aki önkicsinyítési téveszmék hatása alatt állott és állandóan az öngyilkosság gondolatával foglalkozott.

Balatonszárszón ismét melankólikus hangulat vett erőt rajta, megtörtént, hogy egy hétig sem kelt fel az ágyból, teljesen apatikusan viselkedett, senkivel sem állt szóba. Tegnap este aztán szó nélkül eltávozott hazulról, megvárta a tehervonatot és a mozdony alá vetette magát. A zaklatott életű József Attila 33 éves volt.

**Tüdőgyulladás félóra alatt
megölt egy kútbaugrott
kislányt**

Megírta a *Független Ujság*, hogy pénteken délelőtt Farkas Ilonka 14 éves hajdudorogi kislány beleesett a nyitott kútba és mire a kétségbeesett szülők kimentették a gyermeket a vízből, már nem lehetett rajta segíteni: meghalt, anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét. Az ügyészség gondatlanságot látott fennforogni és ezért indítványára dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró még péntek délután kiutazott Hadúdorogra a helyszíni vizsgálat megejtése végett.

A vizsgálóbíró megállapította, hogy a szerencsétlenséget a kislány vigyázatlansága idézte elő. Farkas Ilonka

ugyanis, hogy jobban elérhesse a vödörrel, felkapaszkodott a kút alacsony kávéjára, elvesztette egyensúlyát és így zuhant le a kútba. A megejtett boncolás meglepő eredménnyel járt. Megállapították, hogy a kislány halálát nem fulladás, hanem tüdőgyulladás okozta. A kislányt ugyanis csak húsz perc után tudták kimenteni és addig halálrafagyott a jéghideg vízben. Tüdőgyulladás lépett fel, amely félóra alatt végzett vele.

Miután büncselekmény nem történt, a vizsgálóbíró megadta az engedélyt a tragikusorsú kislány holttestének eltemetésére.

**Létrabaleset, vagy pénzügyőri
kegyetlenkedés?**

Felmentettek két pénzügyőrt.

Két egykei pénzügyőr, Császárné János és Hóth Ignác hivatali hatalommal való visszaéléssel és súlyos testsértéssel vádolva került szombaton a törvényszék Trássytanácsa elé. Tóth Péter egykei földműves jelentette fel őket, előadva, hogy a pénzügyőrök tavaly októberben a község házában összehozták, rugták és megbotozták, mert nem akarta magára vállalni a csempészetet.

A törvényszék előtt a két vádlott pénzügyőr kijelentette, hogy ők egy ujjal sem nyultak Tóth Péterhez, aki notórius csempész és bosszúból jelentette fel őket.

A törvényszék ezután kihallgatta dr. Görgey Márton nyugalmazott tisztifőorvost, aki annak idején megvizsgálta a sértett földművest. Görgey dr. előadta, hogy Tóth Péteren 17 sérülést talált, amelyek közül több rugástól és botütésektől származott.

A tanukat hallgatta ki ezután a bíróság. Berkes István egykei kislány kijelentette, hogy nem tud semmit, mert őt a pénzügyőrök a kiállítás előtt vízért küldték és nem tartózkodott a község házában. Szabó Károly csendőrtisztihelyettes, Barta Bertalan csendőrőrmester és Csüri Sándor csendőrőrmester azt vallotta, hogy a pénzügyőrök nem bántalmazták Tóth Pétert.

Juhász Andrásné azonban terhelő vallomást tett a vádlott pénzügyőrök ellen.

— Másnap meglátogattam Tóth Pétert — vallotta — ágyban felejt, tele volt az egész teste kék, meg fekete foltokkal, olyan volt a képe, mint a kékosztó. Panaszkodott, hogy a csendőrök és a pénzügyőrök verték meg.

Tóth János is látta a kék foltokat, Kiss István pedig azt vallotta, hogy a pénzügyőrök igenis ütöttek a vallatásnál Tóth Pétert. Dr. Ókrös Sándor törvényszéki orvosszakértő meghallgatása után dr. Fényes Jenő védő azt fejtegette, hogy nem lehet elfogadni két csempész terhelő vallomását az érdektelen csendőri vallomásokkal szemben. — Adatok vannak arra, hogy Tóth kihallgatása előtti napokban nem tartózkodott odahaza, valószínűleg Csehszlovákiában járt csempészkedni és a sérüléseit onnan szerezte, hogy leesett egy létráról és megütötte magát.

A törvényszék elfogadta a védő érvelését és a két pénzügyőrt megnyugtató bizonyítékok hiányában felmentette a vád alól.

**VENNI AKAR VALAMIT?
A FUGGETLEN UJSAG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZAJUTATJA LEGGYORSABBAN A KIVÁNT TÁRGYHOZ!**

RÖVIDHULLÁMON ÖT VILÁGRÉSZ MŰSORÁT HOZZÁK

egy-től-egyig különleges rövidhullámú résszel, nagy skálával, nagy dinamikus hangszóróval ellátott kiváló teljesítményű készülékek, nemes-fanyagból készült műbútor szekrényekben

Minden Orion rádiokereskedőnél kaphatók

**Ehségstrájkó. rendeznek
a jassai műegyetem hallgatói**

Bukarest, december 4. A jassai egyetem műegyetemi karának hallgatói eltorlaszollák magukat az egyetemen és éhségstrájkot jelentettek be. A strájkot mindaddig folytatják, amíg újból meg nem nyitják a műegyetemet. — Ilyen értelmű kérést tartalmazó táviratot küldtek az uralkodóhoz, a mi-

niszterelnökhöz és a közoktatásügyi miniszterhez. A többi fakultás hallgatóit felszólították, hogy csatlakozzanak a strájkhoz. A rektor maga közölte a strájkolókkal, hogy a minisztérium hozzájárult a fakultás megnyitásához, de a diákok mindaddig nem hagyják abba a strájkot, amíg erről hivatalos értesítést nem kapnak.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

**Csinos legyen!
Bundát vegyen!**

- Fekete sörös láb muftok P 10-80**
- Szürke buro (darab) bunda P 43-—**
- Fekete csikó (darab) bunda P 75-—**
- 3/4-es (sörös) láb bunda P 150-—**
- Fekete sil elektrich bunda P 170-—**
- Perzsa (sörös) láb bunda (egész hosszu) reklám ár P 180-—**

Kabátok szolid olcsó áron.

Benyáts ÁRUHÁZ

**Tretern
Viking
Wimpassing
Style**

Márkás hócipők Mandel Lipót R. T.

Tartós
kényelmes
megbízható
ízléses

Nem vagyunk hífelszervezeti tag, kezelési illetékeket nem számítunk

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomban. Nagytemplom délelőtt 10 órákor Kiss Antal Jenő, fél 12 órákor levante istentisztelet pr. Csánki Gábor, ág. Nagy Dezső, délután 5 órákor Szabados László, Kistemplom délelőtt 9 órákor Molnár Ferenc, 11 órákor dr. Soós Béla, délután 5 órákor Csánki Gábor, Kossuth u. délelőtt 10 órákor Lukács László, délután 5 órákor Tamás Ferenc, Árpádtér délelőtt 10 órákor Uray Sándor, délután 3 órákor Nagy Sándor, Ispóty délelőtt 10 órákor Baja Mihály, fél 12 órákor levante istentisztelet, pr. Kulcsár Dezső, ág. Birinyi János, délután 5 órákor Kulcsár Dezső, Homokkert délelőtt 10 órákor és délután 5 órákor Kovács József, Nyilas-télep délelőtt 10 órákor Mezey Béla, fél 12 órákor levante istentisztelet pr. Mezey Béla, ág. Juhász László, délután 3 órákor Mezey Béla, Csapókerék délelőtt 10 órákor Nagy Sándor, fél 12 órákor levante istentisztelet pr. dr. Dancsházy Sándor, ág. Nagy Sándor, délután 3 órákor Szabó László th., Kerek-télep délelőtt 10 órákor Erdély Mihály, délután 4 órákor Zimányi József hh., Wolaiffka télep délután 3 órákor Kovács József, Nyulas délelőtt 10 órákor Szabó Gábor, Gyermekmenhely délelőtt 10 órákor Siposs Imre, Félgyalvó délután 3 órákor Kovács Árpád, Tégláskert délelőtt 10 órákor Nemes Elemér hh., Dombostanya délután 2 órákor Halász András, Ebes délelőtt 10 órákor Papp Géza, Lukaháza délelőtt 11 órákor Bárdi Ferenc, Almoshegy délelőtt 10 órákor Bárdy Ferenc, Pallag délelőtt 9 órákor Kovács Árpád, Kádár dűlő délelőtt 10 órákor vitéz Szabó Endre.

Egyetemi istentisztelet. — Vasárnap délelőtt 11 órákor a Kollégium Oratóciójában dr. Makkai Sándor egyetemi tanár hirdeti az Igét »Az adventi lélek címmel.

A román kat. templomban és kápolnában. Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órákor. Fél 10 órákor nagymise, melyet tart dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond Kiss László segédlelkész. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. Délután 5 órákor szentbeszédet tart dr. Szabó János. Egész nap szentségimádás. Kert-ségi miserendek azonosak a múlt hetivel.

Az evangélikus templomban vasárnap reggel 8 órákor levante-istentisztelet. Prédikál Bőjtös Sándor. 9 órákor középiskolai ifjúság egyházi énekórája. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. Délelőtt 10 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Délután 3.30 órákor középiskolai fiúk bibliájában bibliát magyaráz Labossa Lajos. Este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Bőjtös Sándor. Délelőtt 11 órákor az Ev. Leánykör karácsonyi vásárjának megnyitása az egyház tanácstermében. — Hétfőn, dec. 6-án a Kormányzó névnappja alkalmából hazafias istentisztelet. Prédikál Pass László.

A baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig prédikáció és urvacsoportosítás, szerdán este 7—8-ig bibliaóra, péntek este 7—8-ig imaóra.

A gör. kat. templomban. Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órákor diákmise, 9 órákor katonamise, 10 órákor nagy szentmise, — a szentbeszédet Fekete Lajos segédlelkész mondja, háromnegyed 12 órákor csendes szentmise. — Délután fél 4 órákor rózsafüzér ájtatosság, 4 órákor ve-

csernye, utána szentbeszéd és szentségimádás. — Folyó hó 6-án, szent Miklós püspök ünnepén és 8-án, szerdán a szeplőtelen fogantatás ünnepén vasárnapi rend.

Az unitárius templomban. Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban folyó év december

hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi (adventi) istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik, prédikál dr. Csiki Gábor, budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. A templom fűtve lesz. Istentisztelet után rendes havi keblitanási ülés lesz.

őket, a város, a vármegye, az egyetemi ifjúság vezetői alig várják, hogy szót váltsanak Erdély ifjú magyar köveivel, hogy égis csak a lelkesedés lángja és hite.

Szegeden, Békéscsabán, Pécsen, Kecskeméten, Nyíregyházán és Hódmezővásárhelyen, Budapesten és Sopronban így szokott ez lenni.

Debrecenben azonban sajnós, hidegebbek a szívek. Hiába hogy a város lakosságának több, mint egynegyede megszállott területen született, sem ők, sem a többi háromnegyed nem igyekszik, nem tud a kisebbségi magyarság fogadására, ünneplésére.

Pedig folyton arról sóhajtoznak, arról mormolnak, hogy vége az erdélyi magyarságnak, nem lehet kibírni azt a sok gyötrelmet, elfelejtik a nyelvet, elvesztik a talajt lábuk alól az erdélyi magyarok.

És nem igaz! És itt vannak, hanem is karddal és Kossuth ruhában, de a mindennapi küzdés munkaruhájaiban, ők, a második nemzedék, élő és dacos és céltudatos fiatal erdélyi magyarok!

Ki ne emelné meg a kalapját előttük?

MIKULÁSRA

legszebb ajándék egy ernyő

az Ernyőszalonból

Piac utca 77. — (Linoleummal szemben)

Javítások — átvázások legolcsóbban

Magyarok Erdélyből

A magyar fa fiatal hajtásai, a legjobban viharvert Erdély fájáról megmutatják leveleiket és virágaikat a magyar közönségnek. Eletnedvet és életkedvet szerezni jönnek hozzánk, hiszen minden látogatásuk felfrissülés és erőgyűjtés a nap-nap utáni fájdó küzdelemhez: fajukért, nyelvükért, kultúrájukért, mely egységes és osztatlanul közös.

Először jönnek ők most hozzánk. Fiatal írók, költők, tudósok, akik már a háború után nőttek fel, az erdélyi harminc évesek, akik nem látták és nem ösmerték a régi Magyarországot.

Azt hiszik, azt kell hinnük, hogy itt, a nagyobb magyar hazában mindenki az erdélyi, a kárpátaljai dolgokkal foglalkozik. Hogy magyar és magyar nem egymást marja, hanem dacos és erős kézfogással egy fronton áll, és minden gondolata, minden szívdobbanása, erőfeszítése csak azért van, hogy

a határokon túl lakó testvéreink boldogabbak legyenek, emberibb életet éljenek, míg eljön az igazság napja és az édesanya ismét szívére ölelheti gyermekeit egy isteni igazságszolgáltatásban.

Azt hiszik, hogy ünneplőbe öltöznek hivatalos és nem hivatalos emberek sietnek szívükre ölelni

Karácsonyra

gramofont, gramofonlemez
és hangszerrel bizalommal vásárolhat

Szendrőnél

Batthyányi-u. 22.

Tiszántul egyetlen szaküzlete!

A KERESKEDŐK
TISZALÓKI IGAZOLTATÁSA

A KÉKOSZ elnöksége szombati ülésén

sén foglalkozott a tiszalóki vásáron történt igazoltatások ügyével. Tiszalókon ugyanis a vásári kereskedőket összehívték és igazoltatás végett előállították a főszolgabírói hivatalhoz. Az előállított és leigazolt kereskedők túlnyomórészt debreceni iparigazolvánnyal rendelkező adófizető polgárok voltak, akik valamennyien tagjai a Magyar Kereskedők és Kézműiparosok Országos Szövetségének és ott a helyszínen is tudták volna magukat igazolni.

Az ülésen elhatározták, hogy átírnak a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamarához, valamint az Iparhatósághoz, hogy gondoskodjék a kereskedelem szabadságának és a kereskedők személyének megővéséről, nehogy a jövőben is hasonló inzultusok érjék az iparigazolvánnyal rendelkező vásári kereskedőket.

METEOR MOZI MŰSORA

VASÁRNAP: 3—5—7—9 órákor!
»SZÖKÉS A FÖLDRŐL.« Ezenkívül: »PERGŐ TÜZBEN.« Magyar film! KISS FERENC-cel.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

December 5., vasárnap: Baja, Monor, Turkeve.

December 6., hétfő: Balassagyarmat, Békéscsaba, Füzesabony, Harkány, Kismarja, Lenti, Nyíregyháza, Pécs, Sajószentpéter, Sárvár (havi), Szekes, Szepetk, Tiszaórs, Vámosmikola.

December 7., kedd: Békéscsaba, Bely, Dunapataj, Jászberény, Nagykanizsa, Szikszó (havi).

December 8., szerda: Békéscsaba, Csorna (havi), Orosháza.

December 9., csütörtök: Abaujszántó, Devccser (havi), Diósgyőr, Jánk, Keszthely, Mezőkövesd, Orosháza.

December 10., péntek: Némteboly, Orosháza, Szabadhidvég.

Karácsonyi ajándékok beszerzésénél

az előrelátó vásárló

a „Takarékosság“ rendszerét veszi igénybe!!!

Miért???????

Mért a „Takarékosság“ rendszere
útján eszközölt vásárlások

nem jelentenek pénz elvonást!!!

A bevásárlások alkalmával nem fizet! A részlettörlesztésekről pedig majdan olyan sárgaszínű nyugtálapot kap, mely azonnali újabb vásárlásra józositja! Így a havonta lefizetett részlet összegét teljes egészében nyomban levásárolhatja az újabban fellépett szükségletek kielégítésére!!!

Ezért nem gond, se nem teher, hanem öröm a „Takarékosság“ tagjainak a karácsonyi bevásárlás. (Takarékosság irodája Deák Ferenc u. 6.)

Otthonába-üzemébe
minden világítási célra
15-150 DEKALUMEN

ixzofehérfenyű
áramtakarékos
**TUNGSRAM
KRYPTON**

Veszélyben a Dunántúl!

A horogkereszt külső és belső fenyegetése a Dunántúl és a revízió ellen

A »Sopronvármegye« című lap felelős szerkesztője, Parragi György, aki a pángermánellenes magyar nemzeti propaganda egyik legkomolyabb művelője, röpiratban hozza nyilvánosságra a magyarországi pángermán agitáció megdöbbentő példáit. A röpirat, amelynek címe: »Veszélyben a Dunántúl!«, rámutat arra, hogy a Dunántúlt külső és belső veszély fenyegeti. A külső veszedelem, vagyis az, amely

a horogkereszt felől fenyegeti a Dunántúlt,

két összetevőből áll: az egyik a németek évezredes vágya, mely a Kelet meghódítására, gyarmatosítására, vagy legalább is a legteljesebb politikai és gazdasági függőség helyreállítására irányul. A horogkereszt jegyében fenyegeti a Dunántúlt a másik, külső veszély is, mely abban az új német felfogásban gyökeredzik, amely a világon élő összes elérhető németeket a népközösség, az úgynevezett Volksgemeinschaft gondolatában egyesíteni akarja és ezért mindent, ahol csak németek élnek, a horogkereszt megkezdi propagandamunkáját.

A röpirat ezután felsorolja a német agitáció eszközeit és forrásait. Ewald Banse, akinek földrajz-könyvei százezerszámra forognak közkezen Németországban, a következőket írja:

»A III. Birodalmat, amint lelki szemünk előtt lebeg, az Északi tengerfőlt a Rábáig, a Memel-vidéktől az Etschig és a Rhoneig, csak a vér és vas segítségével tudjuk megteremteni.«

Benno Graf, aki Németországban egyik szakértője az Ostraumnak, 1933 április 14-én Münchenben tartott előadásában a többi között ilyen kijelentéseket tett:

»Magyarország van miránk utalva és nem mi Magyarországra. A magyar politikát végeredményben mi, németek, a Hitler-uralom németjei döntjük el. A nyolcmillós gyűlködő, balkáni Magyarországnak nincs joga ahhoz, hogy állampolgári hűséget követeljen a németektől. Ezt az országot, melyet a mi kultúránk formált a maga képére, nem hagyhatjuk számunkra elveszni. Magyarországon minden kultúrmegegyezés német. A magyarságot, ezt a vad lovas népet, leszoktattuk a nomád-

ságról, műveltséget, civilizációt adtunk neki.«

A röpirat hivatkozik ezután Rosenberg Alfréd híres revízióellenes cikkére s a »Volk und Reich« című folyóiratban megjelent soraira:

»Németországnak Kelet felé kell terjeszkednie, hiszen a németektől lakott vidékek széles íve húzódik az osztrák határtól Magyarországon, Jugoszlávián és Románián át egész a Fekete tengerig. Fontos német érdek, hogy a délközép-

európai határok revíziója ne történjék meg. Nem csupán az utódállamok népei, de az utódállamokban élő német kisebbségek is elutasítják a magyar revíziós programot.«

A »Deutsche Arbeit« című folyóirat 1936 novemberi számában megállapítja, hogy »Németországnak van revíziós követelése Magyarországgal szemben, mert a népszavazás csalásával elvette Burgenland fővárosát, Sopront.«

Benno Graf, már említett müncheni előadásában Sopronnal kapcsolatban a következőket mondta:

»Burgenlandnak eminens érdeke, hogy Németországhoz tartozzék.«

Spring Schmidt német geopolitikus most megjelent könyvében így ír:

»A magyarok betörték Sopronba és ezzel megfosztották Burgenlandot természetes fővárosától.«

Joseph Pfistel leszögezi, hogy »a nyugati magyar-német határ még nem kész.«

— Jó lenne, ha ezeket a hiteles idézeteket emlékeztetükbe vésnék azok — írja Parragi —, akik

akár a pogány horogkeresztrel való kacérkodás, akár a Habsburgok iránti elvakult gyűlöletükben az Anschluss bekövetkezését óhajtják.

A röpirat ezután foglalkozik a »berlini szellemben dolgozó és a horogkeresztet lelkesedő magyarországi német vezetőkkel.«

Megemlíti Huss debreceni egyetemi tanárt, a nemzetgyalázásért elítélt Bausch Ferencet, a baranya-tolnai germán agitátorokat, dr. Faulstichet, dr. Mühl, dr. Zumpfot és dr. Hornungot, akik

A MI ÖRÖMÜNKBEN IS!

**PHILIPS
RADIO**

állandóan támadják

a hazai német kisebbség kulturális egyesületét, melyet Gratz Gusztav Pintér László és Hubert János vezetnek, akik minden külső befolyást elhárítanak az egyesület felől és azt az államhűség jegyében vezetik. Parragi leleplezi, hogy Magyarországon titkos könyvtár van a német származású egyetem hallgatók részére, melyben a nemzeti szocialista propaganda-írást gyűjtötték össze.

— Lehagolt, étvágytalan emberek igyanak reggel felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez rendbehozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja az emésztőesetornát a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Kérdezze meg orvosát.

Karácsony előtti filléres árainm!!

Jó minőségű divatszövet	1.88 P	Divatselyem, délutáni és estélyi ruhára, mőselyem fonálból	3.40 P
Melirozott divatszövet	2.25 "	Taft mőselyemből, színekben	1.85 "
Angóra ruhaszövet	1.85 "	Pyjama különlegesség	1.98 "
Dupla széles angóra	1.98 "	Pyjama pouplin, nagy választékban	1.88 "
Gyapjugeorgette 140 cm. széles	1.84 "	Satin, pongyolára divatszínbe	2.98 "
Otthonkára, jó minőségű szövet	1.98 "	Matlassé, pongyolára	1.45 "
Ruhaszövet, jó minőség	1.58 "	Matlassé, szép mintákban	1.98 "
Pepita szövet, dupla széles	1.98 "	Kelengyevászon	1.25 "
Gyapjuszövet ruhára	2.80 "	Vászon, jó minőség	0.82 "
Gyapju divatszövetek	3.15 "	Flanell maradékok 3-4-5 m-es darabokban	1.18 "
Costümszövet, divatszínbe	2.90 "		
Gyapjuszövet ruhára, divatszínbe	2.90 "		
Divatselyem, délutáni és estélyi ruhára, mőselyem fonálból	2.80 "		

Különasztalon

Maradék divatanyagok délutáni ruhákra, maradék divatszövetek igen olcsón.

Estélyi divatkülönlegességek

fémkelme újdonságok, gyapju és georgette csipkék, selyembáronyok nagy választékban!

KLEIN divatház Piac-utca és Szent Anna-utca sarok.

Ne kísérletezzen
hanem
SONKAPACOLÁSNAL

használja az
évek óta leg-
jobb bevált
CZAICH-féle

3 sonka védjegyű sonkapácol,
mert a sonkák kitűnő ízűek, szép
színrűek s a prágai sonkákkal telje-
sen azonosak lesznek. Egy doboz
cca. 40 kiló húrra, sonkára P 2.—.
Próbacsomag cca. 10 kiló húrra 70
fillér. Nyúlpác 24 fillér.

Főraktár Debrecen és környékére
Kontsek Géza
K. R. T. DEBRECEN.

TALLÓZÁS

A BERLINI VADASZATI KIÁLLÍTÁS

Örömmel olvastuk a különböző
lapokban, hogy a németek által
Berlinben rendezett nemzetközi
vadászati kiállítás — magyar esor-
portjának nagy sikere volt.

A berlini lapok az egész kiállí-
tási csarnok egyik legszebb és leg-
értékesebb gyűjteményének jelöl-
ték meg a magyar vadászati kiállí-
tást.

Különösen feltűntek a magyar-
vadásztájakat bemutató dombor-
képek. Így az északmagyarországi
téli szarvas etetést és a májusi
tűzokdörgést ábrázoló dombormű-
vek.

A vadász trofeákkal behizonyo-
sodott, hogy a csonkaország a vil-
ág legszebb dámszarvaslapátjá-
nak a hazája.

A magunk részéről csak a leg-
nagyobb meglepéssel vesszük
tudomásul, hogy a berlini nem-
zetközi vadászati kiállítással —
különösen a nimródtermészetű em-
bereknek a figyelmét reatereltük
csonka hazánkra.

Ez nem csak abból a szempont-
ból fontos, hogy ezzel is hozzájá-
rultunk ahhoz, hogy minél többen
megismerjenek, hanem azért is,
mert újabb jelét adjuk élni aka-
rásunknak.

Nem is ezen szempontok miatt
tesszük szívesen a berlini nemzetközi
vadászati kiállításnak a magyar
esoportjától szóló — csonka ha-
zánkra kedvező hírlaptudósításait.

Ami frni kényszerít bennünket,
a kiállítás bejárata feliratának a
következő része:

»Kedves vadásztárs! Amikor át-
léped a mi kiállításunk küszöbét,
magad előtt látod annak a magyar
vadásznak a bronz-szobrát, aki
ezer évvel ezelőtt kicsinynek ta-
lálta Azsia vadászterületeit ahhoz,
hogy kielégíthesse vadászszene-
velét. Nyugatra vándorolt, át-
lépte a Kárpátok hegyláncát és
letelepedett a mai hazánkba, amely
ezer évvel ezelőtt a vadászok el-
dorádója volt, amint hogy ma is
az és ha Isten akarja örökké az
marad.«

Az egész berlini sajtó, mint a
magyarlélekre jellemzőt szösz szerint
idézi e feliratot.

Itt álljunk meg egy szóra!

Azok a lelkes nimródok, akik
ezt a felhívást megszövegezték,
egy kicsit túllőttek a célon. Lehet,
hogy a felső tízezrekből regrutá-
lódó előkelő vadász réteg közül
sokaknak a lelki világa ma is a
csodaszarvast üző Hunor és Ma-
gor lelki világának felel meg.

Az ellen azonban tiltakozunk
kell, hogy a XX-ik században, a
tudomány és technika csodálatos
alkotásainak a korában — csonka,
szerencsétlen hazánkat a dolgos
német közvélemény előtt úgy tűn-
tessék fel, mintha az, mint ezer

évvel ezelőtt is, sőt ha Isten úgy
akarja, örökké a vadászok eldorá-
dója marad.

Mi nem vagyunk német imá-
dók. De jó tulajdonságaikat tár-
gyilagosan elismerjük.

A német nép túlnyomó nagy
része nem nimródi lélek, szorgal-
mas, dolgos, a tudomány és tech-
nikai haladás terén komoly ered-
ményeket felmutató nép.

Egy ország, mely Középeurópá-
ban — még a jövőbe is a vadászok
eldorádója akar maradni. — Ebből
mi nem kérünk.

A vadászok eldorádója az lehet,
ahol nagy pusztai területek, erdők
vannak. Ahol a vadak nyugal-
mát nem zavarja a sűrű lakosság,
az intenzív mezőgazdaság, a gyár-
ipar és a fejlett közlekedés. Ahol a
föld, mint az emberi életnek leg-
több és egyedüli alapja az embe-
rek millióitól nincs még meg-
szállva.

Márpedig, ha a között kell vá-
lasztani, hogy a vadászok eldorá-
dója, vagy pedig a sűrűn lakott
dolgos, szorgalmas magyar nép-
nek az otthona legyen e csonka-
haza, azt hiszem a választás sen-
kinek sem nehéz.

Még azoknak a vadászoknak
sem, akik a jól végzett szellemi
vagy fizikai munka után vasárna-

Ajánlat Mikulásra
A megszokott jó minőségben:
WERNER
uri-divat és kalapáruházban.

Tiszta gyapju fekete divatkalap	6'50
Tiszta gyapju kemény kalap divat forma	8'60
Bélelt bőrkesztyű prima	5'50
Crepe szatén sál	2'90
Oxford sporting teljes nagyság	3'90
Férfi strapa zokni minden színben	39 fillér
Női selyemharisnya prima hibátlan	1'68
Tiszta gyapju bokavédő gombos	2'20

ponként vállukra veszik a puskát
és kimennek a szabad természetbe
vadászni, felüdülni a nagy ter-
mészet ölében, új erőt meríteni a to-
vábbi mindennapi munkára.

Mi nem a vadban dús terület-
nek akarjuk látni — e csonka ha-
zát, hanem egy boldog nép meleg
otthonának.

— Sok gyomorhajos ember nagy
megkönnyebbülést ér el, ha félóra-
val étkezés előtt három-négy evő-
kanálnyi természetes »Ferenc Jó-
zsef« keserűvizet vesz be. Kérdezze
meg orvosát.

A Szepesi Szövetség budapesti vezetősége Debrecenben

Vasárnap, december 5-én délelőtt 11
órákor a Szepesi Szövetség a Keres-
kedő Társulat dísztermében matinet
rendez. A szövetség központi elnöké-
nek, Kriszch Jenő fővárosi felső ke-
reskedelmi iskolai igazgatójának az elő-
adása áll a műsor középpontjában.
Címe: A Szepesség a multban és a je-
lenben. Az elnöki megüjítőt dr. Hor-
vay Róbert, a debreceni osztály el-
nöke mondja, azokívül szerepel a fő-
iskolai énekkar Szigethy Gyula
karnagy vezetésével és Baczó Balázs
ref. segédlelkész, Reményik Säu-
dornak néhány újabb költeményét
mondja el.

A műsor végén a budapesti elnökség,
melynek sorában dr. Javorniczky Jenő,
miniszteri tanácsos, a TESZ országos
társelnöke is helyet foglal, méltatja a
Szepesi Szövetség debreceni osztályá-
nak ezen a téren 17 éven át kifejtett
működését.

A központi elnökség kíséretében a
szövetség több budapesti tagja eljön
Debrecenbe, hogy kifejezze a »cip-
szerek« összetartását. A budapesti
vendégek tiszteletére délben egy óra-
kor közös ebéd lesz az Angol Királyú
fehér termében. Erre a találkozóra a
Debrecenben élő szepesieket és a Sze-
pességre íránt érdeklődőket az elnökség
ez úton is meghívja. A matiné belépő-
díj nincsen.

A szepesiek hazafias munkáját Deb-
recen is mindig figyelemmel és elis-
meréssel kísérte. Jól esik látni azt a
testvéri összetartást, mely őket össze-
fűzi s mindenképen méltánylandó az,
hogy nem engedik feledésbe menni a
Szepességnek Magyarország történeté-
ben a multban játszott szerepét, s
igyekeznek a jövő szerepét is előkészí-
teni. Mindnyájan reméljük ugyanis,
hogy ilyen szerepe még lesz a Szepes-
ségnek.

Az ünnepélyen a szepesi szövetség
nyíregyházi és satoraljai helyi osztá-
lya is képviselteti magát.

Etelek zenekísérettel

Páris, december 4. A francia kép-
viselőház és szenátus agrarcsoportjá-
nak a bankettjén minden ételt a hozzá-
illő zenekísérettel szolgálták fel. A hal-
hoz Sumkay »A tenger gyermekel« cí-
mű művét játszották. Az öcsmobot
Berger »Hajtvadászat«, a sajtót Saint
Saens »A sajtók fűgája« című művé-
nek kíséretével szolgálták fel. A fagy-
laltot Stein »Jéghegy«-ének hangjai
mellett fogyasztották el a vendégek.

Cipőt, hócipőt vásároljon a „Bella“ cipőüzlet

új helyiségében, a Püspöki palotában, Hatvan u. 1.

Nagy választék.

Olcsó árak.

Rendelet a december 5-ére eső vasárnapi árusításról

A kamara közli az érdekeltsé-
gel, hogy a 45.300/1937. K. K. M.
sz. r. a következőket írja elő:

»Az 1937. évi december hó 5-ére
eső vasárnapon élelmiszer és ital-
nemű a kizárólag vagy túlnyomó-
móan ezek árusítására berendezett
üzletekből reggel hét (7) órától
este nyolc (8) óráig, cukorka, eso-
koládó és száraz cukrászitemény
a kizárólag vagy túlnyomóan ezek
árusítására berendezett üzletekből
reggel hét (7) órától este tizenegy
(11) óráig árusítható.

Az 1937. évi december hó 5-ére
eső vasárnapon az ország egész
területén az égetett szeszitalok
forgalombahozatalára berendezett
nyílt árusítási üzletekből reggel
hét (7) órától este nyolc (8) óráig
égetett szeszitalokat is szabad
árusítani, az árusítás azonban ki-
zárólag zárt edényekben és csak
az üzleti helyiségen kívül való fo-
gyasztásra történhetik.

A mészáros- és hentesüzletek va-
sárnapi munkaszünetét szabályozó
általános rendelkezések az 1937.
évi december hó 5-ére eső vasár-
napon is irányadóak.

A virágüzletek reggel nyolc (8)
órától este nyolc (8) óráig tartha-
tók nyitva.

Gyermekjátékárúk a kizárólag

vagy túlnyomóan ezek árusítására
berendezett üzletekből reggel hét
(7) órától délután két (2) óráig
árusíthatók.

Az áruházakat az 1937. évi de-
cember hó 5-ére eső vasárnapon
egész napon át zárva kell tartani.

A fodrászüzletek rendes vasár-
nap munkaszünetét változást de-
cember 5-én sem szenved.

Uteákon és tereken az árusítani
szokott cikkeket, hacsak a vonat-
kozó rendelkezések hosszabb idő-
tartamot nem állapítanak meg,
1937. évi december hó 5-n a nyílt
árusítási üzletekre megállapított
időtartam alatt szabad árusítani.
Az utcai árusítási időre onatkozó
helyi rendelkezéseket a helyi ha-
tóságoknál lehet megtudni.

A miniszter úr leiratában annak
a kívánságának ad kifejezést, —
hogy a munkaadók az alkalmazot-
takat a vasárnapi árusítással kap-
csolatos többletmunkáért a lehető-
séghez képest külön díjazásban
részessítsék.

— 16 embert eltömetett a lavina.
Athénből jelentik: Görögország
északi részében napon óta erősen
havazik. A tesszáliai Sardia kör-
nyékén hólavina 16 embert elteme-
tett.

Debreceni Első Takarékpénztár

foglalkozik a bank és takarékpénztári üzlet minden ágával.

Alakult 1846-ban.

Uj kölcsönöket legelőnyösebb feltételek mellett folyósít.

A debreceni ház

Néhány szó a debreceni házról, ahol a polgár mindennapi élete folyt le és ahol az élet mellett a halál, az öröm mellett a szomorúság alkotta meg a mindennapok történéseit. Röviden: csak egy-két apró ecsetvonás, a régi debreceni életéről, megemlékezésül és a halálában lévő szokások meglevenítésére.

A ház és a bútor

Ösztönös egyöntetűség élt a régi debreceni építkezésben. Udvarmentében építkeztek és az uccai oldalon legfeljebb egy-két ablakkal bírt csak a ház. A telket a »berena« deszkakerítés választotta el az utcától, illetve a szomszédos háztól. A kapuval szemben volt az istálló, mögötte a házi »kiskert«. A zsindeyes, vagy zsuppos ház uccai bejárója a hosszú szabad folyosóra nyílt, amelyet pitvarnak neveztek. Ide helyezték el a »hidegkonyhát«. Ennek környékén cseréptalpak virágos, magyaros porcellántányérok díszítették a falat s ugyancsak itt állott a »tálas«, amelynek első nyitott részében a megbecsültebb, díszesebb és értékesebb edények találtak helyet. A tálas alsó része fiókkal és szárnyas ajtókkal volt ellátva. A pitvarból jobbra és balra ajtók vezettek a szobákba, az uccafelől részben az úgynevezett »tisza« szobába.

Ebben a szobában helyezték el azokat a bútordarabokat, amelyek díszei voltak a régi debreceni háznak, egyttal remekei a régi asztalosok tudásának.

Ezek között az almáriumok, thékák, pohárszékek, fogasok, a szobaközépen a faragott asztal és faragott székek.

Díszül, az anyagi lehetőség szerint, egy-két láda — festett és gazdag faragással ellátott, művészi és tipikusan magyaros ornamentikájú, — állott a sarkokban, vagy a szabadon lévő falak mellett.

A szekrény, eredetileg »szuszék«, a fekvőbútorok közé tartozott és általában nem örvendett nagy népszerűségnek a debreceni házakban, ennek oka az volt, hogy a debreceni polgár

inkább a ládákat szerette, amiben tengernyi változatot ismert.

Megkülönböztettek párkányos, bőrső, festett, singes, másfél-singes, sőt ennél is nagyobb, úgynevezett öregládákat. A láda hivatása szerint, megkülönböztettek gyorsos ruhátartó, éléstartó, búzás, könyves, kenyeres, hájas, gyertyás stb. ládákat, az utazóládák közül mint a leghasználatosabbat a szekér ülésládát és a vásári ládát.

Az almárium volt a mindeneszekerény. Felsőfiókja családi levél-

tár és pénztár volt, tetején emlékek, üvegek, porcellánok és ajándéktárgyak találtak helyet.

Némelyik régi almáriumban még rejtett fiókokat is lehetett találni.

A szegényebb körülmények között élő polgárok az almárium kisebb kiadását, a thékát használták erre a célra. A pehárszék az edények megőrzését szolgálta.

A faragott és festett ágyon, a tisztaszobában, az eladó lány ágyneműje volt felrakva díszesen és mutatósan.

A szoba padlója rendszerint fehér-földdel volt bemeszelve, a falak díszítésére pedig valami különös idegenkedéssel nem képeket, inkább fali és apró üvegtükröket használtak. Aranyozott rámás, fehér »langéris« és zöld rámás tükröket. Függyöny szintén ritka volt, csak a XVIII. század végén szokta meg a debreceni polgár az ablakfüggönyöket. Az óra még a XVIII. század első felében is meglehetősen ritka a debreceni házaknál. Világító szerszámnak az olajat és a gyertyát használták, leginkább természetesen a gyertyát. Az olajmécsest egyszerűen állították elő — ez volt a szegényebb polgár világítóeszköze — egy eltört csupor alsó részét megtöltötték olajjal.

Az ülő

életmód zavarja az emésztést. Székrekedés a vért beszenyerezi. Következésképpen fej- és derékfájás. aranyér. Ennek is mindig használj a **DARMO!**

rongyból csavart kanócot tettek bele s megvolt a világítás. A debreceni civis inkább azonban gyertyát használt,

amelyet a debreceni szappanos céh állított elő és amelyhez a viaszokat a debreceni mézárulók szolgáltatták, de sokszor maguk a debreceniek házilag is előállították a szükséges gyertyamennyiséget.

A világító gyertyák felszereléséhez tartozott elsősorban a gyertyatartó, amely rézből, vasból, bádorból, vagy cserépből készült talpas kis állvány volt és hozzátartozott a koppantó és a hamvevő.

Apróságok, különlegességek

A lakás felszereléséhez tartozott még sok mindenféle apróság, ami már inkább különökös számba ment. Így például a régi feljegyzések szerint, mint csodát emlegetik, hogy Debreczeni János lelkész hagyatékában egy — barometrumot, légsúlymérőt találtak. Ugyancsak, mint különlegességet emlí-

Közkívánatra

a „Telefunken“ rádióversenyt meghosszabbítottuk!

Uj pályázati határidő: 1937 december 18.

100 pengő jutalmat kap az, aki ügyesen kezel rádiót!

A pályázati feltételek átvethetők a helybeli Telefunken rádiókereskedőknél.

tig meg a régi feljegyzések a XVIII. századból

»a tokos bécsi hegedűt« és a »madártanító orgonácskát«. Az ostábla, bár debreceni asztalosmesterek készítették, mint társasjáték nem tudott elterjedni Debrecenben.

Nem volt ugyan ismeretlen, de lényegében nem tartozott a mindennapi szükségletek közé a »fürdős kád«.

Gyakori berendezés volt a »rudra-
való«, a gerendákra vízintesen függesztett rúd, amelyre a díszes kendőfeléket, hímzett fehérneműt akasztották. Érdekes, mintegy átöröklött és megsontosodott stílus uralkodott a kemencék építésében. Legelterjedtebb a »boglyakemence« volt, majd elvélve cserépkemencék és kályhakemencék.

A tiszta szoba mellett állott az »oldalszoba«, vagy »oldalháza«, amely uccára néző hosszú keskeny kis szoba volt, telerakva a ház fejének holmijával. Az udvarra nyílt a lakószoba, amely a család tartózkodási helye volt és ebben foglaltak helyet a leghasználatosabb s legszükségesebb bútordarabok, leginkább az evés és a mindennapi életet szolgáló eszközök megóvó helyei. Volt ezenkívül a házban egy vendégszoba is, amelyet a debreceni polgár leginkább a »katonaszobának« nevezett. Ennek az elnevezésnek a magyarázata onnan származik, hogy a katonai bekvártélyozások alkalmával ide telepítették be a Debrecenben tartózkodó, vagy gyakorlatozó »kvártélyos« katonákat.

Érdekes, hogy a régi debreceni feljegyzésekben a lakás felszerelése között nem szerepel, vagy csak nagyon ritkán a tintatartó és annak elmaradhatatlan kísérője, a porzórtartó.

Csupán a régi vásárok árueickeinek felsorolásában szerepel a »kalamáris«, ami azt bizonyítja, hogy

Debrecenben ha nem is szerepel különösképpen a tintatartó, nem jelenti azt, hogy nem írt a debreceni polgár, hanem inkább azt, hogy az olcsó kalamárist használta erre a célra.

Házikabát
Nyakkendő
Zsebkendő
Sálak
KELLER-nél

Piac u. 50.

Evőeszközök

Az evőeszközökben, az asztali edényekben és a fehérneműekben nyilvánul meg legjobban a vagyoni állapot. Az egyszerűbb anyagi körülmények között élő debreceni polgár faedényeket és cserépedényeket használt és egyszerű szőtt fehérneműt. A vagyonságosabb civis a maga mindennapjában szintén ugyanezeket, de innepélyesebb alkalmakkor egy lakodalom, vagy keresztelő, vagy bármilyen vendéglátás alkalmával szívesen megmutatta jól szituáltóságát a díszesebb asztali felszereléssel. Ilyenkor ezüstpohárban kínálták a bort, de a fényűzést az ezüsttálak és tányérok használatáig már nem vitte. Általában a

Hungária filmszínház

MA, VASÁRNAP 3, 5, 7, 9 órákor, HÉTFOON utoljára 5, 7, 9 órákor

a kacagtató MAGYAR bohózat:

Az Apollóban

MA: fél 3, fél 5, fél 7, fél 9-kor,
HOLNAP: fél 5, fél 7, fél 9-kor UTOLJARA

1. WALLACE BEERY izgalmas filmje:

„Mai lányok“

KUN MAGDA, DAYKA MARGIT, GYERGYAY stb. (összerakásával)
VASÁRNAP: FOX, HÉTFOON: PARAMOUNT VILÁGHIRADÓ!!
MA, VASÁRNAP d. e. 11-kor LEÁNYINTÉZET zóna helyárrakkal,
20-tól 60 fillérig!

„A család szégyene“
2 STAN és PAN lakást cserél

a két komikus utólrhetetlenül humoros bohózata.
VASÁRNAP: FOX, HÉTFOON: PARAMOUNT VILÁGHIRADÓ!

Angol szövetek

nagy választékban. Uri szabóság. Miklós ucca 2.

ü. v. Morgenstern Manó

kívül a sőtartó, fűszerszelence, esésze, findzsa, nádméztartó volt még az ezüstből a gazdagabb házaknál. A leggyakrabban már az iparos családoknál is, a poharak, kupák, serlegek és kannák voltak ezüstből. Az ezüstön kívül már a XVI. századból származó és azóta állandóan fejlődő iparágként az énedények voltak még divatban. Az üvegedények csak később terjedtek el. A XVIII. században kőedények kezdtek divatba jönni, majd később a díszes porcellánedények. Érdekes jelenség, hogy a cseréptányérok mellett is szivesebben vette a ház felszereléseiben a debreceni polgár a fatányért és annak kiegészítőjét: a fakanalat.

Már ma ezek a felszerelések, az általános és uniformizálódott gyári árak dömpingje miatt, elvesztették egyéniségüket és elvesztették — az életüket. A korok változásával az építkezés épen úgy, mint a felszerelés, bútor, dísz, megváltozott, de ezzel a változással elvesztette az eredetiségét is. Volt ebben valami különleges, valami szép és művészi, de ami a legfájdalmasabb, határozottan volt benne valami különlegesen magyar és debreceni sajátosság. Ma már a történelem és nem lett belőle más — mint múzeumi tárgy. Kár érte.

(k. l.)

„A világ írói elvesztik az utat, amit én jelöltem a számukra...”

Egy klinikai beszélgetés a beteg dadaista kö tővel

Tétován keresgélek a belklinika nagy kórtermében. Egy embert keresek, a magyar irodalom egyik legexcentrikusabb, legérdekesebb alakját, a dadaizmus és glogoizmus egyetlen magyar képviselőjét: Sivató Károlyt.

Vége megállapodok egy ágy előtt. Fáradt arcú, szomorú beteg fekszik benne. Egészen másnak képzelne el az ember egy lírai forradalmárt, egy szélsőségekbe hajlott poétát. Szinte úgy érzem, a forradalmároknak hitelrontó egy betegség.

Bemutatkozok. A sápadt areon felragyog az öröm. Hírből már mindketten ismerjük egymást, jól esik neki, hogy meglátogattam. Mit csináljak...? Megmondom, hogy riportot akarok készíteni róla...? Elvennem a beteg pillanatnyi igazi örömét. Nem... Beszélgetni fogunk csak, mert a megnyilatkozás így talán még őszintébb forrásból jön.

Szokott kérdések. Hogy van...? Mi baja...?

— Fáradt vagyok. Beteg — válaszolja. Itt fekszem s talán az alatt egy fatális baj folytán

a világ írói elvesztik az utat, amit én jelöltem ki számukra.

Egészen furesán érzem magam. Engedelmet kérek, szokatlan dolog, hogy az embernek csak úgy kapásból kijelentsék, hogy a világ irodalomnak én mutatom az utat. Figyelem tovább a szavait. Valami fehér izzás futi át szaka-

dozott, szinte lassú mondanivalóját. A nagy fantaszta boldog önhite.

— Kint Párisban, ahonnan jöttem, megalapítottam az utolsó ezred legjelentősebb irodalmi mozgalmát. Kiadtam egy manifestumot, amiben megmagyaráztam a művészi forradalom lényegét, indítékait, célját. A művészet igazi elhivatottjai eddig csak szédelegtek az irányok és izmusok között. Érezték a változás szükségességét, de nem ismerték a célt. Amikor én felfedeztem a célt, a magyarizatot, egy szavamra a világ minden részéből esatlakoztak hozzám a ma legnagyobb művészei.

Mutatja a francia nyelvű manifestumot. Nem töröm magam a lefordításával. Inkább az aláírókat nézem. Nem sokat ismerek közülük. Megüti a szemem egy nagy név: Picasso... de a többi csupa ismeretlen ember. A ma legnagyobb művészei...?

— S mi ennek a forradalomnak az oka...?

— A költészet célja az, hogy a ma emberének a világérzését tökéletesen kifejezze. A ma embere szakított ősei világával.

Nem három dimenzióban él, lélegzik, hanem négyben.

A költészetnek is át kell térni az egy dimenzióból a két dimenzióba. Így fejezzük ezt ki: az n+1 elmélete. Érted...?

Őszintén szólva, féltem bevalani, hogy nem. Hüppögtem szeliden és másfelé tereltem a szót. Saját életéről kérdezem. Legyint. Nem akar beszélni róla. Alig tudok valamit kihúzni belőle, abból a páratlan színes életből, mely az egyszerű házakon, jogi doktorátuson, vallásalapításon, művészi forradalmokon keresztül végigcsavarogta egész Európát, egyformán nyulva közben a legmagasabb filozófiai magig.

— Hagyuk — mondja — arról érdemes beszélni, ami sikerült, de arról ami nem...?

— Sikertelennek érzed az életet...?

— Nem — esattan fel a hangja — nem sikerült, de lehetett volna másként is, ha nem kellene itt feküdnöm betegen. A kiáltványomat kiadta az egyik leghíresebb

Igazán jó

kesztyűt

csak a készítőnél vehet! Legregibb készítőüzem

Schön Sándor

kesztyű, kölszer és orvosműszertára

Debrecen, Piac-utca 14 sz. Csapó-utca sarok.

Párisban és Newyorkban megjelenő folyóiratunk már azóta is második kiadásban, lefordították három nyelvre, de nekem itt kell fekdünnöm és el fog sikkadni minden.

— Mért jutott minálunk esődbe az egész művészi forradalom...?

— Mért mi magyarok túl soványok vagyunk. Azt hisszük, ott állunk a műveltség magaslatán, pedig hol vagyunk még attól?! Ez a forradalom

csak ott tud uralomra jutni, ahol egy nemzet már túl jutott a mai kultúra csúcspontján,

mint Franciaország, vagy ahol a nemzet teljesen friss és töretlen minden más kultúránál.

— Nyugaton is megbukott ez a forradalom...

— Nem bukott meg. Most kapott új lendületet...

— Annyira hiszel a sikerben...?

— Életemet tettem rá!

— A mai irodalom nem hozhat a régi úton semmi újat...?

— Semmit!

— Thomas Manni? Werfel? Hauptmann? Gide?

— Semmi! A mai embert nem érdekelhetik az egyén kis szellemi

abalgásai. Csak a nagy közösségi gondolatok.

— De érdeklék.

— De nem lenne szabad.

— A magyar irodalom?

— *Nincs egy ígérete sem az európai igaz kitarulás felé.* És ez nagyon bánt. Mert magyar vagyok. Most itthon gondolkozom a magam magyarságán és reformátusságán. Figyelem a körtemi arctípusokat. — Szép fajta ez a mienk.

Bejön Dzsinitz tanársegéd. Hálsán néz rá. Ott kaptam ezt a bajt, ezt az izületi kötőhártyagyulladást, ahol a világ legnagyobb cügja van. Párisban a Place Etoile. Ha nem reménykednék abban, hogy a tanársegéd úr feltalálja a gyógyszer, rég öngyilkos lettem volna.

Bücsúzom tőle. Nem fogok megint nevető riportot írni. A világmegváltó poéta egyszerű beteg lett előttem. Egy szerencsétlen beteg, aki életét tette egy téves lapra. S ha rá gondolkodom a Papir-ember sok-sok ragyogó sorára: egy értékes életet tett egy lapra, az annyira idegen, annyira nem magyar, annyira nem református Párisra.

(g. g.)

A tél késik

Tulzsfolt téli raktárunk olcsó áráit le szállítottuk, hogy a vételkedvet ezzel fokozzuk.

Árakat nem hirdetünk!

Tegyen egy próbavásárlást

Még fog lepődni az árainkon, mert annyira mérsékeljük!

Női télikabátok, női bundák

Férfi télikabátok, városi és lengyelbundák, szörmebekecs különlegességek

Fiu és leányka télikabátok iskolai előírás szerint

Rendkívül olcsó szabott árak!

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen, Bika Szálló épületében.

Takarékosságra is a mérsékelt szabott árakon árusítunk.

Szakszerű
modern
keretezés
Berger
üvegáruházzban
Piac ucca 58.

Nézzé meg az ember saját érdekében, mielőtt sely- met, szövetet vagy mosóárut vásárol, a

David

kirakatát

PIAC U. 44.

Holnap este nyolc órakor lesz a vitézi diszelőadás

Hajdu vármegye és Debrecen vitézi holnap, hétfőn este pontosan 8 órai kezdettel rendezik szokásos diszelőadásukat az Arany Bika dísztermében. Az est ünnepi szónoka Pass László evangélikus esperes lesz.

Az előadás műsora a következő: 1. Tiszteletadás a bevonuló zászlóknak. 2. Nemzeti Hísekegy elimádkozása. 3. Megnyitót mond vitéz Kovách Elemér dr. kir. ítélőtáblai bír. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Pass László evangélikus esperes. 5. Régi magyar táncok. Zongorán játsza H. Timkó Margit zongor-

ramművész. 6. Magyar fantázia. Tánccolja Bessenyei Judit. 7. Magyar nóták. Zongorán játsza H. Timkó Margit zongoraművész. 8. Horthy Miklós katonája vagyok... stb. Cigányzenekísérettel éneklé Bardócz Dénes operanékes. 9. »Hísek Magyarországot feltámadásában!« Előkép. Közreműködik a Vitézi Énekkar. Vezényel Kiss Kálmán karnagy.

Jegyek már csak holnap válthatók Bészler és David vaskereskedésében, Piac u. 7. sz. Telefon: 20-78. Dél-éltől 10-1-ig.

**Torontáli, magyar perzsák,
szőnyegek, paplanok, függő-
gönyök, legszebbek, leg-
olcsóbban**

Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34. Telefon: 32-45

Kályhafutóból nyilasvezér

Budapest, december 4. Megírta a *Független Ujság*, hogy az őrizetbe vett és néhány nap mulva szabadon bocsátott nyilasvezérek között szerepelt dr. Bikfalvi Máté István, aki a röpiratok kiadójaként szerepelt. Érdekes karriert futott be ez az újonnan feltűnt nyilasvezér.

Nyolc évvel ezelőtt egy kopott, tépelt ruhás 16 éves fiú jelent meg az egyik fővárosi nagy pénzintézetnél. Elpanaszolta, hogy hat gimnáziumot végzett, nincs senkije; munkát kért. A bankban altisztnek alkalmazták a kopott fiatalembert, akinek a karrierjét egyengetni kezdte az egész bank faji és felekezeti különbség nélkül. — A bank tisztviselői beírták a Pistát a gimnáziumba és letették vele az érettségét, majd az intézet vezetői átminősítették tisztviselővé és felvették a státuszba, a nyugdíjintézetbe.

A fiatalember ettől kezdve nagyon megváltozott, fejébe szállt a dicsőség. Társadalmi összeköttetések után kezdte torni magát, peckesen járt, a többi tisztviselővel lenéző modorban érintkezett, majd fajteóriákkal kezdett foglalkozni. Az intézet tisztviselői között ho-

rogkeresztes propagandát kezdett kifejteni a Pista, még a Nemzeti Bank helyiségeiben is, — most már dr. Bikfalvi Máté István és amikor a fiatal tisztviselő többszöri figyelmeztetésre sem hagyta abba a horogkeresztes eszmék propagálását, felmondtak neki.

Dr. Bikfalvi Máté István a vasárnapi tüntetésen már erre Debrecenben tüntet fel, mint nyilaskeresztes vezér és agitál a nagyipar és a bankszervezet ellen, amely elzárkózik az elől, hogy az ifjúságnak kényeret adjon...

Ingyen

kóstolja meg saját termésű
tokaj-hegyaljai tolelvai

fajboraimat.

Literenként 60 fillértől.

SZÉCHENYI UCCA 22. SZ.

Reichmann udvarban.

A vak zongoraművész

Nem mindennapi élményben lesz részük a Zenekedvelők Köre szerdai koncertjén a résztvevőknek. *Ungár Imre*, a Varsóban első díjat nyert és azóta világhírű zongoraművész fog játszani, ezuttal első ízben Debrecenben. Előttünk fekszik a műsor, amelynél grandiózusabbat nem játszott végig Debrecenben zongoraművész. *Bach Wohltemperiertes Klavierjéből* az egyik a-moll preludium és fuga, egyike a nagy mester legmonumentálisabb műveinek, mintha egy hatalmas katedrális épülne fel szemünk előtt, csodálatos gát ívelvel és csudával, ezer finom részletszépséggel. *Beethoven 110. számú szonátája* az öreg *Beethoven legfélelmetesebben szép zongoraműve, csupa transcendentalis megérzés, filozófia. Mozari variációs A-dur szonátája* (a végén az »alla turca«-val) képviseli a műsor első felében az élettel megbékélt derűt, a könnyeken áttörő mosolyt. A műsor szünet utáni, második része is eltér a sablontól. *A habkönnyű, inkább szórakoztató, mint elmélyedést igénylő számok helyett kapunk egy sorozat Chopin, köztük a hatalmas b-moll szonátát, a gyászindulóval, Chopin egyik legtragikusabb, legmegrázóbb lírai vallomását.*

Aki mindezt a kincset elébünk tárja, világtalan. Szemei nem közölnék velem semmit a világról, az élet sok, színes szépségéből, művészete még is olyan gazdag, a színeknek olyan skálájával dús, mint keveseké a látó művészek közül. *Ungár Imre, a vak művész, befelé építette ki magának a világot és mi látók, belekáprázunk abba a sok szépségbe, amit ez a belső börtön feltár előttünk.*

A KOLLÉGIUM JUBILEUM- NAK ELSŐ ÜNNEPSÉGE

A debreceni református kollégium gimnáziumának »Arany János« önképzőköre szombaton délután tartotta meg kollégiumi jubileumi emlékünneplését. A nívós műsorból kiemelkedett a régi magyar vidám közjátéknak: *Kocsonya Mihály házasságának felújítása*. A darab a régi magyar játékok mintájára végig férfiszereplőkkel volt megtöltve, akik nagy rutinnal és előadókészséggel adták elő a régi magyar darabot. A másik szép mű dr. Nagy Sándor színijelenete volt: »Csokonai a professzorok előtt.« A szerző Csokonai alakját igazi művészettel rajzolta meg. A darabban a régi latin szellem és a Csokonaival meginduló új magyar népies irányzat küzdelméit rajzolta meg igazi művészi készséggel. Különösen érdekessé tették az előadást a korszerű jelmezek, ruhák, a régi magyar élet tökéletes felújítása. Mulattató és szórakoztató volt Kéry László és Julow Jenő vidám jelenete: a »Két debreceni diák.« Egy 1788-ból való diák találkozik mai társával és kicsérlik nézeteiket a mai világról. Dr. Nagy Sándor nívós bevezető beszéde, Orbán László és Kiss Dániel nagyszerű szavatai, az ifjúsági ének- és zenekar emelkedett számai gazdagították még a műsort, melyet az egybegyűlt közönség hálásan és szeretettel fogadott. A szereplők közül meg kell még említeni Bagossy Sándor Kádár Bélát, Molnár Imrét, Szücs Gézát, Kesztűs Kornélt, Pótor Aladárt, Münich Dénest, Hrabeczi Lászlót, Virág Sándort. Az ének- és zenekart Szigeti Gyula vezényelte és tanította be, a darabokat pedig Ladányi Ferenc színművész oktatása mellett tanulták be a szereplők. Az ünnepséget vasárnap délután megismétli a gimnázium ifjúsága azonos műsorral.

— Hurutos sárgaság fellépésénél az igen enyhe hatású természetes »Ferenc József« keserűvíz lehetőleg mindennap reggel felkeléskor és este lefekvés előtt fél-félpohárnyi mennyiségben használandó. Kérdezze meg orvosát.

**Vásároljon
nálunk!
Az árakat már
leszállítottuk
H A V A S
Harisnyaház**

A DEBRECENI TŰZÉREK BORBÁLA-ÜNNEPE

A debreceni Gábor Áron tüzérek Borbála ünnepélye a hagyományos fénytel és sikerrel zajlott le. Az ünnepélyt délelőtt fél 9 órakor tábori szentmise nyitotta meg, melyet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, püspöki helynök tartott. A misét díszmenet követte, aztán pedig ünnepség a fedeles lovardában. Az ünnepséget a Szózat nyitotta meg, melyet a 11. haduezred zenekara játszott. Ünnepi beszédet tartott Coriary István százados, melyben megemlékezett a tüzérek véd-szentjéről és emelkedett, magyar hangon tárgyalt a magyar élet egy-egy égető problémáját s felhívta a figyelmet azokra a fontos kérdésekre, melyek a magyarság létének vagy nemlétének kulcsproblémái. Azután a legénységi énekkar adott elő énekszámokat, majd Németh József prólogját Kecskés János ht. szakaszvezető adta elő nagy előadókészséggel. Színpompás, nagyszerű előkép után tüzérvadás következett. Az ünnepély este az Arany Bikában folytatódott, ahol az egybegyűlt előkelő közönség a legjobb hangulat mellett a reggeli órákig maradt együtt.

Mikulásra

sál, nyakkendő,
házikabát gyönyörű
választékban

**Lord
uridivatnál**

**A négy százéves ősi kollégium
anyakönyv-árát ismerteti Varga
Zs. gond. Népszerű Egyetemünk
csüörtöröki előadásán**

Csüörtörökön, 9-én hat órakor *Kereskedőtársulatunk* dísztermében Varga professzor tart előadást. A kitűnő könyvtári szaktekintély egybegyűjtötte az anyag legragyonabb értékeit. — Kiállította, mi megnéztük. Megjelentette könyvben. Ismertette szaklapokban. Rádióban hallottuk őt. Most rendezőbizottságunk kérésére előttünk megjelenve szól hozzánk, a jubileum előestjén.

Valamennyi szereplését felülmúlja vonzó érdekességben, hogy most csak az általa felfedett anyag javát veszi elő, de mindent: kegyeleti tárgyat, ősnymtatványt, kötetet vászonra dob és megmagyaráz.

Meglátjuk sorsunk sorsdöntő híradásait, kiáltványait. Meghalljuk történelmünket, kulturhistóriánkat, de belátunk a világtörténelem mozgásába. A nagy világ hozzánk kiált. A terem fűtve. Díj nincs. A kezdés pontos.

**KÉPKERET
SZENTKÉP
KERETE ZÓBOLTBAN**

December az ajándékozás hónapja

Mikulásra karácsonyra mindenki ajándékoz valamit szeretetteinek, környezetének. Vegyen hasznos ajándékot. Selyem, szövet, kabát és férfi ing anyagok a legújabb mintákban minden minőségben igazán a legalacsonyabb áron

Kőrösínél, Piac u. 38.

És imígyen szólott Zaratusztra...

Korshed Sorbaji Captain, harminckilenc éves orvos, az indiai Mysora államban lévő Bangeloreból eljött Európába, hogy meggyógyuljon. Tarka ruhát visel és a derekáról sohasem hiányzik a három részből álló öv, amely azt szimbolizálja, hogy az ember élete a jó cselekedetekből, jó tettekből és szavakból van összetéve. Héttől és este a nap felé fordul Korshed Sorbaji Captain és ismeretlen zend nyelven elmondja az Aveszta imádságát. Ez az indiai asztrófia a Zaratusztra hitét követi és a Zaratusztra hitének misztériumairól mesél...

A haja fekete, mint az éjszaka és fogai kivillognak ajkának pirossága mögül. Vörös kendő van a fején, a szemöldöke sűrűn öleli körül a szeméit, amelyek feketék és villognak nappal is. Arany zsinór szegélyezi hosszú kendőjét, amelyet nem tesz le egy pillanatra sem, mosolyog mindig és én nem tehetek róla: valahányszor látom, azokra a cigánylányokra gondolok, akik Bankáról jönnek be Pöstyénbe és a park útjain krajeárokat kunyerálnak. Korshed Sorbaji Captain-nak — így hívják ezt a hölgyet — éppen csak a fejét borító aranyos kendőt kellene levetnie, hogy mindenki cigányaszszonyának nezzze.

Elmeséli nekem: jövőre lesz negyven éves, tizenhárom testvére közül a ő legfiatalabb, négy nővére is orvos, akáresak ő, egyik neje hivatalnok, három fivére pedig hivatalnok. Három éves volt, amikor meghalt az apja, az iskolát Bombayban végezte, öt évig ott járt az egyetemre, majd átjött Európába és huszonegy esztendő volt, amikor megszerezte a diplomáját Londonban. Nevetve mondja:

— Londonba azért jöttem el tanulni, mert a londoni diploma nagyobb jövedelmet biztosít Indiában egy orvosnak. Még akkor is, ha a mi tudományunk öregebb és nagyobb is, mint Európáé... Esténként briddgel. Komolyan, megfontolva. Sohasem licitál könyveimben. Fehér fogai kiesillognak a mosolyra nyílt ajkából, ha sikerül klicitálni a szellemet.

Multkor, amikor vesztett, ezüst rupiával fizetett...

Hat év óta nőorvos egy Bangalore nevű városban. Ez Bombay közelében, a Mysora nevű államban van, ötvenezerre rug a lakosainak a száma, mocsaras vidék, még ivóvíze sines és az esővizet klórral fertőtleníttve isszák. Valamennyi keleti nyavalya pusztít itt: kolera, pestis, fekete himlő, opra. A lakosság hindosztánokból és buddhistákból áll. Itt a kanarese nyelvet beszélik, amely állítólag a legszebben zengő hindu nyelvek egyike. Sajnos, nem volt módunk ennek az állításnak az igazáról meggyőződést szerezni, mert a sok száz hindu nyelv egyikét se ismerem.

Valamelyik napon azzal jön a

portás, akit felküldöttem Korshed Sorbaji Captain úrhölgy szobájába, hogy a doktornő nyitott ablaknál áll és a nap felé fordulva, kezeit szétárva imádkozik. Az asztalán gyertyák égnek. A hozzá intézett szavakra nem felel, nem engedi zavartatni magát.

Amikor negyedóra múlva lejött, megkérdeztem tőle:

— Missis, Ön Zaratusztra hitét követi?

— Csöndesen, lágyan felelt a kérdésemre:

— Igen, én Zaratusztra hívői közé tartozom.

Es ettől az időtől kezdve őszintén, leplezetlenül beszélt nekem annak a hitéről annak a bölcsnek, akinek

tanításait egykoron tizenkétezer tehén bőrére rótták fel. Mikor? Ezt még a bölcsnek se tudják megállapítani. Akadnak, akik azt mondják, hogy Zaratusztra kétezer évvel Krisztus előtt tanított, mások hatezer évre teszik a kort, amely elválaszt tőle, de vannak olyan bölcsök is, akik azt állítják, hogy Zaratusztra — állítólag a médek királya volt egyesek szerint — egyáltalában nem is létezett.

Kinek van igaza? Bajos ezt megállapítani. A bangalori orvos ezt mondja róla:

— A Daradsa partján, Vaeds vidékén van egy romváros, Rághának hívják. Itt született, élt és itt halt meg Zaratusztra, minden bölcsök legnagyobbika. Semiramis kortársa volt. Valamikor milliók és milliók hirdették bölcsességét, ma a Zaratusztra-hívők száma mindössze háromszázezer.

Perzsiából, ahol élt, küldözte híveit a mozlím, legtöbben vagyunk Indiában, főként a Gudserát tartományban. — Zaratusztra hívői többnyire gazdag emberek, józanok és üzletekkel foglalkoznak.

— Nem igaz az — mondja emelt hangon — hogy mi a tüzet imádjuk és a világ helytelenül hívja Zaratusztra hitének követőit tűz-imádóknak. Az Istenünk: Ahura Mazda, a »jó Isten«, de hitünk szerint van »rossz Isten« is. Ennek nálunk Ahriman a neve és az egész élet jó és rossz dolgokból van összetéve. Egyszer eljön az az idő, amikor a jó Isten hatalma véget vet majd a rossz Isten hatalmának. Ármánykodásának és akkor — tizenkétezer év múlva — végtelen boldogság következik el a világra. Az ember életét a jó gondolatok, jó szavak és jó cselekedetek jellemzik és az én három részből álló övem ezt szimbolizálja.

— A Zaratusztra követői két szektából állanak és

e két szekta között nagyobb a szakadék, mint mondjuk keresztények és pogányok között.

— Mi a nirvána?

Komolyan felelt:

— A nirvána egészen más nálunk, mint a buddhistáknál. A szó szanksztritt eredetű. — Szó szerint annyit jelent: elfújás... A mécses kialszik... A buddhistáknál a nirvána teljes megsemmisülést jelent, végét minden életnek. Nihil. Nálunk: kezdete a boldogságnak, az Istenséggel való boldog egyesülés.

— És a tűz?

— Szimbolum. A földi lét útját az elemek határozzák meg. A tűz és víz. A földi tűz az égből származik. Eredetre egyforma mind: a nap és esillagok tüze olyan, mint a fellegekkel lecsapó villám, a föld méhéből előtörő vulkánikus tűz, vagy a szobámban pislákoló gyertya, amelyet

nekem, földi embernek elfujnom nem szabad.

Mi nem imádjuk a tüzet, csak tiszteljük benne minden földi élet forrását. A felkelő napnál imádkozunk reggel és a lenyugvo napnál imádkozunk este.

Esztendőnk június 21-ikén kezdődik, mert ekkor leghosszabb a nap.

Ezen a napon túl csak két ünnepünk van: Zaratusztra születésének és halálának évfordulója.

Se szombatunk, se vasárnapunk nincs, a hétnek mind a hét napján dolgozunk. Imádságainkat nem értjük meg, mert ezek egy előttünk ismeretlen nyelven vannak írva.

Zoroaszter munkáját Avesztának hívják, valamikor ez kétmillió sorból állt és huszonegy naskab volt kötve. Tizenkétezer tehén bőrére írta Zoroaszter a tanításait, de a könyvek közül nem maradt fenn, csak kettő, meg a harmadiknak a töredéke. Nagy Sándor égettette el... Papjaink közül

csak kevesen értik a zend nyelvet,

amelyet mi pelvi-nek hívunk. Az Aveszta a mi ó-testamentumunk. Benne van a világ teremtésének története is. Vannak papjaink, akik kívülről tudják az egészet. Azt a részt is, amely megsemmisült.

A szanatórium főorvosa, aki jelen volt többször a beszélgetésünk-nél, megkérdezte erre:

— És mondja: meguknál oda

haza nem hazudnak és nem lopnak az emberek... Mivel pedig Korshed Sorbaji Captainnak nem szabad hazudnia, pislákolva így felelt erre a kérdésre:

— Hát bizony hazudnak a paraszok is és nálunk is lopnak az emberek.

Aztán a maga vigasztalására tette hozzá:

— De azért nem többet, mint ideát Európában...

Mi a különbség India és Európa között? Erre a kérdésre imígyen válaszolt:

— Nálunk magasabb fokon áll a morál. Mi közelebb vagyunk a természethez és azzal jobban vagyunk összeforva. Hogy miért? Erre a kérdésre bizony alig tudok válaszolni.

...Háromszázezer ember, a világnak egyik legrégibb hitén, hajnalon a nap felé fordul, szétárja kezeit és elmondja imádságát, amely így kezdődik: ...és imígyen szólta Zaratusztra... De hogy Zaratusztra, a bölcs, az »öregök öregje« akinek neve ó-perzsa nyelven annyit is jelent, mint »aranyosan fénylő« mit is prédikált Médeában, arról vajmi keveset tud elmondani, nekem Korshed Sorbaji Captain, harminckilenc esztendő bangalori orvos... (p. j.)

Boirányya fulladt Carnera első neti meccse

Hiába vigyázott ellenfelére, a második menetben knock-outolta.

Budapest, december 4. A Városi Színházban szombat este nemzetközi hívatásos ökölvívőmérkőzésekre került sor. Az est programján Primo Carnera 125 kg-os testsúlyú óriás olasz ökölvívóhajnok fellépését hirdették, aminek következtében az érdeklődő közönség az óriási nézőteret csaknem megtöltötte. Előzően keretmérkőzések voltak. Kőrösi 8 menetben kiütötte Pozsonyit, majd az osztrák Putz győzött 10 menetben pontozással a magyar Gárdos ellen.

Ezután került volna sor Carnera mérkőzésére Dellan francia nehézsúlyú ökölvívóval, aki azonban táviratilag jelentette, hogy nem jöhet Budapestre, viszont a helyébe kiszemelt francia Forderont a német határon feltartóztatták, mert nem volt határátlépési engedélye. A rendezőség a keretmérkőzések után következő szünetben kihirdette, hogy Carnera ellenfele a jugoszláv Zupán lesz, akit eredetileg Kőrösi ellen akartak szerepeltetni. — A közönség ezt nagy elégedetlenséggel fogadta s a nézők visszatetszése fokozódott, amikor a szorítóban az óriási Carnera mellett megjelent a nála 40 kg-mal könnyebb jugoszláv viszonylagosan cingár alakja. Az első menetben Carnera nagyon vigyázott ellenfelére, de a második menetben kiszaladt lengő ütése, állon találta Zupánt, aki azonnal földre vágódott, miközben a bíró kiszámolta. A Lözönség viharosan fejezte ki nem tetszését és a boxlóest boirányba fulladt.

Ausztriában megöltek egy „áruó” náci

Bécs, december 4. A burgenlandi Ujtalep község határában november 28-án négy revolverlövéstől halálra sebezve találták meg Weichselberger János 28 éves parasztlégényt. A vizsgálat során teljesen beigazolódott, hogy a fiatal légényt volt elbarátai, a burgenlandi nemzeti szocialisták gyilkolták meg, mert az utóbbi időben kivált közülk és újabb politikai irányokat követett. A csendőrség politikai gyilkosság gyanúja miatt husz embert letartóztatott, ezeket a legújabb kormányrendeletek értelmében rögtönítélő bíróság elé fogják állítani. A rögtönítélő bíróság csak halálos, vagy felmentő ítéletet hozhat.

Üveg, porcellán, diszműáruban

a legnagyobb választékot adja a 85 éves

KASZANYITZKY cég,

Piac-utca 57. szám.

Karácsonyra

Gulyás csillár Rádió szaküzletében
PIAC-UTCA 59. Tel.: 32-19.

bemut. t. juk **PHILIPS, ORION, EKA és TELEFUNKEN** új típusait.
Csillár 2 lg 7-80 pengő, 3+1 ebédlőbe **17 50** pengő.

hírek

A Debreceni Független Ujság partoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadó hivatala: **Ferenc József út 49. sz**
Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80
félévre 14.40, negyedévre 7.20
egy óra 2.40 pengő. Külföldre
ennek a kétszerese. Egyes szám
ára hétköznap 8 fillér, vasárnap
20 fillér.

RÁDIÓ MŰSOR

VASÁRNAP, DECEMBER 5.

Budapest I.

9.30: Hírek. 10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál: Ravasz László, dr. püspök. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a várplébánia-templomból. A szentbeszédet Brückner József dr. mondja. 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. 12.30: A Légóalmi Liga ünnepélyes alakuló közgyűlése. 12.55: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14: Hanglemezek. 15.45: A Mikulás mikulása. Vándor Lajos meséje. Utána: Kazacsay Tibor gyermekdalait éneklő Eyssen Irén. Zongorán kíséri a szerző. 17: A rádió szalonzenekara. 18: Névnapi köszöntés Magyarország kormányzójához. Elmondja leveldi vitéz Kozma Miklós. 18.20: Finn est. Finnország függetlenségének 20. évfordulóján. Zongorán kíséri Polgár Tibor. 19.20: Bodrics Béla és cigányzenekara. 19.50: Sporteredmények. 20: Orlov. Operett három felvonásban. Irta Marischa Ernő. és Graniscsäden Bruno. 22: Hírek, sporteredmények. 22.40: Garay György és jazz-zenekara játszik, Sebő Miklós énekel. 23.20: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál. Sztáray Már-

ton énekel. 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

11.10: Bonhardt Lajos és Weidinger Ede szalonzenekara. 15: Hanglemezek. 16.30: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 18.30: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál. 19.20: Berda József és Zelk Zoltán verseiből adnak elő. 20: Hubert Lajos gordonkázik zongorakísérettel. 20.40: Hírek, ügétőversenyeredmények. 21.05: Hanglemez.

HÉTFŐ, DECEMBER 6.

Budapest I.

6.45: Torna. 7: reggeli ébresztő Magyarország kormányzójának névünnepe. Közreműködik a Mária Terézia I. honvédegyezkedés zenekara. 10: Hírek. 10.20: Mikulás napja. Irta Keressey Magdolna. 10.45: Kolozsvári emlékek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. 12.05: Eugén Stepat balalajkazenekara játszik. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 14.40: Hírek. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 16.15: Diákjelőre: A füstjeltől a rádióig. 16.45: Pontos időjelzés, hírek. 17: Szent Borbála napján a tűzreknél. Beszélő Saly Géza. 18: A december 9-i légvédelmi és légóalmi gyakorlatok ismertetése. 18.20: Hanglemezek. 19: Egy elfelejtett magyar zeneszerző: Ruzicska József. Siklós Albert előadása a Béla futása szerzőjéről. Utána: Az Operaházi előadás szereposztásának ismertetése. 19.30: A Magyar Nemzeti Diák-szövetség kötetlőkébe tartozó Egyetemi és Főiskolai ifjúság ünnepi estje Öfö-méltósága vitéz nagybányai Horthy Miklós úr, Magyarország kormányzója tiszteletére. Az Operaház diszeldadásának közvetítése. Kb. 20.40: Hírek. Kb. 21.45: Miklósnapi népszokások. Ortutay Gyula dr. előadása. Kb. 22.10: A Pesti karnevál ismertetése. Kb. 22.55: Időjárásjelentés. Majd 23: Hírek német nyelven. Utána: Pertis Jezó

és cigányzenekara muzsikál. 0.05: Hírek a külföldi magyarok számára.

Budapest II.

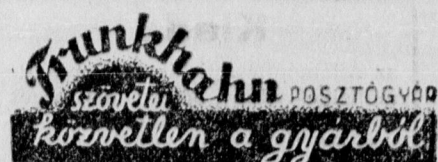
18.30: Német nyelvoktatás. 19.30: „Tea Riedl Frigyesné.” Rubányi Mózes csevegése. 20: Hírek. 20.25: Hanglemezek.

— Erdélyi fiatalok, az erdélyi magyarság kiváló képviselői előadása december 7-én délután 6 órakor a Déri-múzeumban. Számozott műsorok Méliusznál 50 fillértől. (+)

— Az izr. polgári leányiskola chanuka ünnepélye. Az izraelita polgári leányiskola ma délután 5 órakor tartja chanuka ünnepélyét, amelynek műsora a következő: Gyertyagyújtás. Moauz eur. Eneklő az énekkar. A nehéz lecke. jelenet. Előadják: Blitzer Eva, Ehrenberg Anna. 3. Roboz: Chanukad. Szavalja: Lefkovits Julia. 4. Beethoven: III. Contratane. Zongorán játsza: Ungár Lili. 5. Kiss: Es száll a tűz. Szavalja: Gelbermann Magda. 6. Viotti: Hegedűkettős. Játsszik: Judkovits Rózi és Silberer Róza. 7. Bialik: Új Makkabeusok. Előadja a szavalókórus. 8. Haydn: Quartett. Játsszik Judkovits Róza, Silberer Róza, Darvasi István, Hahn György. 9. Kinereth, Kinereth. Szenírozott héber dal. Szólót énekel: Rosenfeld Magda, fuvólán kíséri: Grünhut Henrik hittanár. Szereplők: Grosz Eva, Kohn Agnes, Wiener Edith, Ehrenberg Anna, Kovács Klára, Roth Vera, Weinberger Anna, Weiskron Márta, Egri Vera, Rigó Agnes, Reich Agnes, Ungár Lili. 10. Kürti: Jeruzsálem és Róma. Szavalja: Eisenberg Klára. 11. Pörgettyűjáték. Táncozják: Lindenfeld Anna, Stern Vera, Kupferstein Ilona, Goldstein Edith, Robitsch Kató, Havas Éva, Szántó Vera tanulók. (+)

x Jól, olesón vásárol szvettart harisnyát Polatseknél, Csapó 38. Ipariskolával szemben.

— Új főbiztos Palesztina élén. Londonból jelentik: A gyarmatügyi minisztérium közli, hogy a király hozzájárult Tanganyika fő-kormányzójának, Sir Harold Mac-Michaelnek, Palesztina és Trans-jordania főbiztosává és főparancsnokává való kinevezéséhez. — Wauchope eddigi főbiztos egészségügyi okokból megvált tisztségétől.

IV. PROHÁSZKA, OTTOKÁR - U. 8.
VI. TEREZ - KÖRUT 8.

VIDÉKRE MEG MA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT!

Gyártelep:

BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

— Ha az areszine fakó, szürkés-sárga és tekintete bágyadt ha hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél túlságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epé-pangás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel felkelkor egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia. Kérdezze meg orvosát.

x Dr. Fazakas Sándor szemorvos egyetemi magántanár rendelését Kalvin tér 14. szám alá helyezte.

— Gyorsírók közgyűlése, gyorsíróverseny. A Debreceni Gyorsírók Társasága évi rendes közgyűlést december tizenegyedikén délután 6 órakor tartja a Kereskedő Társulat dísztermében. Előtte három órakor alacsonyfokú és magasfokú gyorsíróversenyek lesznek. Erdeklődés dr. Naményi Gyula tanárnál. (+)

— Stein Erzsébet és Somlai Miklós fakeskedő házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

x Karácsonyfa díszek olesó árban, nagy választékban kaphatók: Springer boltban, a Fő uccán.

x Vágó Rezső utóda: Márkus Sándor tűzifa- és szenttelepe, Homokkert, Híd u. 12. Telefon 21-31. Legelősebb napiárakon szállít tűzifát hasábosan és aprítva. Belföldi legjobb minőségű szénak állandóan raktáron.

x Trunkhahn Posztógyár, a magyar úricsaládok bevásárlóhelye, önnek is rendelkezésre áll. Közvetlenül a gyárból szállítja az utolsó kéznek, a fogyasztónak szín gyapjuszöveteit angolos gyártási módon elkészítve. Nem fog csalódni. Évekre szóló megtakarítást ér el. Még ma kérje megtekintésre a szövetminták költség- és kötelezettségmentes beküldését. Trunkhahn Posztógyár és Ruhagyár Rt. Budapest, XI., Lenke út 117.

Uj kiszolgáló cég a „Takarékosság” kiszolgáló cégeinek sorában!

Tisztelettel tudatjuk mt. vásárlóinkkal, hogy

KISS FERENC

Debrecen, Csapó-utca 34. szám alatti

drogériája és illatszertára

belépett kiszolgáló cégeink sorába. Kiszolgálását már meg is kezdte és a legnagyobb örömmel és előzékenységgel bocsátja mt. vásárlóink rendelkezésére dusan felszerelt árukészletét.

Raktáron tart mindennemű drogériai cikkeket, illatszereket, pipere- és háztartási cikkeket. Specialitása a „Tsin” (japán cseresznye virág) kölni

„Takarékosság” R.-T. Debrecen, Deák Ferenc-u. 6.

Uj kiszolgáló cég a „Takarékosság” kötelékében!

Festék és háztartási cikkek!

Tisztelettel tudatjuk mt. vásárlóközönségünkkel, hogy

Auspitz József cég (Berger J. utóda) Csapó ucca 16.

belépett kiszolgáló cégeink sorába s a kiszolgálást már meg is kezdte. Örömmel várja mt. vásárlóközönségünket s a legnagyobb előzékenységgel bocsátja rendelkezésükre dusan felszerelt árukészletét.

Raktáron tart: Háztartási cikkeket, kefe, ecset, vegyszerei cikkeket, mosó szerek, pipere- és illatszerek, padlólakkok, firnisz, terpentín, zománccfesték, olajfestékek, poriestékek, takarításhoz szükséges minden anyagot és kelléket stb.

„Takarékosság” R.-T.
Debrecen, Deák Ferenc-utca 6.

Kiadó

az Államépítészeti hivatal gépjavitó műhelye által bérelt helyiségek olesón. Autójavitó műhelynek és garázsának is alkalmas. Közel a vasúthoz. Híd u. 10.

— **Képsorsolás a Debreceni Műpártoló Egyesület kiállításán.** A debreceni Műpártoló Egyesület Déri múzeumban rendezett kiállításán ma délelőtt 12 órakor tartja meg ezidei képsorsolását. A sorsoláson, melyen három egyenként 100—100 pengő értékű kép kerül kisorsolásra, minden egyesületi tag tagsági jegyszámával díjmentesen vesz részt és a nyerő a kijelölt művész munkái közül szabadon választhat. A kiállítás, amely iránt egész héten át igen nagy érdeklődés mutatkozott, szerdán este zárul, addig naponta délelőtt és délután van nyitva. Belépődíj nincs.

— **Gönczi Gábor kályhámester** üzemét Montj ezredes uca 3. alá helyezte. Bejárát Burgundia uca 4. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25—68.

— **Államvasuti nyugalmazott főosztályosok** Miklós-napi sereg-szemléje hétfőn lesz az Angol Királynőben.

— **Kovács József** nőiszabó, Rákosi Jenő uca 5. Jó munka, szolid ár. Kovács József.

— **Egyre nagyobb érdeklődés** előzi meg a debreceni izr. ifjak dalkörének december 11-én, szombaton este fél 9 órakor a Kereskedelmi Csarnok összes helyiségében tartandó kedélyes műsoros táncestélyét. Jegyek korlátolt számban kaphatók a dalkör tagjainál, Csillag Arthur könyvkereskedésében és Lichtmann László ernyőszalonjában, Piac uca 77.

— **Tartós ondulást,** vas-, víz hullámot Batánál készíttessen. Csapó u. 4. Szolid árak.

— **A Debreceni Műpártoló Egyesület** f. évi december 16-án, esztörtökön tartja alapszabálymódosító közgyűlését a városháza kistanácsstermében. Erre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk. A közgyűlést tekintet nélkül a megjelentek számára megtartjuk. Az elnökség.

— **A Déri-múzeum** ma, vasárnap délelőtt 10—1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Fűvészkert uca 2. sz. alatti iskola épületében elhelyezett Thaly szoba az Igazgatóság engedélyével 10—1 óráig megtekinthető. A Műpártoló Egyesület képkiallítása a baloldali kiállítási teremben délelőtt—délután nyitva. — A Közművelődési Könyvtár vasárnap délelőtt 10—1 óráig nyitva. Hétfőn, azaz dec. 6-án a Déri múzeum és könyvtár egész nap zárva.

— **Városi Zeneiskola** jubileumi hangversenye december 13-án este 9-kor. Jegyek a Zeneiskolában. (o)

— **Az Iparoskőr kultúrdélutánja** ma, vasárnap délután pontosan 4 órai kezdettel lesz megtartva. Műsor: Nemzeti Hízekegy. Iparos dalárda. Elnöki megnyitó: Fityor Ambrus ú. v. elnök. Előadást tart: dr. Veress István tanügyi főtanácsos. Magyar Miatyánk. Szavalya: Bartha József. Magyar dalok. Éneklő az Iparos dalárda. Verseiből felolvas: Rózsássy László. Záró ének: Iparos dalárda. Belépti díj nincs.

— **»Fején találta a szöveget«** — a lapította meg a család minden tagja, mikor Kovács úr mikulási ajándéknak egy Philips rádiót tett a ház asztalára. Olyan értékes ajándék a Philips rádió, hogy mindenki tetszését egyformán megnyerte. A hangszínezet, az élethű hangvisszaadás a technika olyan fejlettségéről tesz tanúságot, amely méltó a világ legnagyobb rádiógyárának Philipsnek világhíréhez.

— **Műsoros családiest a KIE-ben** Ma, vasárnap este 8 órai kezdettel rendezi meg a KIE Piac uca 36. régi postaépületben levő nagyteremben műsoros családi teaestjét. A változatos műsor keretében Szentes László ref. segédlelkész tart előadást. A család, mint nemzeti életünk alapja címmel. Tagjait családjaikkal és vendégeikkel ezúton hívja meg a vezetőség. (o)

— **x Figyelem!** Volt már Kertész-nél, hol maradék és rőfősárak, dűtinek, flanellek, selymek, vásznak nagyon olesón kaphatók. Széchenyi u. 22.

— **Mikulás-délután a Csapó uca egyházzsuzban.** Mikulás-délután lesz a Szapannos uca 16. számú számú otthonban december 5-én délután 3 órakor. Előadásra kerül »Mikulás apó az iskolában« című alkalmi szindarab dalokkal tréfákkal. Felöltöttek, gyermekeket mulattatja. Ott legyen minden jó gyermek, aki kacagni, örülni akar.

— **BIZALOMMAL** vásárolhat Debrecen legrégibb festékszakküzletében. BERGER J. UTODA AUSPITZ Csapó u. 16.

— **Korrepetálnak, vizgára** előkészítenek szaktanárokat. Beiratás: Kálvin tér 11. SDG. d. e. 10—12, d. u. 4—5.

— **x Ne tévessze,** hogy Balint József asztalosműhelye és bútorkáptára Csapó uca 67., a kanyarban van.

— **Cserkészleány csapatok** karácsonyi ünnepélye. A 11-es és 49-es számú cserkészleánycsapatok karácsonyi vásárt rendeznek a régi Dóczy intézet cserkészotthonában. A vásár 5-én, vasárnap d. e. 11 órakor nyílik meg és nyitva lesz egészen 12-ig. Nagyon sokféle csinos, olesó és értékes tárgy díszíti a kiállítást, melyre ezúton hívják meg az érdeklődőket a csapatok.

— **Óriási ivőverseny Londonban.** Londonból jelentik: Most kezdődött meg Londonban a világ legnagyobb cocktail versenye. A szálloda- és étteremkiállítás keretében tartják meg ezt a különös mérkőzést, amelyre a világ legkülönbözőbb részeiből érkeznek nevezések. A feladat a hivatalosan nyilvánított négyezerféle régi cocktail mellé új kreációkat bemutatni. 315 új cocktail-recept érkezett a versenyre és napokig fog tartani, míg a mérkőzés bírái valamennyit kipróbálják. Minden bíró naponként csak ötféle italt próbál végig, mert attól tartanak, hogy ennél több már lerészegítene a komoly szakértőket is. A cocktailek elbírálásánál betűrendben haladnak előre és e pillanatban még csak Bayreuth, Bombay, Bonn és Birmingham nevezéseinek elbírálásánál tartanak.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy hálózaton eszközrendő javítások miatt f. hó 5-én, vasárnap az adábbi helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 7 órától délután 13 óráig: Híd, Banffy, Vágóhid u., Díszegi út, Közvághíd, Bihari telep, Gerébi telep, Bozai telep. — Déli 12 órától délután 14 óráig: Hunyadi, Deák Ferenc, Rákosi Jenő u., Ferenc József út (Piac u.) Arany János u. eleje, Kossuth u. eleje, Degenfeld tér, Kálvin tér, Péterfia u. páros oldala, Rothermere u. Magoss György tér. Kétmalom u. Károly F. József út, Böszörményi út, Libakert, Vénkert, Csigekert, Ujkert, Sestakert, Andrásy, Poroszlai, Komlóssy, Horth Miklós utakon és a Nyulási rokkant telepen. Simonyi út páros oldalán és a Vilmos Császár körúton. Vil. Vállalat.

Kartelen kívüli új temetkezési vállalat

Cégt. Pusztai József. Üzlet: Kálvin-ter 5.

Egyszerű és díszes temetkezések, exhumálások, szállítások. Telefon 33—90.

Szombaton reggel, december 11-én nyílik meg az Országos Baromfi Kiállítás

Mint jelentettük, december 11, 12 és 13-án nagyszabású országos baromfi-, galamb- és nyulkiállítás lesz Debrecenben az Arany Bika szálló dísztermében. A kiállítás iránt országosan óriási nagy érdeklődés nyilvánult meg és arról az ország legmesszebb fekvő vidékeiről is jelentettek be állatokat. A bejelentett állatok száma meghaladja az 1200-at és mindegyik csoportja rendkívül színesnek ígérkezik, úgy annyira, hogy azon több olyan fajta is

szerepelni fog, mely a most lezajlott budapesti kiállításon egyáltalán nem volt látható.

A kiállítás vasárnapján d. e. 11 órakor az Arany Bika szálló erkélyéről 500 postagalambot eresztenek föl, mely igen élvezetes, szép látvány lesz. A rendezőség fáradságot és munkát nem kímélve oly kiváló és értékes anyagot hozott össze, mely változatokban az összes eddigi kiállításokat felülmúlja.

— **x Új kalapszalomban** legújabb modelleket olesón szerezheti be. Komlóssy (Pető Irén) nőikalapmesterné, Wiener-palota.

RETIKULT

a készítőnél vegyen. Feuermann bőrdíszmester Piac u. 26. passage

— **x Nem lesz gondja,** ha kilós és méteres maradékot Degenfeld tér 11. maradéküzletben vásárol.

— **Debrecen sz. kir. város Iskolánküli Népművelési bizottságának** szervezésében az ingyenes analfabéta tanfolyamok most már megkezdik oktató munkájukat. Felkérjük a munkaadókat, hogy irni-olvasni nem tudó alkalmazottaikat és ismerőseiket jelentsék be mielőbb (Széchenyi u. 20. a dél-élelői órákban). Jelentkezni állandóan lehet a bizottság titkári hivatalában Széchenyi u. 20. szám alatt.

— **Expedíció megy az Auyantepuy-hegy ösvilágába.** Newyorkból jelentik: Az American Museum of Natural History expedíciót küld ki, mely Venezuela egyik idáig nem is ismert részében fog kutatni az »elsüllyedt világ« után. A fensík, amelyet kiszemeltek, az Auyantepuy-hegy, amely közvetlenül a braziliai határtól északra emelkedik. Ez a hegy nem szerepel egyetlen térképen sem és olyan sűrű őserdő zárja körül, hogy csak repülőgéppel segítségével megközelíteni. Az Auyantepuy-hegy 2500 méter magas és teje hatalmas fensík. A fensíkből kisebb, függőleges falú csúcsok emelkednek ki és ezeken remélik a dr. Tape vezetése alatt elindult amerikai expedíció tudósai az ösvilágot felfedezni. Az expedíció máris az Orinoco-folyam partján fekvő Ciudad Bolívarban tartózkodik és rövidesen felszállnak a repülőgépek az ismeretlen fensík felkutatására. Dr. Tate meg van győződve arról, hogy a fensíkon megtalálja a történelemelőtti idő ösvilágának az elzárt fensíkon életben maradt állatait, madarait és növényeit. Érdekes, hogy Conan Doyle, a nagy angol regényíró szintén pontosan ugyanerre a helyre tette egyik legérdekesebb regényének »Az elsüllyedt világ«-nak a színterét és ugyanaz volt a regény meséje is: egy angol professzor itt az őserdő mélyéből kiemelkedő platón megtalálja az ösvilágot és szörnyű őslények veszik üldözöbe őt és expedíciójának tagjait.

GYÁSZROVAT

— **Özv. Boldogh Sándorné,** született Erdy Erzsébet 73 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután fél 3 órakor lesz a Köztemetőben.

— **Felösleges szenvedni!** Fej- és fogfájás után 1—2 Aspirin-tabletta elegendő ahhoz, hogy jó közérzete helyreálljon. Ara 2 darabos dobozokban 24 fillér, 20 darabos dobozban 1.80 P. Aspirin csak akkor valódi, ha a tablettán a »Bayer«-kereszt látható.

— **ELADÁS VÉTEL CSERE** Háló, ebéd, kombinált szobák, szönyegek, modern konyhák, irodabútorok, Széchenyi u. 6.

— **Ingyenes analfabéta tanfolyamok.** Debrecen sz. kir. város Iskolánküli Népművelési Bizottsága a tél folyamán ismét megszervezi ingyenes tanfolyamait mindazok részére, akik életkörülményeik folytán a kulturális élet legélembb ismeretét: az irni-olvasást el nem sajátíthatták. A tanfolyamok rövidesen megkezdik oktató munkájukat, miért is kívánatos, hogy társadalmunk munkaadói analfabéta alkalmazottaikat és ismerőseiket mielőbb jelentsék be a dél-élelői órákban törvényhatósági Iskolánküli Népművelési Bizottságunk titkári hivatalához (Széchenyi uca 20. szám). Az előadások az esti órákban tartanak, tehát oly időben, amidőn az illetékes egyének a napi munkájuk elvégzésében nem akadályoztatnak. Debrecen sz. kir. város Iskolánküli Népművelési Bizottsága. (Széchenyi uca 20. szám.)

Szerdán, december 8-án

Ungár Imre

zongoraművész hangversenye

Zenekedvelők Köre III. Bika díszterem. — Jegyelővét Mészárosnál, Bika hallban.

HELYSZINI RIPIORT a város mostohagyermekéről — a Zita árvaházról

Szegénység és hősi küszködés — Nincs betegszoba — A falakon penész — Tatarozni kellene, de nincs pénz — A város nem ad semmi támogatást — 26 árva otthona küzd a pusztulás ellen

Magam sem tudom, miért esőngettem be. Napjában tízszer is elmentem az örökké zárt ajtajú tiszta ház mellett, talán el is olvastam a feliratot: Zita-hadiárvaház, de ezt éppúgy tudomásul vettem, mint az ueca más ezernyi megnyilvánulását. Talán a nyirkos, későoszi idő volt az egész oka. Az ember ilyenkor fázik, meleg otthonra gondol, felbízserreg szájában az ottani jó vacsorák íze. Félárva ilyenkor az ember — keresi a testvéreit.

Sűrű kopogással szaladt valaki a kapuhoz. Kinyitotta a nagy nehéz ajtót s katonásan összeítve a bokáit, bátran szemembe nézve köszönt. Apró kis fiú volt, az árvagyermek szokott szürke egyenruhájában. Nem engedett be szó nélkül.

— Kít tetszik keresni? Mert én vagyok a kapus — tette hozzá fontosnagya teljes tudatában.

Mikor megmondom, hogy az árvaház vezetőjével akarok beszélni, illedelmesen jobboldalára engedve vezet befelé. Csendesen megsimogatom buksi kis fejét.

— Hova való vagy?

— Egerbe.

— Élnek a szüleid? — és megdöbbenek magam is az önkéntelenül kiesűszott szokások kérdésén.

— Se apám, se anyám — válaszolja. Olyan egyszerűen mondja, mintha azt mondaná: rossz idő van. De rajtam valahogy egy pillanatra végigszalad a hideg. Nagyon rossz érzés lenne, ha hirtelen azt kellene válaszolnom egy ilyen kérdésre: nincs senkim...

A vezető nővér idős, szíves hölgy. Kérdezősködik, miért akarok írni az árvaházról. Megnyugtatom, nincs semmi hátsó gondolatom. Az igazgató úrtól kell még engedélyt kérnem. *Novák* igazgató úr telefonon át csakhamar megadja az engedélyt. Pár szó felvilágosítást is ad.

Az árvaház eredetileg hadiárvaház volt. Most már apátlan, anyáttalan, félárva, kített gyermekeket nevel fel.

A létszám a múlt évben még harminc volt, ebben az évben csak 27, mert az állam nem fizet több gyermek tartásáért. Így a nagyok után az árvaház kap 1 pengő 10 fillért, a kicsik után 80 fillért.

— *Hogy ez nem elég a gyermekek kosztjára, fűtésére, világítására, taníttatására, azt talán mondanom se kell. — teszi hozzá rezignáltan.*

Tudatom a vezető nővérről, hogy megkaptam az engedélyt. Együtt megyünk végig az árvaházon. — *Megindító az a szegénység és hősiesség amivel a gyermekek nevelése folyik. Pár pillanatig várok, mielőtt elindulnánk, a nővér centivel kezében, vigyázva, óvatosan papirokat mérlesekkel: a gyermekek iskolaszereinek egy-egy tartozékát.*

— *Mindennel spórolnunk kell — mentegétozik — nagyon kevés a pénz. Alig tudunk megenni. Tetszik látni, ez a szoba, ahol dolgozunk, egyszerre munkaszoba, iroda, vendégháló, sekrestye. Ha néha valaki jön hozzánk, meg kell mondanunk, hogy reggel hatra fenn legyen, mert a szoba kell.*

Elindulunk. A fürdőszobát nézzük meg legelőször. Fürdőszoba...?

Egy kopott, egyszerű pléhkád, egy akkora csepp kis helyiségben, hogy alig lehet megfordulni benne.

Utána a varrodába megyünk át. A varrodában ami szintén reggeliző, mosdó, betegszoba, varroda egymagában.

— *Betegszoba sincs — hallom a panaszt — ha valaki beteg, ide hozzuk, közben a többi reggel itt tisztálkodik, a varrodát itt dolgozik, itt száradnak a fehérneműk.*

Itt mellette ez a kis kamara a ruhahár és a füstölt húrok raktára. Nincs hely.

— Sűrű a betegség...?

— Nem. Bár egy szegény kis gyermek nemrégiben halt meg. Még hazulról tbc.-s fertőzése volt s egy agyhártyagyulladás elvitte. Így most csak 26-an vannak. De előre féltünk a betegségtől. Pedig fánk nemigen van, fűteni nem tudunk annyit amennyit kellene, így a gyermekek könnyen megfázhatnak...

— A hálóba fordulunk be. Nagy alkóvos szoba, egy szobában alszik mind a 26 gyermek. Kiesi pirosterítős ágyak, rendesen letakarva. A kályhában ég a tűz, de mégis... hideg van!

Közben panasz, panasz, panasz... A várostól úgy kaptuk ezt a házat, hogy

nekünk kell kitartani. De miből...? A 110 és 80 fillérekből nem lehet.

Es még adót akartak ránk vetni, azzal az indokolással, hogy ha az épület nem hoz hasznot, legalább adózzunk.

Még szerencse, hogy nem lehetett adót vetni ránk, mert nem volt milyen alapon. Jövedelem, kereset, forgalom nincs nálunk semmi. Közben leértünk a nappaliba. Itt az alsó épületben elkészítő csak igazán az állapot.

A falakon vastagon virágzik a penész. Mellmagasságig ér a nedvesség. Olyan az egész mint egy szükséglakás.

Itt vannak a gyermekek is. Tanulnak. Aki befejezte a leckét, az elmegy a szoba hátuljába játszani. Mindegyik előtt lecke, van aki ír, van aki olvas. Felállva, hangosan üdvözlőnek beműnket.

Szóba állok velük. A legnagyobb fiúhoz megyek oda. Megkérdelem tőle mi akar lenni.

— Zenész, — válaszolja.

— Tanít valaki...?

— *Ki tanítana engem — keseredik meg a szava. Nincs nekem pénzem. Magamtól tanultam meg hegedülni...*

— Szeretnél tanulni?

— Az minden vágyam! — lobban meg a szeme.

Úgy megsajnálom szegény fiút. Ismerem ezt a típust: a művészek rajongóját. Ide írom a nevét: *Fenyvesi Lászlónak* hívják. Háttha valaki felfigyel erre a névre és lehetővé teszi ennek a fiúnak, hogy tanulhasson tovább. Mindenki dícséri, a nővére, társai, hogy milyen szépen játszik...

A legjobb tanult mutatják be. Kis kerekfejű magyar típusú gyer-

NEUMANN MIKSA Cipőkereskedelmi kft.

DEBRECEN, SVETITS PALOTA.

ALAPÍTÁSI ÉV 1900.

Cégünk fennállásának harmincevadik évfordulója alkalmából elhatároztuk, hogy mélyen tisztelt vevőközönségünknek a következő karácsony előtti olcsó árakkal kedveskedünk:

**Arany, ezüst és hársony estélyi cipők
ragvógó modellekben P 9'80**

**Női magasszárú tekete és barna cipők
két egységárban P 12'50 és 15'—**

Férfi vadászcipők P 16'50-től

Női bundacipők P 9'80-tól

**Astra gummitalpu vízhatlan cipők
számszerint feltűnő olcsón.**

Női posztó tűzős és csattos házcipők P 6 50

Gyermek (Lichtig) gyógybetétes cipők leszállított árban

Emerge hőcsizmák, hőcipők közvetlen a lábra is. Gazdaszizmák dús válaszfalban a gyár által megszabott árban. Szegedi papucsek gyönyörű színekben.

Amidőn hálásan köszönjük nagyrabecsült vevőinknek harmincevadik év szíves támogatását egyben örömmel várjuk a karácsony előtti vásárlás alkalmából, hogy hálánkat fenti hallatlanul olcsó árakkal és előzékeny kiszolgálással leróhassuk.

Neumann Cipő

TAKARÉKOSÁGI TAG.

SVETITS PALOTA.

mek. Pap akar lenni, vagy gépész-mérnök. Öntudatos, rátartó válaszokat ad, vinni fogja valamire!

— Es ki a legrosszabb? — kérdelem meg nevetve.

— Tóth! Tóth! — zúg a kórus.

— Melyikötök az?

— Ó most kinn van büntetésből az ebédlöben.

Behívják. Kis pufók kölyök, kibőgött szemmel jön be. Nem akar megszólalni a világ minden kincséért sem. Megveregetem a fejét. Hálásan néz fel rám s amikor már kifelé tartok, szelíden meg-rántja a kabátom ujját.

Megnézzük az ebédlőt.

— Kénytelenek voltunk utolsó garasainkon megjavíttatni. A tétőt erőse, az alap gyenge.

Olyan lyukak voltak a falon, hogy ki lehetett látni a szabadba. De ez sem ér semmit. Az építőmester azt mondta nem lehet használni, mert minden pillanatban a fejünkre szakadhat az egész tákolmány. A város egy fillért sem ad, pedig 11 városi gyermeket tartunk itt.

— Az iskolában kapnak a gyermekek valami kedvezményt?

— Semmit. Mi fizetjük tandíjukat, mindent.

Egy kiesi fiú jön utánunk. A nővér szomorúan néz utána.

— Egy görögkatolikus pap gyermeke. Az apja meghalt, az anyja megőrült. És van itt még jóegyhány ilyen. Az egyiknek például az anyja olyan tüdővész, hogy nem merjük gyermekéhez közel se engedni.

Még egy épületet mutatnak meg. Ott laknak a nővérek, akik olyan szeretettel nevelik ezeket az apróságokat.

Az előtt tyuköl volt. Panasz, panasz, panasz... Árva

itt nemesak a 26 gyermek, hanem az egész intézmény. Vagy nem is árva, csak mostohagyermek...!

(g. g.)

**Cserépkályhák
Tóth Lajos
kályhás mesternél**

Károly Ferenc József út 8. szám
Atrákások, javítások jutányos árban

ANGOL GONDOK

London, dec. 4. A londoni rendőrbírók körében nagy izgalmat kelt egy női rendőrbíró, aki következetesen kalap nélkül tárgyal. A többi rendőrbíró véleménye szerint a konvencionnak ez a megtörése frívól jellegűvé teszi a tárgyalást. Azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a lordkancellárhoz fordulnak orvoslásért. Régi angol szokás, hogy a nők csak kalapban jelennek meg a tárgyalóteremben. A legtöbb bíró tanúképen sem hajlandó női kihallgatni, ha kalapot nem visel.

Gyomotsavtal
Sose
Abi NIKOTEX-el

Estélyi mellétek

Princess fűzők, orvosi has-
kötők tökéletes szabással
Goldstein Karolin cégnél,
Miklós u. 5.

Vándortanítói in ézmény írásai Debrecenben

Debrecen sz. kir. város Iskolán-
kivüli Népművelési Bizottsága f.
év november hó 29-én tartott ülésében egyik bizottsági tagnak írásban beterjesztett indítványa alapján foglalkozott a vándortanítói intézmény felállításának az ügyével. Az indítványt teljes mértékben indokolta az a 8000-analfabéta, aki az 1930. évi népszámlálás kimutatása szerint Debrecen város bel- és külterületén lakik, hogy a köznök mennyi erkölcsi kára származik az írástudatlan emberek nagy számából, arra igen találoan mutatott rá Uray Sándor költész, kormányfőtanácsos a fentebb említett népművelési bizottsági ülésen. Vallás, hazafiság tekintetében az analfabéták többnyire megbízhatatlanok, fogékonnyak minden téves eszme, szélsőséges irányzat iránt.

Debrecen jelentékeny áldozattal, számos iskolát állított fel s ezekkel, de meg tanfolyamok felállításával nem kis eredménnyel megkezdte a harcot az analfabétizmus ellen. Nem elég azonban a harcot megkezdni valamely baj ellen, hanem azt folytatni is kell s ha az eddigi eszközök nem bizonyulnak elégségesnek, az analfabétizmus letörésére, akkor újabb eszközökhöz kell folyamodni. Az iskolák felállításával mellett is sok nehézségbe ütközik a tanyai gyermekek beiskoláztatása a több helyen fenn álló nagy távolság miatt. Ha a legnagyobb távolság az iskolától a tanyák világában 4-5 kilométer is, ezt kétszer kell megtenni, — vagyis 8-10 km. utat naponként 6-7 éves gyermeknek. Mit jelent ez hideg téli időben? A belterületeken létesített analfabéta tanfolyamok felállításával sok eredményt elérni nem lehet. Hiába hirdetik meg a lapokban a tanfolyamokat, sokan restelnek jelentkezni s ha szembe állítjuk a tanfolyamokon kitanított egyéneknek a számát az időközben beköltözött analfabéták számával, bajosan tudnánk megállapítani, hogy sikerült-e a felnőttek között csökkenteni az analfabétizmust. Itt csak úgy tudnánk sikeresen felvenni a harcot, ha a felnőtt analfabétákról névszerinti kimutatás állana rendelkezésünkre s azokat felkeresnénk lakásaikon s egyéni reáhatással tudnánk rávenni a tanfolyamok látogatására.

Mindezeket a bajokat csakis vándortanítók beállításával lehetne segíteni.

amit a külföldi példák fényesen igazolnak. De meg hazánkban Szegeden és Jászberényben is vannak már vándortanítók, az utóbbi időben pedig erre nézve Szabolcs vármegyében indítottak mozgalmat.

Ma, midőn 8-9000-re tehető hazánkban az állástalan tanítók és tanítónők száma, a kérdés megoldása nem ütköznék nagy nehézségbe.

A kérdés megoldása aztán kettős célt szolgálna: teljesen lecsökkentenénk az analfabéták számát, másfelől pedig álláshoz juttatnánk sok fiatal, oklevéllel bíró állástalan tanítót.

Debrecenben most meg lehet valósítani a következőképen. A város évek óta minden évben szokott fel-

venni szellemi szükségmunkásokat.

Vegyén fel ezek közé állásnélküli tanítókat és alkalmazásokat vándortanítókat.

Ezek egyrésze a városban maradna s vezetné az analfabéta tanfolyamokat úgy a civil lakosságnál, mint a katonaságnál. Ez utóbbira meg lehetne egyezni a katonai hatósággal. A vándortanítók többi

része kimenne a tanyákra s ott délelőtt valamelyik tanyai lakásban oktatná az iskolától távol lakó gyermekeket, délután, vagy az esti órákban tanítaná a felnőtt analfabétákat. Természetesen az egész vándortanítói intézmény rendszere kidolgozásra vár, amely az illetékes hatóságok feladata lesz. Az első lépést minél előbb meg kell tenni. Dr. Veress István.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

A demi-kollekcióról

Hála Isten ezen is túl vagyunk, megtartották már a nagy szalonok a demi bemutatásokat és ilyenkor mindig azt szoktuk írni: a szokott érdeklődés mellett zajlott le, egy jótányival sem érdekli kevésbé a hölgyeket a tolette, mint az előző években, sőt.

Hát, gyönyörű dolgokat láttunk. Ugyan sok újdonságról nem tu-

hogy ma, olesón estélybe öltözködni, egészen lehetetlen dolog.

DIVATPOSTA

Amália. Bordo kötött ruhát csináljon magának, de a fónalhoz vegyen egy ugyanolyan színű selyem fonalat is, hogy ne nyuljék a ruhája. Teljesen simán, spicces bubigallérral, vagy gallér nélkül készítse, zippzárral, ez a legkönnyebb megoldás, mert nem kell külön gomblyukákat belekötöni. Üdvölet.

Teresi. Sajnálom, hogy éppen most nincs itt, amikor annyira szép új kézimunka van és új kötési mód, amit nem lehet leírni, azt látni kell. Azt ajánlom, hogy jöjjön fel minél előbb és itt egy-két nap alatt elsajátíthatja a legkülönbözőbb kötések és horgolásokat. Üdvölet.

Fiatal asszony. Otthonlévő barna szőrmemaradékát remekül feltudja új barna szövethűdjára használni, ha jumperesen csináltatja, a nyakát barna prémből, oroszosan, a jumper két zsebet is prém szegélyezze. Nagyon elegáns volna, ha egy ugyanilyen prém kucsmát is csináltatna hozzá kis muffal, akkor a jégre lenne egy elegáns ensembléje. Üdvölet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Burgonyaleves, özgerinc áfonyával, alma. Vacsora: Párolt káposzta virslivel, sajt.

Kedd. Ebéd: Paradicsomleves, borjúfilé burgonyával, almapüré. Vacsora: Paprikás szalonna, tea, gyümölcs.

Szerda. Ebéd: Húsleves, marhahús, gesztenyemártással, palacsinta. Vacsora: disznótoros káposzta.

Csütörtök. Ebéd: Köményleves, székelygulyás, diómetélt. Vacsora: Szardínia, tea, vaj, narancs.

Péntek. Ebéd: Zellerleves, rakott kel, stíriai metélt, sültök. Vacsora: Gombás tojás, saláta, narancs.

Szombat. Ebéd: Raguleves, rizses kaesaaprólék, rácsos linzer. Vacsora: Sajtós macaroni, vajkascány, tea.

Vasárnap. Ebéd: Karfiolleves, rántott sertésbordó, burgonyapüré, uborka, gesztenyepüré. Vacsora: Töltött borjúhús, vegyesaláta, narancs.

RECEPTEK

Alma felfújt. Szép, egészséges 8-10 darab kis almákat meghámozzunk, egészben hagyva a magházától óvatosan megtisztítjuk és cukros vízben, vígyázva, nehogy szétmenjenek, megfőzzük. Ha megfőtt, szitán keresztül lecsurgatjuk és a magházak helyébe támadt ürt baracklével kitöltjük. Vajjal vagy zsírral kikent formába tesszük és a következő krémet tesszük rá: 6 deci tejet, 8 deka vajjal és nyolc deka liszttel összekeverjük, megfőzzük és ha kihűlt, egy kis izlés szerinti rumot teszünk még bele, végül a négy tojás keményre vert habja jön rá, körülbelül háromnegyed óráig sütjük kis lángon és cukorral sűrűn meghintve, tálaljuk.

Finom sütemények
bombonok, esokoládé-kávé,
gesztenyepiré legjobb

Sántha
czukrásznál
HATVAN UCCA 1-3.

Finom borjuszelet karfiollal. Vagyunk körülbelül egy fél kiló borjúhúst és daráljuk le. Azután egy szép, nagy fej karfiolt főzzünk ki puhára sós vízben és keverjük össze a már ledarált juhhússal, cseppnyi sóval, borssal, egy kanál zsírral és két egész tojással kezünkben, lapos hosszúkas szeleteket formálunk belőle és forró zsírban kisütjük.

Tojás a la Roma. Négy tojást keményre főzzük, ha kihűlt, kettévágjuk és sárgáját kivesszük, szitán áttörjük. Két szardellából izletes szardella vajjal készítünk és fél zsemlyét tejben áztatunk, azután egy kanál reszelt parmezán sajtot egy kanál tejfelt, kevés sőt és borsot adva hozzá, a tojássárgájával összegyurjuk. Ezzel azután megtöltjük a tojásokat és összebörítjük. Vajjal kikent tára rakjuk, tejföllel leöntjük s félórára a sütőbe tesszük.

Mikulásra

olcsó beszerzési forrás
DELIGYÜMÖLCS- ÉS
CUKORKAUZLET, Csapó 3.

Debrecen sz. kir. város polgármestere.

HIRDETMÉNY.

A gazdasági cselédtartó gazdák figyelmébe.

Értesítem a város érdekelteit közönségét, hogy a gazdasági cselédek szolgálati idejét újabban az 1935. évi II. tc. ben foglalt rendelkezések a következőképen szabályozták:

Gazdasági éves cseléd szolgálati éve március hó 31. napjával kezdődik.

Március hó 31. napjával végződik a szolgálati idő akkor is, ha azt a gazdasági cseléd éves szerződés alapján április hó 1. napja után kezdte meg, ha azonban a gazdasági cseléd az éves szolgálatba a naptári év első negyedében lépett, a szolgálat a szolgálati viszony kezdetét követő év március hónapjának 31. napjával végződik.

Ha a szolgálati időt a szerződés egy éven túl terjedő időben állapítja meg, a szolgálati viszony a megállapított idő elteltét követő március hó 31-ik napjával végződik.

Ha február hó 1. napjáig egyik fél sem jelenti ki, hogy a március hó 31-ik napjával végződő gazdasági éves cselédszerződést megújítani nem akarja, azt az eredeti feltételekkel április hó 1. napjától számított további egy évre meghosszabbítottak kell tekinteni.

Juhász (juhászbojtár) tennivalóinak ellátására irányuló éves cselédszerződésre az 1. paragrafus rendelkezést úgy kell alkalmazni, hogy szolgálati idejük szeptember hó 30-ik napján, szőlő, vagy kertgazdaságban (dohánykertészetben) alkalmazott gazdasági cseléd éves szerződésére pedig úgy, hogy a szolgálati idő december hó 31. napján végződik.

Az előző szakasz rendelkezését úgy kell alkalmazni, hogy a juhásznak (juhászbojtárnak) a szeptember hó 30-ik napján végződő, szőlő, vagy kertgazdaságban, dohánykertészetben, alkalmazott gazdasági cselédnek, a december hó 31-ik napján végződő éves szerződését további egy évre meghosszabbítottak kell tekinteni, ha augusztus hó 1. napjáig, illetőleg november hó 1. napjáig egyik fél sem jelenti ki, hogy a szerződést megújítani nem akarja.

Polgármester.

HÓ- és sárcipőt Benyáts-tól

AHOGYAN A TOLVAJ LÁTJA A DOLGOKAT

A filozofus, alkalmi, besurranó és az „ártatlan” tolvaj beszél a mesterségről

Általában művészeket, írókat, politikusokat, újabban a futballistákat szokták meginterjúvolni. Hiba ez, kérem szépen, nagy hiba, vannak szerény, csendes emberek, akik minden feltűnést kerülve munkálkodnak, soha nem tolvaj személyüket előtérbe, szeretnek szürkén, névtelenül, zajtalanul dolgozni. Ezeket szegényeket, senki sem interjúvolja meg készülő munkájukról, ha bekerülnek az újságba, akkor is csak úgy emlékeznek meg rólu k, mint „ismeretlen tettesekről”. Amikor pedig kiírják a nevüket, mindig bizonyos rosszhangzású szavak kerülnek melléjük, börtön, fogház, fegyház, dologház és egyéb kellemetlen dolgok.

Na, gondoltam, ezt nem lehet tovább tűrni, helyet kell adni szegény elnyomott tolvajoknak! Meginterjúvoltam négy tolvajt.

Az elsőnek egyideig csak a hátát láthattam. *szürke, divatos daróban volt.* Egy bíróval beszélgetett és nagyon érdekes dolgokat mondott, mert minden szavát jegyezték. Amikor a bírók visszavultak elmélni a Tolvaj szavain, sikerült meginterjúvolni.

Már rögtön az első kérdésnél megállapítottam, hogy rendkívül szerény, jóra való ember. Amikor, mint jólnevelt riportert, a munkásságáról kérdeztem, szerényen leültette a szemét, óh, kérem, nem csináltam én semmit, tessék elhinni, *semmit a világon.*

Ezek után hülyeség lett volna készülő műveiről, terveiről kérdezősködni, szerény ember, hiába. Údvariánus helyet mutat maga mellett, de nem ülök le, az a szuronyos úr, ott a hátunk mögött zavarólag hat.

Nógotam, beszéljen nyugodtan, nem vagyok bíró, de olyan ártatlan képpel néz rám, hogy félek, mindjárt bégetni kezd. Nagynehezen aztán elkezdődik az interjú.

— En kérem nem tudom, hogy kerültem ide, mert meg kell, hogy mondjam...

Bejön a bíróság és kihirdeti az ítéletet: *hát hónapig nem folytathatjuk az interjút.*

A második számú tolvajt a folyosón találom meg, idézés van a kezében, a bíróság ajtajára kifüggesztett nevek között silabizál, elégedetten vigyorog, amikor megtalálja a magáét.

- Lopás? — kérdem.
- Persze — feleli.
- Milyen?
- Zseb.
- Hol?
- Villamosban.

Ez egyenes, gerinces ember, őszinte.

- Hányszor volt büntetve?
- Nem vagyok fejszámoló.

Kedélyes int, amikor beszólitják, pár perc múlva már jön is ki felé, *két hónap, két hónap* mondogatja az ismerősöknek és vigyorog.

A harmadik el van keseredve: — En kérem *alkalmi tolvaj* vagyok. Rendes ember vagyok, tisztességesen élek, de kérem *olyan keres a kereset*, hát néha besurranok. Muszáj valami mellékkere-

setnek lenni, hét gyermekem van. Tessék kérem nekem megmondani, megbünteti az Isten az éhes verebket, ha ellopnak egy szemet a gabonarakiból? Nekem hűt verehem van kérem, ha nem surranok, éhenvesznének.

Leül a törvényszék folyosóján a padra, azzal szórakozik, hogy a cipője orrán szétnyitott talpát tátoztatja.

— En kérem suszter vagyok, de nem olyan közönséges. Cipőt igaz, nem igen csinálók, de kérem én olvastam Freudot. És olvastam sok mindent. Tudom, amit tudok. És ha kérem az bűn, hogy én besurranok egy kis kabátkaért, vagy sapkaeskaért, kenyérkéért, akkor

itt vagyok, tessék engem megbüntetni. Tudom, amit tudok.

Felelemli a hangját: — Kérem, én mondom — a suszter —, hogy nagyon relativ dolog a bűn. (Einstein is olvastam.) Az ilyen magamfajta emberekre kellene rábizni a törvényesítést! Igenis. Reformálni kell a törvényeket!

Elhallgat, tátoztatja egy kicsit a cipőjét, aztán kijelenti, hogy majd most néhány hónapig valószínűen zavartalanul kidolgozhatja a reformokat. Tudja, amit tud.

A negyedik tolvaj ráncosképzű, igazi sunyi tolvajpofa.

— Hány éves? — kérdem.

— Harminc. Eredetileg negyven, de

azt a tíz évet nem számítom...

— Miket lopott össze magának?

— *Azt a tíz esztendő.*

Nem foglalkozás ez kérem. Úgy érdemes lopni, mint az a csomó tolvaj, aki kényelmes székben üldögél, szivarozik, a kezét sem mozdtja és mégis sarokházat lopkod össze magának. Az igen.

Szomorúan néz a messzeségbe és *fájdalmas sóhajjal zsebre teszi a keztyűmet.* Visszakérem tőle, ráhunyorítok, mire megütközve néz rám, mit gondolok, azért, mert ő lopásértült tíz évet, nevétséges, azért még nem kell mindjárt rosszra gondolni, tolvajnak nézem? (fül.)

„Európától Ázsiáig”

Henri Barbusse előszavával. — Benamy Sándor nagyszerű könyve. EPOCH-kiadás.

Az őszi könyvpiacnak nem hiába lett *egyik legnagyobb sikere ez a könyv.* Szerzőjét megérdemelten tette ismertté májól-holnapra.

Ha azt kérdeznék tőlünk, mi ez a könyv tulajdonképpen, milyen műfajhoz tartozik, hirtelenben nem tudnánk pontos feleletet adni.

Egy bizonyos: ilyen mű, amely *enyngyre lenyűgözzé az olvasót, ennyire magával ragadja, nem igen jelent meg nálunk.* Olyan irodalmi eszközökkel dolgozik Benamy Sándor, annyira egyéni és új, amellyel *oly rendkívüli módon közvetlen, hogy az olvasó már az első oldalak után összeforr a könyv páratlanul izgalmas anyagával.*

A *Boszporuszól a Szezi csatornáig* repül itt egy idegzet, amelybe beletép, belemarkol a *kor minden problémája.* A legkülönbözőbb emberek jelennek meg szemünk előtt, a legérdekesebb körülmények között.

Egy estét töltünk az orosz emigránsok konstantinápolyi klubjában, *halljuk a Trockijt, Lenin! Talint csufoló gúnydalokat.* Még huszezer orosz cári menekült él a Boszporusz s a Dardanellák partjain, szénásbárkákön, alagutakban hál, éheznek. Egy nagy embercsoport, amelyet már-már elfelejtettünk, kerül élénk, titokzatos életével, mozgolódásával.

Szenzációs fejezet az is, amelyben a szerző a *máltai angol flotta* tisztjei és Konstantinápoly éjjeli pillangói között tölt egy éjszakát. Az egész *angol-olasz földközi-tengeri feszültséget* reálisan látjuk, amidőn a szerző ki akar szállni Cyprus szigetén és egy angol katona azzal löki vissza, hogy ez nem egy *szép sziget, hanem stratégiai pont!*

Sziríában ópiumszívók és misszionáriusok világába lépünk és már itt *találkozunk azokkal a hatalmas szál arabokkal, akik a palesztinai zavarásokat mozgatják.* Beljebb Palesztinában pedig részt is veszünk már ezekben az összetűzésekben.

Megható az a jelenet, ahol Benamy egy karimelita atyával beszélget arról, hogy vajjon egyáltalában ki fog-e valaha békülni egymással a zsidóság és a kereszténység.

Egy kollektív és nolvári kolónia kü-

lőmsége, a *magánbirtok és szövetkezeti gazdálkodás Magyarországon is oly aktuális kérdése* világítódik meg négy ilyen más-más berendezésű farm leírásában.

Szerző feljut Nazarethre, oly közel hozza Jézus nevelkedő helyét, mintha vele ott járnánk. Meglátogatjuk a *»Szent Sirt»,* ahol éppen virrasztó katonákat talál. Majd egy beduintáborban vitatkozik Benamy, damaszkuszi pengék és handszárók között. Sok-sok izgalmas fejezet (Sztrájk Tel Avivban. Kísértés a tetőtérasszokon. Arab felkelők között. Látogatás a héber műegyetemen stb. stb.) tárja fel előttünk a mai Kelet világát, *Anglia, Olaszország és Oroszország ütközőpontját.*

És mégsem csak útleírő Benamy, hanem nagy író is. A robbanó, ütköző, csodálatosan szemléltető stílus, az egészen újfajta, villamossággal telített érzetelési mód teszi ezt a könyvet rendkívüli eseményé. Mintha nem is betűk volnának ebben a könyvben, hanem valóban *elektromos áram, amely egész testében átjárja az olvasót.*

Nem hiába, hogy Henri Barbusse: *»A Tűz»* világhírű szerzője, Romain Rolland mellett a világ második *»előlekiismerete»,* írt előszót a magyar író könyvéhez. *»Ime, egy roppant méretű történelmi tragédia elemei, állapítja meg, Benamy könyvét olvasva. A nemrég elhunyt nagy francia szellem elismerése ez egy remekműnek.*

Az *»Európától—Ázsiáig»,* amely *»Egy idegzet hajóra száll»* alcímmel jelzi a könyv nem mindennapiságát, rövid idő alatt már második kiadásban hagyta el a sajtót. Bizonyos, hogy még sok kiadást fog megérni.

Dr. K. J.

Az Ön szállodája Budapest-n a Corvin-szálloda

Budapest szívében, a Nemzeti Színház mellett VIII. Csokonay-utca 14.

Tökéletes modern komfort. Folyóvíz és központi fűtés minden szobában.

Budapest valamennyi villamos vasúti és autóbussza a hotel közelében közlekedik.

Egyéves szobák már 3 pengőtől, kétágyas szobák 6 pengőtől, teljes panzió 650 pengő.

Már most szerezzen he Mechanikai játékokat Karácsonyra

A törvényhatóság Népművelési Bizottsága hatalmas program keretében szervezi meg iskolán kívüli népművelési tevékenységeit

Hajdu vármegye törvényhatósági iskolán kívüli Népművelési Bizottsága november hó 29-én tartotta évi rendes közgyűlését, mely iránt úgy a vidéki, mint a helyi tagok igen nagy érdeklődést mutattak.

Vitéz dr. Nábrácsky Béla vármegyei főjegyző — a távollévő alispán elnök helyett — meleg szavak kíséretében nyitotta meg a közgyűlést, majd Balla Ernő vármegyei népművelésügyi titkár ismertette nagy felkészültséggel a vármegye 1937—38. tanévi munkatervét. E munkaterv hatalmas programot ad, amennyiben 1038 népművelési és közműveltségi előadás, 16 analfabéta, 9 továbbképző, 10 férfijellemképző, 15 nőnevelési, 44 egészségügyi, 24 gazdasági, 27 háziiparitanfolyam szerveztetett meg. Minden egyes tanfolyam a gyakorlati életre nevelve fejtő áldásos nevelői tevékenységeit. E tanfolyamokon kívül 353 műsoros kulturdélután, 124 alkalmi ünnepség, 109 műkedvelő előadás, 56 dalosnap, a gyermekek szórakoztatására: 2728 mese, valamint 360 játékdélután és 51 tanulmányi kirándulás véteztett tervbe. Ezen népművelési tevékenységeken kívül a m. kir. iparügyi és földművelésügyi társművelésügyi bizottság által több szakirányú tantervű Főiskolai-Tanfolyam részéről 18, a Szülőiskolájára előadói részéről 7, a m. kir. Erdőgazdasági részéről szintén 7 szakirányú előadás, illetetett be az évi munkatervbe. Több értékes felhasználás után a népművelésügyi titkár által ismertett munkatervet a közgyűlés teljes egészében elfogadta.

Debrecen sz. kir. város Népművelésügyi Bizottsága ugyanezen napon dr. Balogh Sándor kulturatanácsnok elnökelete alatt d. u. 4 órai kezdettel tartotta meg szintén az évi programot összeállító közgyűlését. A népművelésügyi titkár előterjesztése szerint 810 népművelési és közműveltségi előadás, 10 analfabéta, 3 továbbképző, 2 férfijellemképző, 6 nőnevelési, 3 egészségügyi, 3 gazdasági, 6 háziipari, 2 gyorsírási, 2 gépirási, 9 idegennyelvi és 1 rajztanfolyam véteztett tervbe. A Bizottság ezen új tanév folyamán is megszervezte városunk egyik nevés kulturaintézményét: a Szülők Iskoláját 36 előadással, úgyszintén programba vett 2 szabadegyetemi tanfolyamot, az Egyetemi Népszerű Főiskola és Keresztény Ifjúsági Egyesület részéről. A tél folyamán a különféle egyesületek és intézmények részéről tervbevetett 457 műsoros délután, 171 alkalmi ünnepség, 81 műkedvelő előadás, 12 dalosbemutató, 108 tanulmányi kirándulás, valamint a gyermekek szórakoztatására 661 meseóra és 211 játékdélután.

Dr. Veress István tanügyi főtanácsos az analfabétizmus elleni küzdelem szolgálatában vándor tanítók alkalmazását sürgette és erre vonatkozó javaslatát a közgyűléshez írásban is be-terjesztette.

Mindkét közgyűlés letergyalta az 1938. évi költségvetését azzal, hogy a költségvetési hiány fedezetének biztosítása céljából az elnökség a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat feliratban keresse meg.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETLEN CÉGEK-NÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSATT.

Kabátot, Ruhát Schreiber Adolfnál

vegyén Ferenc József út 19.

H O L:

Női télikabát szörme-
gallérral P 27.—, 30.—, 35.—

Női télikabát Diago-
nál szövet, Crepde-
sin bélés, szörme-
gallérral P 40.—, 45.—, 50.—

Női télikabát külön-
leges model fason
szörmével P 60.—, 70.—

Női ruha szövetből,
divatszínben
P 16.—, 18.—, 20.—

Női reklám alj több színben 3.98

Női szövet alj, finom

kivitel P 6.50, 7.50, 8.50

Női kötött bluz Ia. minőség 5.80

Harisnyák, kesztyűk, kombinék
olcsó árban.

Teljeskörű bevásárlási üzlet.

20—5 százalékkal le kellene szállítani a pesti hotelek szobárait

Lehet-e fűrdővárost csinálni okos
fürdőpolitika nélkül?

(Budapesti közgazdasági szer-
kesztőségünk jelentése.) Az elmúlt
napokban az Országos Magyar
Idegenforgalmi Hivatal Tormay Géza
elnök vezetésével sajtóértekezletet
tartott a kereskedelmi minisztérium-
ban, amelyen Bornemisza Géza minis-
ter is megjelent. Tormay államtitkár a párisi
világkiállítás magyar pavillonjának
sikeréről számolt be, majd az idegenfor-
galmi hivatal főtisztviselői ismertették a magyar idegenfor-
galmi hivatal fontos problémáit. Nagy
feltűnést keltett az idegenforgalmi
hivatal igazgatójának, gróf Zichy Nándornak a
felszólalása, amely szerint

*nagy hiba, hogy a világhá-
ború óta nem épült új és mo-
dern hotel Budapesten, amely
a közepes társadalmi rétegek
megfelelő szálláshelyét adná.*

A fővárosi szállodások kézzel-lá-
bal tiltakoznak minden hotelépítési
terv ellen s gyakran felpanaszolják,
hogy az őszi, téli és tavaszi szezonban
hoteljeik jórészt üresen áll. Zichy gróf
véleménye szerint az idegenforgalom
elfogulatlan szakértőinek az az egy-
hangú véleménye, hogy a fővárosi
szállodatulajdonosok nagy hibát
követnek el, amikor a nyári fősze-
zon csúcsidőjétől eltekintve, nem
méréskelik legalább 20—25 százalé-
kkal a mai igen magas szoba-
árakat, amit a vidéki közepes-
társadalmi tagjainak jelentékeny része
képtelen megfizetni s nagymérték-
ben ezzel magyarázható, hogy a
budapesti hotelek vidéki utasfor-
galma állandóan apad.

*Amíg a pesti szállodások nem
helyezkednek józanabb belá-
tásra, addig helyzetükön nem
javíthatnak, mert a vidéki uta-
sok tekintélyes része továbbra
is kénytelen lesz pesti tartó-
zkodása során a rokonoknál,
vagy jó ismerősöknél meghál-
ni, vagy pedig azután is úgy
intézní ügyeit, hogy még fel-
érkezése napjának estéjén ha-
zaindulhasson.*

Az idegenforgalmi sajtóértekez-
leten szóba került Budapest-Für-
dőváros ügye is és a felszólalók
közül többen rámutattak arra,
hogy a nemrégiben Budapesten
tartott fűrdőügyi világkongressz-
szus nem egy előkelő külföldi
résztvevője őszintén kifejtette,
hogy Budapestnek vannak ugyan

csodás fűrdői, ám a magyar fő-
városnak mindaddig nem lehet für-
dővárosnak is nevezni, amíg okos
és nagyszabású fürdőpolitikát nem
csinál. A tárgyilagos külföldi szak-
értők véleménye megdöbbentően
igazolja azokat a magyar szak-
értőket, akik régóta hangoztatják,
hogy Budapest-Fürdőváros drága
pénzen fenntartott hivatalának ve-
zetői beérik az üres látszat-sike-
rekkel s szinte

*kísérteties az a tehetetlenség,
ahogy a belvárosi propagandát
vezetik.*

Tökéletesen elhanyagolják a nyolc-
millió lakosú magyar vidéket,
halott a többé-kevésbé véletle-
nül idevetődött külföldi globetrot-

terekből Budapest fűrdői nem él-
hetnek meg.

*A fővárosi gyógyfürdőknek a
magyar vidék lenne a valódi
és kimeríthetetlen hadtáptere-
lete, azonban ahhoz, hogy a
gyógyvizelre szoruló vidéki
közönség Pestre jöjjön kurát
tartani: olyan fűrdőjegyára-
kat kellene számukra megállá-
pítani, hogy azt képesek is
legyenek megfizetni.*

Amíg a pesti fürdők árai a felhők
magasságában lebegnek, amíg a
vidéki közönséget szinte kizárják
a fővárosi fürdőkől, addig Bu-
dapest-Fürdőváros nem valóság,
hanem egy csillogó, de üres szap-
panbuborék.

Egy város a császár palotájában...

*...Ez a város, amely itt
nyüzög előttem férfival,
asszonyával, idegenjével,
hajóval a tenger öblében:
évszázadokon át abban a pa-
lotában épült, amelyet öreg-
ségének napjaira emeltetett
magának Diocletianus, Ró-
ma imperátora. Házakat
ragasztottak a palota falai-
hoz, emeltek kúttakat eme-
letekre Egyiptom oszlopai
között és a tengeren, ahol Vénusz,
Amor és Bacchus szob-
rai meséltek a földi élet minden
gyönyöréről. A télek-
köznyelmesen: kétszázhet-
venyolc háznak van gazdája
a császár egykori pa-
lotájában és a kétszázhet-
venyolc közel négyezer
lélek harcol az életért, szeret
márhol holnapra és kéme-
li hajnalon, hogy felhő-e az ég,
vagy ragyogva köszönt-e
bennünket a napsugár...*

Split, a Diocletianus palotájában.

(Copyright by Jób Paál.
Utánnyomás tilos.)

Dél felől északra tartó útjában
megpihen valahol a levegő vándora:
a fecské.

Házak eresze alatt, az istálló
sarkában, vagy tüzegette romok
mohalepte omladékaiban.

A maga módja szerint himnusz-
szal köszönti a napsugarat, aztán
körülnéz új otthonában. A csőré-
ben sarat hord éjszakai pihenőjé-
hez, friss vizet a patak medréből
és szalmaszálat valahonnan a me-
zőről. Mindezekből fészket épít
magának, a fészkekben az anya me-
lege kikölti a tojásokat, a sárga
esőrű fiókák itt tanulnak repülni
és legyet fogni vidám szárnyes-
pások közben. Vihar elől a fész-
kekbe menekülnek és ott várják
meg, amíg elhalkul a felhők vil-
lámepása és megnyugszanak a
tenger habjai. Új szerelm és új
élet születik a fészkekben, a fiókák
lassan ifjakká válnak, párjukat
keresik a szomszéd fészkekben,
elhagyják a szülői hajlékot és mire
elérkezik az ős: megszaporodik
mindenfél a frakkos madarak
hajlékainak száma...

*Új élet és új otthon születik meg
a romok között...*

*Szakasztott így tesz a teremtés
koronája: az ember.*

Vándorol ő is, nem találja meg
helyét a földtekén.

Aquila halásza az Adria lagu-
náira menekültek Isten ostroma elől
és ott építették meg Szent Márk
városát. Epidourus népét a mai
Dubrovnikba hajszolta valamelyik
harcos nemzete a népvándorlás ré-
gen múlt esztendeinek.

Ez a város: Split akkor kezdett
lúktani, amikor az avarok az Ur

születése után a hetedik évszázad
első esztendeiben felégették és
romba döntötték Salonát, a római
provincia büszke székhelyét. Ide
menekültek: Aspalathoba, ahol el-
hagyottan állt az imperator csodás
kastélya.

Várost alapítottak a királyi pa-
lotában.

El és lúktet ez a város a tenger
partján, a császár palotájának tor-
nyos falai között ma is, másfélezer
esztendővel az imperator elmulása
után.

Falai között bolyongok, megbá-
mulom a karesú oszlopokat, ame-
lyeket galyák padjaihoz láncolt
rabszolgák hordtak át: a tenger
hullámain keresztül a farak gu-
lától és Ra templomából. Üres
szemeivel és rejtelmes hieroglifái-
val misztikusan hallgat előttem a
Nilus partjának és Assuan pál-
máinak öreg őrzője: a szifinksz.
Jupiter temploma állott ott, ahol
most az Ur hitére keresztelik a
kisdédeket.

Szinte érintetlenül öleli át a vá-
rost a fal, amelyet Jupiter fia,
Róma imperátora emelt palotája
köré.

A szállodában, ahol lakom és
ahol a tenger ismeretlen halait tes-
szik le mosolygva elem délben és
este az asztalra, a gazda kivezet a
konyhába. Hatalmas boltzat tá-
maszkodik a Hotel Salonea kony-
hájának falához és széles ívekben
nyugszik a mennyezet. Ott, hat,
vagy hét méter széles lehet a fal:
a császár palotáját vette körül
egykoron és beléje épült a szálloda
konyhája. Ez a fal ott vonult is
a Hadrianus császárról elnevezett
tenger partján és Egyiptom bá-
nyáiban fejtették a márványt, fe-
héret, szürkét és sejtlemeset, mint
a tavasszal bimbózó rózsák, amely-
ből az oszlopok, meg az ívekkel
díszített ablakok hideg csipkéje
készült. A tenger aztán pár méter-
rel odébb vándorolt és

*a császári kastély falában üz-
letek vannak most, boltok,
amelyekben fényesedő szíjján
készt feni a borbély, Rómát és
Bécsét hozza levegő hullámain
a rádió, kölnivíz árulnak a
pultok mögött és ajkpirosítót
az asszonyok számára, himzett
papucsot az idegeneknek, akik
a falba épített bankok rácsai
előtt váltják be dinárra dollár-
jaikat és fontjaikat.*

Pálmák állnak az uccán a kicsiny
kávéházak előtt és vörösréz ibrik-
ben főzik bennük a török kávét.
Mimozát vásárolunk aranszalag-
gal átkötve, bélyegre ragasztunk a
képeslevelezőlapra és randevut
adunk a torony mellett...

Még csak át se kellett alakítani

Szedlák

és

Vámos

utóda

uri szabók

divatterme

Dobozy átjáró

Piac-utca 26 sz. VIII. ajtó

Alapítva 1874 - Telefon 2293

a császár palotájának falát, hogy
hajlékot találjon benne a kalmár.
A falak olyan szélesek, hogy: ép-
pen ki kellett szedni a téglákat,
ajtókat építeni a nyílások fölé és
megszülette a császár elastru-
mának falában a modern bazár-
lág...

Hogy született meg ez a város?
Nincsen szükség rá, hogy histó-
riát író tudósok könyveit olvassa
el az, aki feleletet vár e kérdésre.
Csak rá kell nézni a városra és
nyomban megkapjuk a választ.

A fecské az ereszhez tapaszta a
fészket, szakasztott úgy,

*ahogyan Diocletianus palotá-
jának oldalához ragasztották
azokat a házakat, amelyekben
karfiolt árulnak és pirosló na-
rancsot, nyársra vágó meg-
nyüzött bárányt meg vékony
ezüstsálakból összerótt karkö-
töket.*

De ez: már egy későbbi korszak
munkája lehetett.

Eleinte: amikor az avarok fel-
dulták Salonát — csodás kultúra
nyomait ássák ki itt ma is a föld
mélyéből — a római provincia
megremült lakói a palota pincéjé-
ben kerestek menedéket. A bátrab-
bak a toronyokig merészkedtek.
Volt ezekből elegendő: köröskörül
tizenhat torony díszítette a négy
falat. Ezeknek a hossza mindegyik
oldalhol meghaladja, hol meg-
közelíti a kétszáz métert! Bevo-
nultak a császár lakosztályaiba és
a katonák kaszárnyáiba. A könyv-
tártermekbe, a loggiák alá, a mű-
helyekbe, ahol kenyeret sütöttek
és a márvánnyal kirakott istálló-
ba, ahol Diocletianus lovait tar-
tották márványvályúk előtt. A há-
rom templomba, amelyeket Jupi-
ternek, Aesculapnak és Marsnak
szentelt a palota ura. Az arany és
alabástrom díszítések lassankint
elűntek. Amikor aztán a palota
szűk lett az emberek számára:
egymás után épültek eleinte ki-
sebb, majd nagyobb házak a pa-
lota falai között.

Hely volt bőven.
A tágas udvarok sarkában és a
karesú oszlopok között.

A palota falai között átfutó úta-
kon és a kertekben, a pisztrángos
tó helyén.

Evről-évről deceniumról dece-

A Hajdumegyiek Budapesten a Metropoleban találkoznak

Rákóczi-út 58.

Pompás új kávéház, János Vi-
téz sörözője, gyönyörű télkert-
je a főváros látványossága. —
Olcsó, kényelmes szobák, elő-
nyös penzió árak. Cigány: Sze-
gedi Farkas Józsa, jazz, tánc:
Virány — Sving — Orchestera.
Próbálja meg Ön is többször a
Metropolet.

niusra és századról-századra épültek a házak, eleinte földszintesek, aztán emeleteket húztak a szobák fölé. És amikor szűk lett már a palota, akkor kívül a falakhoz tapasztottak viskókat, majd építkezni kezdtek a falakon túl is. Így született meg Spalato és később Split...

A legenda él ma is, tizenhét századdal a császár születése után, hogy a környező dombok lejtőjén állt a carból összetakolt viskó, amelyben egy görög szenátor rab-szolgájának fiaként meglátta a napvilágot Diokles. A császári trónt hősiességével szerezte meg és teljes néven Caius Aurelius Valerius Diocletianusnak nevezte magát. A szülőit megtagadta és Jupitert vallotta az apjának.

Hatvanéves korában megunta a dicsőséget. Nyugalomra vágyott. Nicomediában, ma Ismidnek hívják ezt a várost Kisázsia nyugati partján vett búcsút a légiótól és a Megváltó születésének 305-ik esztendejében, a virágokat nyitó május első napján szekérre ült, hogy elvonuljon a palotába, amelyet húsz esztendő óta építettek szülőhelye közvetlen közelében, a tengerpartján. Egy hónapig tartott az útja Trácián, Macedonián, Epiruson keresztül a Via Egnatián át.

Maga is megbüvölten állt meg palotája kapujánál,

pedig: Róma császárai közül nem volt előtte egy se, akinek nevét annyi építészeti remekmű hirdeté, mint Diocletianusét. Fördő ma is pompásabbak Rómában, mint azok, amelyeket Caracalla építtetett, Alexandria és Antiochia, Palmyra és Milánó, Nicomedia és Karthago dícsérik az imperator bőkezűségét. Amíg azonban ezeken a helyeken nem gondolt egy pillanatig se a maga kényelmére, addig: ez a palota legapróbb esücskében is azért nőtt ki a pusztaságból, hogy a császár életének még hátralévő esztendeit édesítse meg.

Görög építőművészek készítettek a terveket és

a kastély falába itt-ott titokban bevésített hal-figurák árulják el, hogy a mesterek és a munkások már felvették a keresztet. Leánya és felesége is éjszakánként a Megváltóhoz és a Szent Szűzhöz imádkoztak. Ő maga: mártírokká avatatta a hívőket...

Elképzelhetetlen ma a pompa, amellyel ez a palota megépült. Egyiptom adta a márványt és a szigeteket a porfirt az oszlopokhoz. Negyvenkét árkádja van a fedett folyosónak és a peristyl — csodás csarnok a császár mauzoleuma előtt — látványosság ma is. Harmincezer négyzetméter területen fekszik a palota és a falak magassága néhol ma is eléri még a huszonöt métert. Szobrok és reliefek díszítették a termekeket, a pincékben titkos kijáratok mellett kaszárnyák és börtönök sorakoztak. Még ma is meg van a vízvezeték, amely a hegyi patakok kristályos vizét vezette ide. Templomok és áldozóhelyek díszítették a tereket és — senki se tudja ma már, hogy a császár hamvai hol várják az örök feltámadást.

A mauzoleumban, amelyet a maga számára építtetett, egyik legzesebb remeke ez az ókor művészetének, székesegyház van. Vastag könyvek írják le a palota szépségeit és tudósok tüzték életcéljükkül megfejteni a császár titkait.

A fecske, ha délről észak felé tartó útján megpihen és felépíti fészket, nem kutatja: nyújtott-e már másik költöző madárnak is menedéket az eres, vagy omladék, amelyen otthont rak magának.

TÉLIKABÁTJAINK BUNDÁINK RUHÁINK

elsőrendű kiállítás és
tökéletes szabás folytán a
LEGKÉNYESEBB IZLÉST
IS KIELÉGITIK.

Rózsza

nődivatárház kft.

DEBRECEN, BIKA SZÁLLÓVAL SZEMBEN

Szolid, szigorúan szabott árak. Alapítási év: 1893

Igy volt az ember is, amikor menekülve az avarok elől, először piszkálta meg kormos vasával a paraszt a császár márványkövekkel kirakott díszes szalonjában...

Ha másként lett volna: az Imperator korának sokkal több emlékével kérkednék e város, a császár palotájában...

SPORT

Győrben játsza le ma a Bocskay a „krizis”-mérkőzést

Az u'ó'sóelőtti őszi forduló a végső erőfeszítések és izgalmak jegyében fog lezajlani

Mikor tavasszal elkezdtek, még hó borította a mezőt, most hogy a befejezése következik az 1937. évi szezonnak, már havas a táj. A futballnak nincs évszaka, a futballistáknak játszani kell kánikulában, fagyban, esőben, sárban vagy hóban.

Ma az utolsóelőtti őszi forduló van soron és a csapatok érthetően nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy még kapuzárás előtt javítsanak helyzetükön. Minden lehetőséget ki kell használni, mert most már nem babra megy a játék, hanem bajnokságért, Középeurópai Kupáért vagy kiesésért.

Tíz évi nyugodt légkör után a Bocskay ismét a kiesés ellen harcol. Ez valóságos harc, sokkal ádázabb, mint a tribünről látszik: pontra és idegekre megy.

A Bocskay elérkezett a krizishez. Győrben játszik ma az ETO ellen, amely érthetően ettől a mérkőzéstől pontot remél, hiszen otthonában fogadja az utolsóelőtti helyezettet. Az ETO jól tudja, hogy sorsát nem kerülheti el, de azért szívvel-lélekkel küzd minden mérkőzésen az erkölcsi sikerért, amely számára már elegendő is.

A Bocskaynak tehát nagyon nehéz dolga lesz, nehezebb, mint a Szürketaxi, vagy Budai elleni

mérkőzés. A talaj is mély lesz a salakos győri pályán, amelyen az ETO otthonosabban mozog és a Bocskaynak nagyon jó esatárjátékok kell mutatni, ha győzni akar.

A mérkőzést Szigeti vezeti és ő nem jó előjel. A papírforma 2:2-ös döntetlenre mutat, de a győzelmet egy gólkülönbséggel bármelyik csapat megszerezheti.

A mai 12-ik fordulóban a debreceni közönséget a Bocskayt kívül elsősorban a kiesési zónában levő riválisok eredményei érdeklik. Nagyon fontos a Szürketaxi—Budai és a Nemzeti—Budafok eredménye, de remélhetően a Ferencváros is legyőzi a Törekvést. Az éles csapatok is nagy feladatot állnak, a Hungária és Elektromos, az Újpest a Phöbus ellen vív majd kemény csatát. A Kispest—Szeged mérkőzést nyit.

A DEAC—NyTVE

mérkőzés Debrecen egyetlen sporteseménye. Mindkét csapat nagyon feljavult a szezon végére, a NyTVE fejlettebb technikája kiegyenlíti az idegen környezet hátrányát. Szép játékok mellett nagy küzdelem és döntetlen eredmény várható. A mérkőzés a DEAC pályán lesz fél 2 órai kezdettel. Még

egy elsőosztályú mérkőzés lesz vasárnap Nyíregyházán a NyKISE mérkőzik a BUSE csapatával, amelyet papírforma szerint biztosan kell legyőznie.

SZEMES KÁROLY ELŐADÁSA A SZÜLŐK ISKOLÁJÁBAN

A Szülők Iskolája f. hó 7-én, kedden este 6 órai kezdettel tartja meg legközelebbi előadását a Kereskedő Társulat dísztermében. Előadó: Szemes Károly tanító-képző intézeti tanár, aki: „Szorgalomra és kitartásra való nevelés” címen tartja meg nagy érdeklődésre számot tartó előadását.

Korunk e szélsőséges kora, melyben akaratyengesegek tetterővel, kitartással variálnak a különböző személyekben. A szülőkre nézve nem közömbös, gyermeke mivé válik. Azért tűzte napirendre a Szülők Iskolája ezen kérdést.

Megbeszélés alá kerülnek azon eljárások, melyeket a szülőknél ismernie kell, hogy hanyag gyermekét kitartó, szorgalmas ifjúvá alakíthassa át úgy a kezdő, mint magasabb fokozat.

Nem közömbös ezen eljárások ismerete egyetlen szülőre sem, azért előadó előadása után készséggel szolgál az érdeklődőknek felvilágosítással.

Az előadást a M. kir. Dohánygyár Dalosegyesülete működteti közre, melyre az érdeklődő szülőket és nevelőket ezután is meghívja Debrecen sz. kir. város Iskolánkülsi Népművelési Bizottsága. Belépti díj nincs.

ÚJ ÉPÍTKEZÉSI ENGEDÉLYEK NOVEMBERBEN

Tizenhét új építési engedélyt adott ki a város: Szabó Géza, Erdélyi József kőm., Hadrázi u. 41. b., toldott nyári konyha; Bernhardt Sándor építész Károly Ferenc J. út 34 a., szoba, konyha, kamara; Kabay Jánosé, Papp János kőm., Borzán Gáspár u., mosókonyha; Glant József, Dézsi Ferenc kőm., Szegényhársor 8., szoba, konyha, kamara, fürdőszoba, mosókonyha; Szolnoki Jenő, Hevesi Mihály kőm., Arpa u., 2 szoba, konyha, kamara, előf., fürdőszoba, nyári konyha; Nagy Sándor Ajtó u. 18., mosókonyha; Egyesült Kefegyár r.t., Tolvaj József ép., Bőszörményi út 3 b., 1 szoba, fürdőszoba alakítás; Kovacsócs Béla, Sebestyén Lajos építész, Ajtó u. 31., 2 szoba, hall, fürdőszoba, konyha, kamara, közlekedő, cselédszoba, terrasz; Schiffmann Ármán, Tolvaj József építőmester, Bethlen u. 56., I. emelet lakóház építése; Tiszántúli Ref. Egyház, Hungária körút, Diakonissza Otthon építése; Balogh József István út, 2 szoba, konyha, kamara, előf., fürdőszoba; Kocsár Károly, Marucziné Mihály kőm., Kut u. 97., szoba, konyha, kamara, előtér; Kerecsi István, Marucziné János kőm., Mikespercsi út 81., told konyha, mosókonyha; Magyar Ált. Hitelbank Ferenc József út 45-47., 3 em. intézeti székház; Balogh Sándor, Erdei József kőm., Kassa út 33., told szoba; Veres Mihály, Marucziné Mihály kőm., Paesirta 53., szoba, konyha, kamara; Márton Veronka, Takáts Albert építőm., Komlóssy út 44., 3 szoba, hall, előf., fürdőszoba, cselédszoba, konyha, kamara, terrasz.

A Grimm penzió

Budapest, Vigadó uca 2.

Az utóidényben március 1-ig mélyen leszállított áron nyújt közismerten elsőrangú nyíró ellátást.

Zsigray Julianna

új műve

Erzsébet

magyar királyné

Forró átéléssel, zengő lírával és drámai erővel megfestett portré a tragikus királynéről. Egy árva nemzet s egy árva asszony csodálatos szerelme

Most jeleni meg!

Ára 6.— pengő, vászonkötésben
8.— pengő, amatőr bőrkötésben
16.— pengő. Megtekinthető minden könyvesboltban.

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA

ÚJ IPAROSOK
ÉS KERESKEDŐK

Keller Katalin cukorka kereskedés, Lévai Imre baromfi és tojás kereskedés, Pigler Ernő hentes és meszaros, özv. Fésüs Istvánné sz. Lévai Julianna öszeres, Tömöri Zsuzsanna öszeres, Szoboszlai János fuvaros, Rósenthal János telephelyről fuvarozó géperejű bencsési, Veres András szikvizgyár felszerelési és berendezési cikkek bizományi kereskedése, Makranczi Józsefné sz. Bör Margit tűzifa, szén és építkezési anyag kereskedés, Tökés Lajos leírások és sokszorítások vállalása, Hermesz Árukereskedelmi Rt. üveg- és porcelán áruknak fogyasztók és továbbírók részére való kereskedés, Veres Lajos öszeres, Tökés Lajos irógép, irógépkelekeknek, felszereléseknek, számoló és összeadó gépeknek, valamint általában irójai gépeknek és felszereléseinek adására és forgalomba hozatalára jogosító kereskedés, Gyulai Györgyné sz. Molnár Piroška öszeres, Dola Dezső fűszerkereskedés, Budai Sándor öszeres, özv. Antal Józsefné sz. Vidács Etel öszeres, Komlósi Imréné sz. Pető Irén aódivatkalap készítő, Lichtmann László nap- és esernyő készítő özv. Baghy Imréné sz. Ferenczi Zsuzsanna zöldség, baromfi, tojás, gyümölcs, főzelékfélék és szemes-termény kereskedés, ifj. Patai Sándorné sz. Piam Julianna fuvaros Polgári László szatócs, Markovics Sándor műszerész, Kiss Lajosné sz. Simonyi Erzsébet szatócs.

MEGSZÜNT IPAROK
ÉS KERESKEDÉSEK

Schön Lajosné szatócs, Papp Sándorné baromfi, tojás, főzelék gyümölcs, déligyümölcs kereskedés, Erdélyi Sándor szatócs, Gajdos Andrásné szatócs, Auspitz József hentes és meszaros, Fenyő (Weisz) Sándor férfiszabó, özv. Nagy Dezsóné férfiszabó, Halmos István szíjgyártó, Szilágyi és Grünvald bőröndös, Mayer Ferenc férfiszabó, Neumann Nándor festék stb., Rakovics Imre asztalos, Erdei Miklós gyümölcs, zöldség stb., Habina Ferenc vendéglő, habina Jenőné cukorka, eszokoládé, esemege, déligyümölcs, fűszer áru kereskedés, Tóke Gyuláné paplanos, Hermann András kőművesmester, Balogh József és Balogh Józsefné gyümölcs, déligyümölcs, szőlő, zöldség, burgonya stb. kereskedés.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG-BAN HIRDETŐ CEKÉKNEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT.

Rendelet a bornak szeszfőzés céljára való felhasználásáról

51957—1937. V.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelteket közönséget, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr a bornak szeszfőzés céljára való fokozottab mérvű felhasználása tárgyában az alábbi 156677—1937. X. fő. számú rendeletet adta ki:

A bornak szeszfőzés céljára való fokozottab mérvű felhasználása tárgyában 1937. évi szeptember hó 13-án 131.000. szám alatt kiadott rendeletem (Budapesti Közlöny 209. sz. Pénzügyi Közlöny 23. sz.) 3. §-át hatályon kívül helyezem s a hivatkozott rendelet 3. §-aként az 1921. VIII. t.-c.-nek az 1921. XL. t.-c. 15. §-ával érvényben tartott 3. §-a a következőket rendeltem:

1. A borárkiegészítésben részesíthető borpárlat előállítására használt, nem direkt termő szőlőből származó bort az erre engedélyt nyert szeszfőző vállalkozók közvetlenül a termelőktől, vagy pedig a Magyar Szőlőgazdák Országos Borárkiegészítő Szövetkezetétől szerzethetik be. Borárkiegészítésben részesíthető borpárlat előállításához direkt termő szőlőből származó bort, vagy az e célra átvett boron kívül egyéb szeszfőzési anyagot felhasználni tilos.

2. A Magyar Szőlőgazdák Országos Borárkiegészítő Szövetkezte jelöli ki az egyes szeszfőző vállalkozók a borárkiegészítésbe részesíthető borpárlat előállításához szükséges sem direkt termő szőlőből származó bort — amennyiben azt nem a Szövetkezet bocsátja rendelkezésükre — hol és milyen feltételekben szerzethetik be. Ha nevezett Szövetkezet a szeszfőzők által e tárgyban hozántézt megkeresés postára adásától számított 8 napon

49 858—1937. V. szám.

HIRDETMÉNY

A nagyméltóságú m. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter Úr 41.959—1937. XI. sz. körrendeletében kimondotta, hogy az állami és a törvényhatósági tisztviselőket, valamint a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1911. évi 558 K. számú ítelete szerint az állami tisztviselőkkel egyenlő elbírálás alá eső államvasúti tisztviselőket az 1890. I. t. c. 99. §-ának 5. pontja alapján vámmentesesség illeti meg, amely kiterjed az őket szállító fogatra (közúti járműre), sőt ugyanezen szakasz 10. pontja szerint az őket szállító, de üresen visszatérő magánfogatokra is.

2. A vámmenteségi jogot és a személyazonosságát az előző pontban említett tisztviselőnek természetesen igazolni kell, még pedig hivatali elődömnének a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértőleg kiadott 35.329—1891. K. M. sz. körrendelete értelmében (I. a R. T. 1891. évfoly. 113. sz. a.) kiállított és az ország egész területén érvényes hivatalos igazolvánnyal, vagy a törvényhatóságok első tisztviselőivel is közzét 87.427—1921. K. M. sz. illetőleg 99.813—1928. K. M. számú rendelet szerint a m. kir. államvasútak részéről kiállított és a folyó naptári évre érvényesített arcképes igazolvánnyal, vagy esetleg más hivatalos okirattal.

3. Vámmentesesség illeti meg az 1890. I. t.-c. 99. §-ának 4. pontja értelmében a fegyveres erőhöz tartozó, vagy annak szolgálatában álló egyéneket és a szállításukra használt fogatokat (közúti járműveket) is. Ha ezeknek az egyéneknek vagy szállítási eszközeinek katonai minősége külsőleg fel nem ismerhető, azt megfelelő hatósági igazolvánnyal kell igazolniuk.

4. A vámmentesesség igazolásának elmulasztása, vagy megtagadása a vámdíj lefizetésének kötelezettségét vonja maga után.

5. Az előbbieket szerint igazolt tisztviselőket, illetőleg a fegyveres erőhöz tartozó, vagy annak szolgálatában álló

belül kijelölési jogával nem él, úgy a szeszfőző vállalkozók a borpárlat előállításához szükséges bort a termelőtől a Szövetkezet kijelölése nélkül is átvethetik.

3. A szeszfőző vállalkozók a borárkiegészítésben részesíthető borpárlat előállítására átvett, nem direkt termő szőlőből származó borért seprőjéről lefejtve és szeszfőződjükbe beszállítva Malligand fokunkint 1.3 fillért kötelesek — aszerint, hogy a bort kitől vették át — a termelőktől, illetőleg a Szövetkezetnek az átvételkor kifizetni.

4. A szeszfőző vállalkozók minden egyes termelőtől, ha pedig a szövetkezet től vették át a bort, úgy a Szövetkezet től írásbeli igazolást kötelesek venni arra nézve, hogy milyen mennyiségű Malligand fokú bort vettek át és ezért mennyit fizettek. Ezt az igazolást a szeszfőző vállalkozók is aláírni és az ellenőrzéssel megbízott közegeknek kívánatra felmutatni kötelesek. A szóbanlevő igazolásokat minden leszámolás alkalmával be kell vonni és a szeszfőzési lajstromhoz kell csatolni.

5. Az ellenőrzéssel megbízott pénzügyi közegek kötelesek szigorúan felügyelni arra, hogy a szeszfőző vállalkozók a borárkiegészítésben részesíthető borpárlat előállításához felhasználott bormennyiséget a megállapított módon és az előírt áron vették-e át és hogy erre a célra direkt termő szőlőből származó bort, vagy más tiltott szeszfőzési anyagot nem használtak-e fel. Az 1937. évi 131.000 számú körrendelet egyéb rendelkezései továbbra is változatlanul érvényben maradnak.

Jelen rendelet 1937 december hó 1.

Polgármester.

egyéneket vámmentesesség illeti meg abban az esetben is, ha nem hivatalos kiküldetésben járnak el.

6. Az állami és törvényhatósági tisztviselő, vagy katonai egyént megillető vámmenteségi jog személyhez kötött lévén, a törvényben biztosított kedvezmény kizárólag — magára a vámmenteségi joggal rendelkező tisztviselőre vagy katonai egyénre, nemkülönben az őt szállító fogatra — (közúti járműre) is csak saját személyét illetően terjed ki, vagyis az ily fogat (közúti jármű) csak abban az esetben tekinthető vámmentesnek, ha kizárólag vámmenteségi joggal rendelkező egyént, vagy egyéneket szállít, vagy kizárólag ily egyének szállítása után üresen tér vissza.

7. Ha az előbb említett tisztviselő, vagy katonai egyént szállító fogaton (közúti járművön) a törvény szerint vámmentes személyen vagy személyeken kívül más — vámköteles — utas is helyet foglal, a fogat (közúti jármű) után járó vám beszedhető még akkor is, ha járművet a vámmentes egyén bérlettel ki, vagy az az ő tulajdona. Önként értendő, azonban, hogy ilyen esetben a vámot csak a vámmentes egyént szállító járművön helyet foglaló vámköteles egyéntől szabad követelni.

8. A vámmentes egyént szállító közúti jármű kocsisának, illetőleg vezetőjének jelenléte nem teszi a járművet vámkötelessé akkor sem, ha a kocsist, vagy vezetőt a maga személyében vámmentesesség nem illeti meg.

9. Egyáltalában nem illeti meg a vámmentesesség a nyugdíjazott állami vagy törvényhatósági tisztviselőt, illetőleg a fegyveres erőhöz már nem tartozó, vagy annak szolgálatából kivált egyént s azt a tényleges szolgálatban álló tisztviselőt, vagy katonai egyént sem, aki e minőségét a fentebbi 2. pontban megjelölt módok egyikén nem igazolja, vagy annak igazolását megtagadja.

10. Az a tisztviselő, aki az előző pont alá esik, a vámdíj fizetés megtaga-

dásával kihágást követ el, amely kihágást az 1890. I. t.-c. 143. §-ának utolsó bekezdése szerint a vámdíj tizedes összegében való elmarasztalással kell büntetni.

11. Az előbbi pontban említett törvényszakasz szerint ugyanily büntetés alá esik a jogosulatlan vámszedés is, sőt ennek ismétlése esetén — ha a büntetés óta még hat hónap el nem telt, — a büntetés a vámdíj hússzoros összegében kell kiszabni, továbbá a vámszedési engedély bizonyos időre fel lehet függeszteni, esetleg a vámjogot véglegesen is meg lehet szüntetni.

12. A vámszedőkért — az 1890. I. t.-c. 100. §-a szerint — a vámtulajdonos s ha van, elsősorban a vámbérlő felelős.

Debrecen, 1937 november hó 12. napján.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

Értesítem a város közönségét, hogy a m. kir. Belügyminiszter Úr rendelete folytán I. hó 6-án a Kormányzó Úr Ó Főméltósága névünnepe alkalmából városi ügyosztályokban és hivatalokban hivatali munkaszünet lesz. Ez a rendelkezés nem nyer alkalmazást abban az esetben, ha az említett időre ügyfelek vannak berendelve, vagy tárgyalások, panasznapok vannak már előre kilúvze s így a hatóságnak, hivatalnak a felek rendelkezésére kell állania.

Polgármester.

Debrecen sz. kir. város Polgármesterétől.

50.955—1937. fj. szám.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város központi választmányában megüresedett 2 tagsági helynek az 1938. évi december 31-ig terjedő megbízatással való betöltése a törvényhatósági bizottságnak a folyó évi december hó 16. napján megtartandó rendes közgyűlésén fog megtörténni.

A választási eljárást ajánlás előzi meg.

Az ajánláshoz a törvényhatósági bizottsági tagok 10 szavalcának, de legfeljebb 30 törvényhatósági bizottsági tagnak sajátkezű aláírása szükséges.

A központi választmány tagjává az 1925. XXVI. t.-c. 18. §-ának (2) bekezdése értelmében csak az választható meg, aki az idézett t.-c. 22. §-ának (3) bekezdése szerint a megválaszthatóságból kizárva nincsen és vagy Debrecen sz. kir. város területén lévő képviselő választókerület választóinak névjegyzékébe fel van véve, vagy pedig a törvényhatósági bizottság tagja.

Minden választó csak egy ajánlásban vehet részt.

Az ajánlási íveket a f. évi december hó 6. napjától kezdve a városi főjegyzői hivatalban (Városháza I. emelet, 32. sz.), a hivatalos órák alatt lehet átvenni s azokat a f. évi december hó 13. napján, hétfőn d. e. 9—12 óra között lehet a polgármesteri hivatalban (Városháza I. em. 3. sz.) az ajánlók aláírásával ellátva az ajánlás átvételére megalakított bizottságnál benyújtani.

Minden ajánlásban csak 2 jelöltet lehet ajánlani. Ha az ajánlás több jelöltet tartalmazza, az ajánlás érvénytelen.

Az ajánlások átvételére hivatott bizottság a hiányzó ajánlók pótlására a fent kitért napnak délután 2 órájáig terjedhető határidőt engedélyezhet és ha több lajstromon történt érvényes ajánlás, úgy az említett napon délután 2 órakor tartandó nyilvános sorszással fogja eldönteni, hogy a lajstromok a szavazólapokon milyen sorrendben következzenek egymás után.

Debrecen, 1937 november hó 30.

Polgármester.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Esküszöm, hogy imádom

Az operett fejlődéstörténeti vonala az utóbbi évtized bizonyossága szerint ismét visszakanyarodik az eredeti alaphoz, aminek hagyományai egészen *Mozartig* hajolnak. Nem vitás, hogy erős neoklasszikus törekvések mutatkoznak az operettszínpadon s ezek a kedves műfajt igyekeznek visszavezetni a francia játékerettségig, amelynek csipkelődő humora, kacér szatirikussága, a karrikatúrához való vonzódása mindig mintaképe marad. Másfelől az operett figyelemreméltó ösztönzéseket kapott az angol-amerikai zenés komédiától és az ezzel rokon rövíttől is, a komikus elemek markánsabb kiemelésével, a táncos kórus előtérbennyomulásával.

Középeurópában, ahol három évtized óta a bécsi stílus volt az egyeduralgoló, természetesen nehezebb az átmenet s így ezen a területen inkább az egybeolvasztó szándékok a gyakoribbak. Ez jellemzi a Csokonai-színházban pénteken ősbemutatóra került operettet is. Nyomban hozzá lehet tenni: sikeresen, mert az *»Esküszöm, hogy imádom!«* úgy szövegében, mint zenéjében igen ügyesen olvasztja össze a különböző stílusok értékeit. *Nádassy László* szövege jól variálja a bevált változatokat, friss vonalvezetéssel, könnyed színekkel, szeles vidámsággal, fiatalosan játékos humorral, *Sally Géza* és *Kamjonkay István* zenéje pedig méltán tarthat számot a népszerűségre, mert igen jól eltalálja a korszerű hangulatot: kevés szentimentalizmus, több gunyoros finor és még több optimista lendület. Lágyan ömlő melódia és magával rántó ritmus egyformán van ebben a muzsikában, kellemes, jól hangzó, ötletesen hangszerelt s ami a legnagyobb erénye: nem akar többnek látszani, mint ami. Aminthogy ez az egész operettnek a vonzóereje is, mert az *»Esküszöm, hogy imádom!«* nem merevedik meg

a sablonban, hanem rugalmas frissességgel hat s ez az operett mai dekadens korszakában már több, mint rokonszenvet keltő tulajdonság.

A Csokonai-színház teljes erejét latbavetette idei első ősbemutatója sikeréért és nem hiába. *Szabó Ernő* játékos könnyedséggel bontakoztatta ki a librettó vonalait a színpadon, elevenen, színesen, hóbortos és forgatagos vidámsággal, *Virágh F. Elemér* pedig lendületesen adta a muzsika értékeit zenekarban és színpadon egyaránt. Az együttesben mindenki a helyén van; *H. Neményi Lili* vezeti, akinek pompás szopránja színének meleg ragyogásában, hajlékony erejével, elsőrendű kultúráltságában kitűnően érvényesül, remek játékkészsége pedig, főképen a paródisztikus színek kitűnő stílusérzékű felrakásával, most is túlnő az operettszínpadon. *Jurik Julesi* szabadjára engedi magával sodró temperamentumát, minden vidámságot felszabadító groteszkumát, gaminhumorát és nagyszerű táncművészetét: kitűnő. *Ladányi Ferenc* férfias, uriasan közvetlen, a kis fanyarkás iz csak előnye, *Szabó Ernő* elsőrendű figurát formál, apró színei pompásan hatnak, a poeneket remekül plaszirozza, rugalmas, *Pogány Margit* kedves, eleven, *Sugár Mihály* egyszerű eszközökkel is neveltető, *Alszeghy Lajos* és *Lányi Dezső* erős groteszkuma hatásos és egy-egy jó figurával szolgálják a sikert a jól karrikatúrozó *Herczeg*

László, Szabó Imre, Sivó Mária, Nagy Erzsébet és Kamarás Gyula.
A színpadképek mutatósai (bl)

HETI MŰSOR:

December 5-én, délután bérletszűnet mérsékelt helyárral: **GÓLYASZANATÓRIUM.** — 5-én este bérletszűnet: **Esküszöm, hogy imádom.**

December 6-án délután bérletszűnet rendkívül mérsékelt helyárral 3 óra-
kor: **gyermekelőadás, 5 óra-
kor: gyermekelőadás.** — 6-án este B) bérlet 11. szám: **Esküszöm, hogy imádom.**

December 7-én este A) bérlet 11. sz.

Esküszöm, hogy imádom.

December 8-án este C) bérlet 10. sz.

Esküszöm, hogy imádom.

December 8-án délután: **Delila.**

A színházi iroda jelenti:

Ma, vasárnap délután mérsékelt helyárral a 3 óras folytonos nevetést jelentő

GÓLYASZANATÓRIUM

kerül színre.

Vasárnap este bérletszűnetben, 6-án, hétfőn B) bérlet 11. számban, december 7-én, kedden A) bérlet 11. számban, 8-án, szerdán C) bérlet 10. számban folytatódik diadalmas sorozata a rendkívüli sikerű ősbemutatónak, az

ESKÜSZÖM, HOGY IMÁDOM!
előadásának.

Szerdán délután, 8-án **rendkívüli mérsékelt helyárral Molnár Ferenc** ragyogó vigjátéka, a

DELILA
kerül színre. *Nem ifjúsági előadás!*

Szüleik öröme, gyermekek boldogsága lesz december 6-án Mikulás napja, hétfőn délután, amikor a Fővárosi Gyermekszínház két

pompás Mikulás előadásával gondoskodik a kicsinyek és nagyok, felnőttek és gyermekek szórakoztatásáról a Csokonai-színházban.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA

5—10 FILLERREL OLCSÓBB

Újrozás márciusra: 19.85, 19.80, 19.88 zárlat 19.85—19.87.

Tengeri májusra: 12.66, 12.65, zárlat 12.64—12.66.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.05—20.55, 78 kg-os 20.35—20.85, 79 kg-os 20.60—21.05, 80 kg-os 20.75—21.15.

Rozs: 18.90—19.10.

Takarmányrépa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.40—15.75.

Zab: elsőrendű 16.45—16.75, középminőségű 16.30—16.40.

Tengeri: 10.95—11.10.

Búza: 300 mm szabólesi 80-as 21.12.5, 450 mm bihari 80-as 21.00, budapesti paritásban.

A mai ferencvárosi sertésvásárra

323 darab sertést hajtottak fel. Előző napi maradvány 81 darab volt. Árak: uradalmi zsírsertés, páronként 340 kg-on alul, 106—109, szedett 104—106, középminőségű 102—103, sülány 96—100, öregsertés I. 103, angol tökesertés 102—103.5, angol sonkasertés II. 100—105, exportzsír márkázott 164 fillér kg-ként. A vásár irányzata változatlan.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 19.40—19.60, rozs 17.00—17.50 árpa 15.50—16.00, ó szemes tengeri 12.00—12.40, új szemes tengeri 10.50—10.80, lucerna 6.40—7.00—7.80, széna 5.10—5.30, here 5.50—6.00, szalma 1.80—2.00, cukorrépa 2.40—2.50, takarmányrépa 1.80—2.00, tökmag 23.00—23.50, napraforgó 17.50—18.00, fehér tők 2.50—3.00—4.00.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.75—16.95, cseh korona 11.—11.70, dinár 7.30—7.80, USA dollár 335.70—339.70, francia frank 11.15—11.65, lei 2.85—3.—, lira 16.90—17.90, osztrák silling 80.—80.70, svájci frank 77.50—78.40.

Pécsi kocsz, tojásszén

magyar tüzelőanyag, a legmagasabb hőértékű

Bódy Pál, Hunyadi-utca 20.

Telefon 14-89.

Apróhirdetések

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLESE
10 SZÓIG A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HETKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számíthatnak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvilá-
gosítással készséggel szolgál-
unk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Hőfokozóimmal

50 százalékos fűtőanyagot takarít meg, ha kályháihoz szerelteti Fülöp bádogos mesterrel, Ferenc József út 83. Telefon: 29—17. 5408

Katonatisztek,

altisztek, »Unió« tagok elsőrendű tűzfát, szenet, kocszot, brikketét a legolcsóbb napi áron kapják 100 kg. ma: názhhoz szállítva. Vágó tűzfát- és szenetelepen — »Margitfürdő« mellett. Telefon: 10—24. 906

„ELEKTRO-TOX”

óian nélkül, mindent írt. Garanciával vállalja lakások szakszerű évi karban-

tartását, poloska, mely sváb, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. Havonként egy fél órát kérünk s egész évben tiszta a lakás! Irányáraink: szobánként és havonként P —70-től P 1.10-ig. »ELEKTRO-TOX«, Miklós u. 8.

Különleges angora és finom gyapju bluzok érkeztek a **HAVAS** harisnyaházba

Hőfokozóimmal

50 százalékos fűtőanyagot takarít meg, ha kályháihoz szerelteti. Fülöp bádogos mesterrel, Ferenc József út 83. Telefon: 29—17.

Betöltendő állás

Faeladásra

ügynök kerestetik. Cím a kiadóban. 2131

Szobalány,

egyszerűbb, parkettes lakáshoz azonnali belépésre felvétetik Péterfia 29. sz. Rauchbauer Jenő. 5499

Kifutó

tejhordáshoz, fiú, vagy leány, azonnal felvétetik. Tejkereskedés, József kir. h. u. 24. 2109

Megbízható

szakácsnőt hosszú bizonyítvánnyal azonnalra felveszek. Jelentkezni Péterfia u. 31. 2127

Allást keresők

Nyugdíjas

bármilyen munkát elvállal. Elmegy napszámba is. Cím a kiadóban. 5422

Főzőnő,

izr. ajánlkozik izr. házhoz. Széchenyi u. 43., keresztépület. 2119

Tingatlan

Eladó

három és fél hold prima szántóföld. Paicsirta u. 58. 2126

Eladó ház:

Patai uca 18. Értekezhetni: Vár u. 2. I. em. 2. sz. 5191

Nagyjövendelmű bérház vasúti nagyállomáshoz 8 percre, V. kerület Irinyi uca 9—10. számú tehermentes ház haláleset miatt sürgősen eladó. All: négy kétszobás, három egyszobás lakásból és egy nagy raktárból, újonnan tatarozva, tatarozási adókedvezményrel, évi 2.000 P jövedelemmel. Felvilágosítás a helyszínen. 2122

Olesó házhelyek eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12., I. emelet. 3412

Családirház

központban azonnal eladó, vagy kiadó. Megtekinthető hétköznap 2—4-ig. József kir. hevegy uca 18. sz. 5191

Eladó
állomáshoz közel 20 hold
két parcellában. Baranyi
u. 20. 2121

50 holdas
fanyás fenesikai jómínő-
ségű föld. 11 hold Halápon
eladó. Hungária palota,
földszint I. ügyvédi iroda.
2138

Üzletek

Pékség
zsidó negyedben, kitűnő
forgalmu, kiadó. Ertekezni
Homok u. 99. 2133

Üzlethelyiség
Royal-szálló épületében, —
főférral szembe néző, ki-
adó. Ugyanott elsőemele-
ten többrendbeli kisebb la-
kások kiadók január 1-re.
Erdeklődni házigazdánknál
Ferenc József út 81. 5498

Kiadó lakás

Május 1-re
kiadó 5 szobás, zart üve-
verandás földszinti lakás,
Vár u. 2. szám alatt, vala-
mint egy nagy raktárhe-
lyiség is. Ertekezni: Wie-
ner Adolf, Kossuth u. 27. 2128

Kiadó
Hatvan u. 59. bútorozott
szoba, ajtó 5., izraelitának,
konyha használat. 2117

Kiadó
egyszobás hallos közpon-
ti fűtéses lakás májusra,
áramszobás központi fű-
téses azonnaira. Simonffy
u. 7. 2130

Bútorozott
tis szoba albérletbe adó,
teljesen külön kijáratú,
földszinten. Péterfia 48.,
Tóthné. 5488

Különbejárattú
bútorozott szoba azonnal
kiadó. Magoss György tér
25. 2048

Csinosan
bútorozott szoba egy-két
személy részére azonnal
kiadó. Piac uca 58., bal-
oldal I. emelet 17. 2029

Egyszobás
uccai lakás központban ki-
adó. Ertekezni Homok u.
99. 2132

Rádió

Rádió.
állanyszerelés, javítás leg-
előbbben, felelősség mel-
lett. Eredeti gyári gépek
raktáron. Kedvező fizetési
feltételek. Miklós uca 2.
200

Eladás

Hegedű.
régli olasz mesterhegedű
kitűnő karban eladó. Meg-
tekinthető: Werbőczy uca
3. 2125

Télikabát
eladó. Arany János u. 62.,
fűszerüzlet. 5467

Teljesen
új női fehérneműek, ág-
yuzatok, abrosz eladó. —
Ugyanott női cipők eladók
Cím a kiadóban. 5401

Ne költözködjön, csak ha már előfizetett az „ELEKTRO-TOX“-ra.

Uj lakásába butoraival viheti a poloskát, vagy tiszta butorát elfer-
tözheti a poloskas lakás.

Miklós uca 8.

Telefon 22-82.

Modern
háló, ebédlő, hármasszek-
rény, szalon, kombinált
szekrény, ebédlőkredenc,
esellő, szmoking eladó.
Hatvan 18. 2114

Eredeti
biedermeier és empir búto-
rok eladók. Ertekezni kizá-
rólag d. e. 8-11-ig. Miklós
u. 4., I. em. 2110

Fehér
ágy, ebédlő, háló, képek,
könyvek, garnitúrák, asz-
tal eladók. Piac 61., fél-
emelet. 2031

Eladó
fekete hosszú új télikabát,
2+1 Standard rádió, mo-
dern csillár, három fehér
gömbbel. Piac u. 58. sz.
Házfelügyelő. 2135

Többféle
női fehérnemű, női cipők
forgatni eladó. Cím a ki-
adóban. 5461

Zongora.
bécsi rövid, úriszobabúto-
rok, művészi kovacsolt fa-
és üvegesillárok, különbö-
ző antik bútorok, szekré-
nyes utazó bőröndök, ze-
nélő antik órák, minden
izlést kielégítő ezer és
ezer dísz tárgy, festmény,
stb. kerül eladásra az In-
góságközvetítő karácsonyi
vásárján. 2136

Modern
új ebédlő, előszoba bútor
üzletberendezés, olesón el-
adó. Eötvös uca 87. 5401

Eladó
szörnyebéles hosszú férfi-
télikabát, két női fekete
télikabát. Libakert, Szegfű
u. 14. 2123

Egy
teljesen jókarban levő
szmoking férfiöltöny, fe-
kete női télikabát eladó. —
Engel szabó, Halköz. 5466

Vétel

Ócskavasakat
mielőtt venne vagy eladna
keresse fel Fischer Andort
Csapó u. 89. Telefon 28-59.
Ócska gépeket vásárolok.

Kombinált
szobabútor rekamiéval
megvételre keresek. Cím
a kiadóban. 5495

Pénzt adok
használt bútorért, zálog
jegyéért, varrógépeért, min-
denféle ingóságért. Barná-
né, Csapó 16. Hívásra jö-
vők. 5414

Fáy arckrémes tégelyeket
visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany
egyszarvú gyógyszerertára
(Sínház mellett). 5198

Tács

Jó üzlethez
társ. kerestetik. Bővebb
felvilágosítás: Nap uca
13., uccai lakás. 2120

1 pár férfi
strapa zokni
38 fillér
Benyáts-
áruház

Oktatás

Németül
beszélni rövid idő alatt
megtanítom. Hatvan uca
1. I. kapu. III. 54. 2052

Ures
szobácskákért tanítana —
»Joghallgató». Cím a ki-
adóhivatalban. 5496

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő.
Kossuth uca 41. 2257

Ajánlat

Kül- és belföldi
illatszerek nagy válasz-
tékban, olesó árakon. —
Tubadont fogkrém egyed-
árusítás. Strausz Imre il-
latszertára, Hatvan u. 6.
Zsidó bérpalota. 5493

Kilós
és méteres maradékok hi-
hetetlen olesón, nagy vá-
lasztékban. József királyi
herceg u. 2. 5490

Frisch József
ékszerkészítő, drágakő-
fogláló tökéletes kivitel-
ben, előnyös árakban áru-
sit, rendelésre készít, át-
alakít mindenféle ékszer,
drágakő foglalási, vala-
mint javításokat. Szent
Anna 5. 5315

Tölgyfatuskó,
2 éves, száraz, ölenként
40.—, házhoz szállítva, is-
mét beérkezett. Vigkedvő
Mihály u. 1. 2134

Kartellen kívüli
száraz aprított fa 4.40, pri-
ma kőszén 3.00, 25 kgr. kő-
szén fával, gyújtóssal ve-
gyesen 90, vasalószén kiló-
ja 16 hazaszállítva Széche-
nyi 5. és Simonffy u. 6.
2109

Eladom vagy cserélem
kis autóra 350 köbcentimé-
teres felülvezérelt, király-
tengelyes motorkerékpáru-
mat. Rosenfeld Nándor,
Kaba. 2103

»Lela«

zománétűzhelyek legtöké-
letebben sütt, főz; szén-
fűtésre is alkalmas, fele-
lősséggel készíti: Leve-
csik Lajos, Debrecen, tűz-
helyüzeme: Arpádtér 17.
5391

Használt
butorokat, mosógókat el-
adok, veszek, cserélek. Hi-
várra megyek. Kepecs, Si-
monffy u. 7. 5314

A »Vitos«
kizárólagos villanygépes
harisnyaszemfelszedés a
Piac uca 19., hátul az ud-
varban, emeleten találha-
tó. Egy próba javítás meg-
győzi önt arról, hogy a
Vitos-téle harisnya pénz-
zét megtakarítja.

Szücs
munkát a legszebb kivitel-
ben készíti. Katona Vilmos
szücs, Simonffy u. 2. z.
5460

Hunyadi
uccai Zalogház kölesönö-
ket folyósít mindenféle
kizárólagos kereskedel-
mi árukra. 5457

Tűzelőanyagot
Prohászka és Társától vá-
sároljunk Olesó és meg-
bizható. Bethlen 44. Tele-
fon: 11-61. 5410

Karácsonyfa
díszek
25 fillér
Benyáts-nál

Gyári
maradékokban legolesób-
ban szerezhethet be minden
féle anyagokat dr. Ré-
vésznenél, Piac 42. Panno-
nia udvarban. 5393

Női
fek. télikabát P 24-től,
férfi fek. télikabát P 29-től
Takarékosságra is Vágó
Sándornál, Csapó u. 10.
5456

Legjobb
kőszének a legolesóbban
Gabányi utóda Láng Mik-
lós, Debrecen legrégebb és
legnagyobb szertelépén
szerezhethető be. Iroda és te-
lep: Csapó u. 28. Telefon:
24-49. 5465

Sírkövek
müköböl, gránitból, ho-
mökköböl legolesóbban be-
szerezhethők a Debreceni
Műkögyár R. T. Fűrdő u.
2 sz. a. telepén. 5269

Hőcipő
tökéletesen javít Orbán
gumijzem: Piac uca 7.,
az udvarban. 5447

Mikulási
ajándéknak mindenféle
hazai és külföldi gyü-
mölcskülönlegességek leg-
olesóbban: Déligyümölcs-
csarnok, Piac u. 7. 5157

Király kávé
kitűnőek. Aromás, zama-
tos kávé. Király üzleté-
ben a vevő előtt pörkölik.
Degenfeld tér 11. 5477

Borsodi
szén 2.60, edelényi szén
3.00, ózdi szén 3.60. Korona
festékház, Csapó u. 22.
5466

Ön nem fizet
a nálam vásárolt zsebkén-
dők és sálak monogram-
mozásáért. Nagy Gyula
műhimző, Püspöki palota.
2139

Zamatos
újletai saját termésű bo-
raim literenként is kap-
hatók, 36 t. Bethlen 44.
5400

Jó keményfa
P 4.20. Vargata, bükkfa, el-
sőrendű szének olesón kap-
ható. Tűzifarakatár, Piac u.
58. 2111

Borsodi szén 2.60,
száraz tűzifa 4.40, ózdi szén
legolesóbban Kaufmannál,
Csapó u. 29. Telefon 14-17.
5476

Ellátás

Orth. kóser
üzletes házikoszt. — olesó
abonoma. Klein étterem
Piac uca 66. 5399

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út
59. szám. Telefon 23-30.
Családi otthon, kitűnő
konyha, a legszigorúbb
diéták.

90 fillérért
4 fogásos kismenü kap az
Ujságírók Clubjának ét-
termében. Kitűnő házi-
koszt. Külön diétás kony-
ha. Piac uca 26., I. em.

Különféle

Jégpálya
kiadó. Piac uca 56. szám.
2124

HUSFÜSTÖLES
olesón, pontosan, kifogás-
talanul Teleki uca 88. sz.
alatt. 5489

Géphimzest,
stoppolást, fűzőzést, var-
rást vállalok. Házhoz me-
gyek. Cím a kiadóban.
2137

Elvesztettem
fél fekete bőrkesztyűmet
Sesztinától Független Uj-
sáig. Megtaláló adja le a
kiadóhivatalban. 5497

Jégyári berendezés
1/2-1 1/2 vagon termelésre
olesón. »Armatúra», Buda-
pest, VI. Gróf Zichy Jenő
u. 19. Tel.: 125-800. 2088

Jégpálya
kiadó. Piac u. 56. sz. 2116

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős: THURY
LEVENTE. Laptulaj-
donos: Debreceni Függel-
len Ujság Vállalat. Nyom-
ta: Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó R. T., József kir